

Complot pentru salvarea lui Socrate

THE PLOT TO SAVE
SOCRATES

PAUL LEVINSON

"A tour de force"—*Analog*
"challenging fun"—*Entertainment Weekly*

Lauda cărții

„...plăcere incitantă” - Entertainment Weekly

„Thriller în stil davincian” - New York Daily News

„...o lectură plăcută” — Dallas Morning News

„intră în rezonanță cu climatul politic actual. . . . eroina Sierra Waters este a naibii de sexy . . . . umorul lui Levinson e incisiv” - Brian Charles Clark, Ghemuit cu o carte bună la curledup.com¹

„o călătorie prin timp care dă de gândit, dar te și înfioară ... atât de accesibilă, chiar și cei care nu se simt atrași de science fiction vor savura călătoria”. - Rod Lott, bookgasm.com

„Levinson țese o poveste fascinantă ... O premisă captivantă cu personaje credibile și cu grija pentru detaliile de epocă fac din ea o alegere excelentă ... Recomand călduros.” - Library Journal, *recenzie evaluată cu steluțe.

„O istorisire vioaie, încântătoare despre călătoria în timp . . . rezolvă perfect circularitatea inherentă călătoriei în timp, pe ale cărei paradoxuri le asociază filozofiei grecești.” - Publishers Weekly

„Povestea călătoriei în timp a unei persoane gânditoare... M-am simțit ca și cum aș fi fost acolo.” - SF Signal

„Este o performanță incandescentă... . Istoria privită din unghiul literaturii science fiction; literatura science fiction privită din unghiul istoriei.” - Barry N. Malzberg

„... iute-de-citit, tratarea antrenantă a problemelor inerente călătoriei în timp cu stil și fler”

„Complot pentru salvarea lui Socrate. Are un aer încântător de demodat. . . . Stilul rece și rezervat al lui Levinson mi-a amintit de scriitura lui Isaac Asimov...” - Colin Harvey, *Strange Horizons*

„Noul roman al lui Paul Levinson este și diferit de tot ce a scris până acum, dar și foarte reconfortant . . . Este, cred eu, primul dintre romanele lui Levinson care merită să fie proclamat un tur de forță. Nu uitați să votați.” - Tom Easton, *Analog: Science Fiction and Fact*

„este palpitant să vezi cum apare pe rafturile librăriilor o carte atât de îndrăzneță și cu asemenea idei, dar și cu abordarea structurii narative, așa cum este această carte. . . Este un adevărat festin să te lași pe spate și să devii parte dintr-o poveste care-i dă premisei de retro-SF care este călătoria în timp un astfel de impuls nou genial, și de două ori încântător să descoperi că povestea este și plăcută dar și incitantă.” - *SF Reviews.net*

„dovedește că trecerea timpului într-un mod minunat poate și ar trebui să fie respectabilă din punct de vedere intelectual – un exemplu splendid pentru noi toți.” - Brian Stableford

„...citorii vor aprecia această interpretare a paradoxurilor călătoriei în timp” - *BookPage*

„Țesută complex și captivant, foarte distractivă și extrem de incitantă.” - Stanley Schmidt

„Paul Levinson s-a întrecut pe sine însuși: Complot pentru salvarea lui Socrate este o nestemată filozofică adevărată, plină de idei mărețe și de trucuri splendide ale călătoriei în timp.” - Robert J. Sawyer

„așa cum se întâmplă cu Billy Pilgrim, din cartea lui Kurt Vonnegut. . . cititorul se desprinde din chingile timpului . . . .

Levinson ne prezintă una dintre cele inedite cărți pe care am întâlnit-o

vreodată. O recomand extrem de călduros.” - Matt St. Amand.

„Paul Levinson ne transmite atât ponderea intelectuală cât și afecțiunea sa pentru personajele creionate încântător în această povestire absolut originală despre călătoria în timp . . . împletind toate firele pentru un final reconfortant și extrem de mișcător. Complot pentru salvarea lui Socrate va da de gândit pentru mult timp după ce cititorii au terminat cartea deoarece atunci mulți dintre ei vor simți nevoia să o ia în mână și să se apuce s-o citească din nou pentru a putea să-i savureze meandrele și răsturnările de situații.” - Pamela Sargent, SFWeekly

„Complot pentru salvarea lui Socrate dă peste cap relatarea lui Platon despre otrăvirea lui Socrate ...” - Gerry Elman, Esq., Stanford Alumni Blog

Dedicație

Tinei, care completează adesea să mă salveze.

Mulțumiri

Țin să-i mulțumesc lui David Hartwell și lui Moshe Feder pentru sugestiile editoriale amănunțite și aprofundate cu privire la ediția originală a acestui roman, publicat de Tor Books în ediție cartonată în 2006 și în ediție de masă comercială în 2007. Adresez mulțumiri și lui Larry Ketchersid de la JoSara MeDia, pentru sprijinul tehnic și încurajările din timpul pregătirii acestei cărți în format electronic. Este o ediție revăzută de autor a romanului, în care am reintegrat nu numai formularea din original, dar și un final extins.

Adresez mulțumiri speciale și lui Joel Iskowitz pentru ilustrația copertei pentru care a depus o muncă exemplară într-un termen scurt.

Henry Magid (1917-1979), profesorul meu de filozofie de la City College of New York pe vremea când eram student în anul I în 1963, mi-a provocat pentru prima oară interesul pentru Socrate și pentru Platon, și pasiunea mea trainică pentru antichitate. De atunci m-am gândit întruna la povestiri despre Socrate într-o formă sau alta.

Chiar și în această epocă a Internetului, există anumite lucruri pe care nu le poți găsi decât pe rafturile cu cărți adevărate. Biblioteca Walsh de la Universitatea Fordham avea pe un astfel de raft de cărți o ediție timpurie a Dicționarului de Biografie și Mitologie Greacă și Romană a lui Smith din 1849² care s-a dovedit a fi o resursă esențială în timp ce scriam acest roman. De asemenea, cartea lui I. F. Stone *The Trial of Socrate*³, pe care o am în propria mea bibliotecă încă de când a fost publicată în anul 1988, a fost foarte, foarte edificatoare și utilă.

Dar cele mai multe dintre mulțumirile mele le datorez soției mele, Tina Vozick, și copiilor noștri, Simon și Molly, și jumătăților lor, Sarah și Carlos, pentru că au continuat să discute cu mine și să mă inspire pentru această ediție digitală.

Capitolul Unu

[Atena, 2042 D.Hr.]

Rupse ziarul în două, apoi rupse și cele două jumătăți, rupse și ce mai rămăsese, din nou, în bucățele mici și frânturi de istorie care ar fi putut fi ... .

Sierra Waters citise odată că, în urmă cu mulți ani, se credea că bărbații fac dragoste din pură plăcere, în timp ce femeile fac dragoste datorită senzației de apropiere pe care o trăiesc astfel. Sierra făcuse mereu totul din pură plăcere. Nu avea sentimentul acesta de apropiere, cu excepția celui față de munca sa. Și asta o făcea un candidat ideal pentru misiune.

Cu toate acestea, candidatul ideal trebuia să urmeze un plan. Și planul era înscris pe unica substanță capabilă să supraviețuiască decenii, poate chiar mai mult, fără baterii, și nu avea nevoie decât de lumina soarelui pentru a putea fi citită, sau de lumina lunii într-o noapte frumoasă, sau de o flacără pâlpâitoare, atunci când nu strălucea luna. Hârtia: o invenție extraordinară. Subțire și durabilă. Și tocmai o rupsesse în bucăți, își deschisese palma și o dăruise vântului s-o ducă iremediabil în toate direcțiile.

* * *

[mai înainte, New York City, 2042 d.Hr.]

Sierra era doctorand la Old School, în inima Manhattan-ului. Specialitatea ei era Atena antică, sau, mai exact, adoptarea alfabetului fonetic ionic de către Atena în jurul anului 400 î.Hr. — încolțirea dinților lui Cadmus, așa cum s-a exprimat Marshall McLuhan – și impactul lui asupra viitorului lumii. „Un mic subiect drăguț, ordonat, flexibil”, comentase țâfnos Thomas O'Leary, un membru al comisiei ei de doctorat. Cu toate acestea fusese de acord s-o ajute. Era obișnuit cu preocupările neobișnuite. Era și el un ciudat, un cercetător independent și nu avea nici o legătură cu universitatea. Old School păstra tradiția de a include un asemenea specialist extern în comisiile sale de doctorat.

Sierra făcea progrese cu disertația — 72 pagini dintr-un document de 250, scrise în doar aproape o jumătate de an — când Thomas o invită să-l viziteze în biroul său situat aproape de Strada Fifth Avenue și de Strada 18, într-o seară ploioasă de noiembrie. Ținea în mână un manuscris subțire, de doar câteva pagini într-un plic gălbui și uzat. Îl cântărea, de parcă ar fi vrut să-i evalueze ponderea intelectuală. Judecând după expresia de pe chipul său, părea să fie ceva destul de important. Îl împinse peste biroul său de stejar cu zgârieturi spre Sierra. Ea nu știa ce să creadă — precis că era vreun articol peste care dăduse Thomas și care i se păruse important pentru disertația ei. Sierrei îi displăcea profund gândul de a trebui să reconceapă și să rescrie orice fragment din munca ei de până atunci. Pe de altă parte, o delecta descoperirea oricărei noi informații. Îi tresărea inima de bucurie.

Deschise dosarul. Se uită la Thomas, care o urmărea atent cu privirea, cu buzele strânse ușor și cu un soi de stilou lung pe care-l ținea între degete ca pe o țigaretă din plastic.

Thomas zâmbi.

Thomas încuviință.

Sierra se uită în jos la document. Era scris în greaca veche pe partea din stânga și în dreapta era traducerea în engleză. Părea ipoteza logică — în greacă era versiunea originală și în engleză era traducerea, și nu invers. Nu doar fiindcă greaca era o limbă antică. Dar și pentru că vocabulele dinaintea ochilor ei păreau să fie un fragment dintr-un dialog platonician, în care era vorba despre mentorul lui Platon, Socrate.

Thomas încuviință din nou.

* * *

Sierra ieși de sub dușul fierbinte, își trase pe ea halatul flaușat și se ghemui cu o ceașcă de ceai condimentat și cu noul dialog socratic pe sofa. Nu avea titlu și nici nu era menționat traducătorul, dar aducea mult cu ceva tradus de Benjamin Jowett, marele autor victorian de la Oxford, care a transpus atât de mult din Platon în limba engleză. Îl citise deja de cinci ori.

Prima pagină conținea o prefață, semnată simplu „Ed”, care era cu siguranță o prescurtare pentru „Editor”, nu pentru Edward, Edwin sau

Edmond: „Cele ce urmează reprezintă traducerea unui manuscris autoidentificat ca fiind scris de Platon. Datarea cu Carbon 14 (mod îmbunătățit) situează papirusul și cerneala de pe el la aproximativ 400 d.C. – data creării manuscrisului, nu data scrierii originale (care, dacă Platon era cu adevărat autorul, ar fi fost mult mai timpurie). Manuscrisul a fost dezgropat în urma săpăturilor efectuate lângă Alexandria, în Egipt, în timpul primului deceniu al secolului al XXI-lea.”

Sierra își apăsă fața pe ceașca de ceai cald, apoi își propti spatele și gâtul în sofa. Aceasta o învălui, era atât de bine, atât de reconfortant, și ... Nu, sofaua rămăsese în modul de somn de azi noapte, iar Sierra nu dorea să se simtă chiar atât de relaxată acum. Căută cu mâna într-o parte a sofalei și apăsă butonul de „citit”. Contururile se reglă subtil. Se simțea înviorată, puternică. Întoarse pagina.

Persoanele Dialogului: Socrate, Andros, un vizitator

Scena: Închisoarea lui Socrate

= = = = =

SOCRATE Ce oră e?

ANDROS S-a crăpat de ziuă cu puțin timp în urmă.

SOCRATE Probabil că am ațipit, nu te-am văzut când ai intrat.

ANDROS Da, erai ațipit când am ajuns.

SOCRATE Ai venit să mă porți spre destinul meu? Sunt mai mult decât doritor. Dar mă gândeam că mi se vor mai hărăzi o zi sau două.

ANDROS Mă aflu aici ca să te port spre destinul tău. Dacă o dorești cu adevărat.

SOCRATE Tocmai am spus că mi-o doresc. Pot critica statul, dar nu merg până într-acolo încât să mă consider deasupra lui.

ANDROS Destinul pe care am venit să ți-l ofer poate fi diferit de cel pe care-l presupui.

SOCRATE Diferit? Nu aş accepta niciodată o viaţă care să nu-mi permită să preţuiesc binele şi să denunţ răul. Şi dacă m-aş considera deasupra statului m-aş afla în această poziţie compromisă.

ANDROS Şi totuşi ai accepta moartea chiar de mâna pe care o ştii că e nedreaptă.

SOCRATE Ah, deci te afli aici tocmai ca să mă convingi să refuz moartea. Acesta e destinul pe care doreşti să-l evit?

ANDROS Da.

SOCRATE Nu eşti primul pretendent care-mi propune acest lucru.

ANDROS Ştiu.

SOCRATE O asemenea propunere are, evident, multe argumente în favoarea ei.

ANDROS Da.

SOCRATE Dar îţi voi spune tot ce le spun acestor suflete nobile: oricât de atrăgătoare ar fi propunerea, nu o pot accepta. Pentru că ea ar implica autorizarea unui rău cel puţin la fel de adânc, precum al acelor care doresc să-mi sfârşească zilele. Asta ar însemna că minţeam, atunci când am susţinut că o critică a statului comportă, pentru a fi luată în serios, o acceptare definitivă a autorităţii sale, oricât de ştirbă ar fi ea. A fugi acum, eschivându-mă de această autoritate, ar face ca totul să nu fie decât o minciună.

ANDROS Dar dacă m-aș afla aici ca să-ți spun că poți să pleci din această închisoare, și să trăiești, fără să știrbești autoritatea statului?

SOCRATE Aș spune că visezi, și că nu ai dreptate dacă încerci să ispitești un bătrân cu un vis imposibil. Cum aș putea vreodată să plec de aici fără să dau dovadă de dispreț față de hotărârea statului, și anume că trebuie să mor aici?

ANDROS Dar dacă trupul tău ar muri aici, dar tu nu ai muri?

SOCRATE Vrei să spui că sufletul meu ar trăi, dar esența mea materială ar muri? Sunt unii care pretind că acestea două – sufletul și corpul – sunt inseparabile. Și că atunci când unul dintre ele moare, moare și celălalt. Negi acest lucru?

ANDROS Ce vreau să spun e că esența ta materială și sufletul tău se vor salva și vor trăi. Iar o altă esență materială a ta va muri aici, lipsită de spirit.

SOCRATE Cum este posibil așa ceva? Sugerezi că sufletul meu va locui în alt corp?

ANDROS Nu. Spun că amândouă trupurile – și cel cu sufletul, și cel fără de suflet – ar fi ale tale.

SOCRATE Din câte știu, trupul meu material este unic – nu este decât unul și nu pot fi două.

ANDROS Ai văzut gemeni vreodată?

SOCRATE Da. Par să aibă același corp fizic la naștere, sunt de acord. Vrei să spui că există un geamăn al meu, despre care nu știu? Chiar și așa, la vârsta asta – vârsta mea – nu am putea să arătăm exact la fel. Lumea ne strică trupurile în moduri diferite.

ANDROS Nu, din câte știu, mama ta nu ți-a adus pe lume un frate

geamăn. Dar nu vezi unde ajungem cu raționamentul acesta?

SOCRATE Nu, nu văd. Pentru că și dacă aș fi avut un frate geamăn, și chiar dacă ar fi fost de acord să-mi ia locul în acest ultim moment și să moară în locul meu, când va ajunge corabia de la Delos, nu ar fi drept din partea mea să las să se întâmple așa. Ar fi un act incalificabil de lașitate din partea mea, un act de răutate asupra trupului și sufletului fratelui meu. Ar fi cu mult mai rău decât răul făcut prin simpla mea evadare.

ANDROS Da, așa ar fi, cu siguranță. Dar dacă numai corpul lui ar fi lăsat în locul tău? Și dacă el nu ar fi adevăratul tău frate – născut din mama ta? Și dacă nu ar fi viu cu adevărat – și-ar fi doar o copie perfectă a trupului tău din toate punctele de vedere, cu excepția unuia singur? Dacă nu ar avea suflet? Atunci nu ar fi dotat cu inteligență, nu ar fi cu adevărat viu.

SOCRATE Lăsând la o parte, pentru moment, imposibilitatea lucrului pe care mi-l propui, unde m-ai duce?

ANDROS Undeva aproape de Itaca și de Siracuza.

SOCRATE Dar acele locuri nu sunt apropiate unul de celălalt. Cum ar putea un al treilea loc – destinația ta – să fie aproape de amândouă?

ANDROS În lumea mea, ele sunt apropiate.

SOCRATE Și totuși te afli în lumea mea, unde Itaca și Siracuza nu sunt apropiate.

ANDROS Așa este.

SOCRATE În ce fel este lumea ta diferită de a mea, încât Itaca și Siracuza sunt apropiate?

ANDROS Lumea mea este viitorul.

SOCRATE Vrei să spui că orașul tău este mai avansat în meșteșugul transporturilor decât al meu, și că aveți acolo un nou mijloc de transport, un soi de corabie iute, care permite o călătorie mult mai grabnică între Itaca și Siracuza, și că din acest motiv spui că sunt apropiate?

ANDROS Există modalități noi de transport în lumea mea, dar ele nu constituie motivul cel mai serios pentru care spun că cele două orașe sunt apropiate.

SOCRATE Orașe? Itaca este o insulă, nu un oraș.

ANDROS Da, în această lume. În lumea ta. În timpul tău.

SOCRATE Și timpul tău e diferit de al meu? E diferit de acest timp? Și asta voiai să spui când ai spus că lumea ta este viitorul?

ANDROS Da.

SOCRATE Susții că ai călătorit aici din viitor? Iartă-mă. Îți mulțumesc pentru vizita ta la această oră târzie. Dar numai un zeu sau un mincinos ar putea susține un asemenea lucru. Și concetățenii mei atenieni, care m-au condamnat, ar fi fericiți să-ți spună ce cred eu despre zei.

ANDROS Te asigur că nu sunt nici zeu și nici vreun mincinos.

SOCRATE A călători dintr-o epocă în alta nu poate fi la fel cu o călătorie dintr-un loc în altul, în același timp. Mă gândesc că cele două – timpul și spațiul – sunt foarte diferite.

ANDROS Acesta este adevărul.

SOCRATE Nu înțeleg cum ar fi posibilă o asemenea călătorie în timp.

ANDROS Nu am putea să revenim la chestiunea aceasta mai târziu și să ne gândim la felul în care te-aș putea ajuta, dacă această călătorie ar fi posibilă?

SOCRATE Deci vrei să continui în baza unei premise imposibile? Presupun că o astfel de conversație ar fi mai plăcută decât să mă gândesc la cucută.

ANDROS Exact așa mă gândeam și eu.

SOCRATE Prin urmare lumea ta este la fel cu lumea mea, doar că lumea ta este în viitor?

ANDROS Da, așa aș spune, în linii mari.

SOCRATE Atunci, dacă așa stau lucrurile, ai ști că am murit cu adevărat – că voi muri, în câteva zile. Pentru că, de fapt, asta intenționez să spun.

ANDROS Noi știm, în lumea noastră, că un trup identificat drept Socrate a murit într-adevăr după ce a ingerat cucută. Mă aflu aici ca să te conving că trupul acela nu trebuie să fie al tău.

SOCRATE Până acum, deși pot să-ți fiu recunoscător pentru ingeniozitatea ta și pentru bunele tale intenții, nu pot să spun că m-ai convins.

ANDROS Pot continua să încerc?

SOCRATE Dacă dorești.

ANDROS Să considerăm din nou, atunci, natura sufletelor și a vieții și să examinăm, dacă vrei, natura acestor copii. Ești de acord că s-ar putea face o statuie a ta, care să-ți semene într-atât, încât să treacă

drept tine de la distanță?

SOCRATE Da, am mai văzut statuile altora. Când sunt pictate cu nuanțele de culori potrivite, pot fi luate drept ființele umane pe care le întruchiează, mai ales atunci când sunt privite într-o lumină slabă, la apus sau înainte de ivirea zorilor, sau, cum spui, de la distanță.

ANDROS Bine. Crezi atunci, că s-ar putea face o asemenea statuie cuiva — ție – dar nu din piatră, ci din material viu?

SOCRATE Da, am avut uneori ocazia să văd lucrări meșteșugite de acest fel și nu din piatră, ci din lemn. Asta vrei să spui?

ANDROS Copia ta, la care mă gândesc, ar fi din ceva mai aproape de lemn, decât de piatră, așa e.

SOCRATE Dar nimeni, la o examinare mai atentă a copiei mele din lemn, nu ar putea să creadă că sunt eu, sau trupul meu. Lemnul este un material care nu mai este viu, iar corpul meu este încă viu. Presupun că există o asemănare între – un material, viu odată, când era copac – și trupul meu, mort, și care nu mai este viu.

ANDROS Da.

SOCRATE Dar, cu toate acestea, nimeni nu ar putea confunda o copie a mea din lemn, oricât de bine ar fi ea redată, cu trupul meu mort.

ANDROS Nu – nimeni nu le-ar putea confunda. Dar în cazul lemnului, poți să-ți imaginezi o ramură, ruptă dintr-un copac, și care este oarecum vie?

SOCRATE Da. Poate fi pusă în apă și ar putea trăi o vreme. Sau, în funcție de copac, ramura lui ar putea fi pusă în pământ, unde ar prinde rădăcini și la un moment dat ar putea da naștere la un copac nou.

ANDROS Exact. Acum, poți presupune că nu e imposibil ca și carnea să existe în aceeași relație față de corpul tău, precum o ramură ruptă dintr-un copac?

SOCRATE Carnea luată dintr-un corp viu este, față de acel corp viu, ceea ce este ramura ruptă față de copac?

ANDROS Da.

SOCRATE Dar ramura nu ar putea fi luată de către nimeni drept copac. Și nici carnea nu ar putea fi confundată cu un corp întreg, mort sau viu.

ANDROS Adevărat. Dar la fel cum ramura aceea, dacă e plantată cum trebuie, și dacă este din copacul potrivit, ar putea produce un copac întreg, ești de acord că și carnea, luată dintr-un corp și tratată în mod corect , ar putea să crească și să devină un corp întreg?

SOCRATE Vrei să spui, că introducând un braț tăiat într-un sol special, ar putea crește de acolo un asemenea corp? Nu am mai auzit așa ceva, în afara povestirilor despre zei, și-mi știi părerea despre zei și despre povestirile lor.

ANDROS Cunoști povestea lui Cadmus, care a făcut să răsară soldați din dinții de balauri semănați în pământ?

SOCRATE Da. În cel mai bun caz, e doar un mit folositor.

ANDROS Și dacă ți-aș spune că unul din felurile în care lumea mea viitoare diferă de aceasta este că noi putem face ca aceste povești mitice să devină realitate?

SOCRATE Poți face să răsară soldați din dinții de balauri?

ANDROS Nu, dar pot face să răsară balauri din dinții de balauri, dacă dinții au fost păstrați cum trebuie. Noi îi numim „dinozauri” —

„șopârle groaznice”. Putem lua uneori ceva din dinți – esența lor – și să o punem într-un pământ special—

= = = = =

Sierra oftă. Aici se termina fragmentul. Se uită din nou la Prefață —

Suna soneria. La naiba. Cine putea fi la ora asta din noapte? Își privi ceasul — 12:17am/4 aprilie 2042. Atinse un alt dispozitiv de pe sofa și proiectă afișajul pentru oaspeți pe peretele cel mai îndepărtat. Isuse, —uitase complet de Max— Nu, de fapt, nu uitase. Nu se întorcea la New York decât mâine seară —

Soneria cântă din nou. Înjură, puse jos dialogul, și-l anunță că poate intra în casă.

Urcase deja scările din clădirea ei tip brownstone⁴ și în câteva secunde ajunsese la ușa ei de la etajul doi. Își întoarse privirea de la afișaj și se îndreptă spre vizorul demodat al ușii. Se uită prin el oricum, pentru siguranță. Trebuia să recunoască: Max arăta bine.

Deschise ușa.

Păși înăuntru, zâmbind ștregărește, cu un cadou oarecare în mână și o sticlă de vin în cealaltă.

Max părea să fie de neoprit.

Sierra încuviință.

Max reuși să mai producă un zâmbet.

Sierra îl privi. Acum îi părea rău. Arăta atrăgător, așa cum stătea acolo cu vinul și cu cadoul în mâini.

Se îndreptară spre masa din bucătărie. Max își așeză pachetul și sticla. Întinse mâna spre ea.

Sierra uitase că purta doar un halat, și că și acela se desfăcuse parțial. Făcuse ce făcuse, și iată că uitase două lucruri în seara aceea — nu, de fapt, nu uitase de sosirea lui Max, el venise mai repede cu o zi. Dar ea nu-și dăduse seama că uitase de halatul desfăcut, decât atunci când Max o îmbrățișă, cuprinzând-o, prin interiorul halatului. Adâncitura brațului lui îi atinse sânii. Mâna lui alunecă lent în jos pe spatele ei.

Știa că va dura un pic mai mult decât „nu pentru mult timp”...

* * *

De-a lungul mai multor ore, în interludiile de conversație, l-a pus la curent cu toată seara aceea bizară.

Sierra căzu pe gânduri.

Sierra se lăsă în jos, și-l sărută pe Max, pe buze, cu pasiune. Avea un fel de a face ca imposibilul să nu mai pară atât de imposibil. În momente ca acesta, ea înțelegea de ce îl lăsa să intre în casă în crucea nopții.

* * *

A doua zi, se afla în biroul lui Thomas.

Thomas încuviință, mișcând ușor din cap.

Thomas chicoti, aprobator.

Thomas încuviință.

* * *

Thomas se apucă să facă ceai verde prăjit. Sierra sorbi, savurând aroma, dar și gustul.

Îl privi. Tonul lui o neliniștea.

* * *

Sierra își citi pe sărite notițele pentru disertația ei din seara aceea: „Alfabetul fenician ajunge să fie folosit în Grecia în jurul anului 900 î.e.n. ...Alfabetul grecesc se scria de la dreapta la stânga, la fel ca textele semitice, 900-600 î.e.n. ... după 600 î.e.n., grecii scriau de la stânga la dreapta, de sus în jos...403 î.e.n., versiunea ionică a alfabetului grecesc folosit de atenieni...cu câteva referințe în plus ... în

jurul anului 400 î.e.n., Socrate denunță cuvântul scris, din câte ne relatează Platon în dialogul său Phaidros ... 399 î.e.n., Socrate bea cucuta...”

Se concentrează asupra ultimelor patru notări, subliniindu-le, încercuindu-le mental. Acestea i se păruseră mereu cele mai fascinante porțiuni din disertația ei. Alfabetul ionic ajunge la Atena, revoluționează civilizația de acolo, îl mânie pe Socrate, dar nu și pe Platon – cel puțin nu într-atât, încât să-l împiedice să scrie – și după puțin timp Socrate moare. O, da, în mâinile noii democrații ateniene renăscute, poate chiar stimulate și întărite de cuvântul scris. Prin urmare Platon ajunge să urască democrația deoarece i-l ucide pe mentorul său drag, Socrate – sau, de fapt, fiindcă Socrate a fost de acord cu ducerea la îndeplinire a condamnării sale la moarte, refuzându-l pe Criton care-i oferea scăparea. Și Platon, îndrăgostit de cuvântul scris, creează în cele din urmă, manifestul său antidemocratic, capodopera Republica, o sursă de inspirație pentru toți, de la societățile totalitare ale secolului XX până la republicile „islamice” și la orașele cibernetice din Orientul Îndepărtat în secolul XXI – cârmuirea celor înțelepți, sau măcar a celor care se socoteau cei mai înțelepți...

Mda, asta era partea cea mai fascinantă, cel puțin din lucrarea ei de doctorat, și iată că acum apare fragmentul ăsta nenorocit, fără titlu, care ne înfățișează o altă perspectivă a ultimelor ore de viață ale lui Socrate...Chiar dacă Thomas are dreptate că e autentic și a fost scris în 400 e.n., nu este decât un soi de literatură SF timpurie, istorisirea vreunui mit, mă rog...Dar, la naiba, e cât se poate de fascinant, în sine...

Îl sună pe Max:

Max era disponibil.

Apoi îl sună pe Thomas. Dar la toate numerele posibile răspundea robotul. Nu îi lăasă mesaje. Nu de asta sunase. Voia doar să-i ureze sănătate și să-i spună cât de mult ținea la el. Știa că nu i-ar fi atras atenția asupra acestui fragment, dacă operația de la Wilmington nu ar fi fost riscantă.

* * *

Părinții ei aveau o mică proprietate pe Strada Sea, în Quivett Neck,

lângă orașul Dennis, la Golful Cape Cod. Dar își petreceau iernile la Marea Baltică în NeoRoma, fostă România. Aveau tot timpul. Tatăl ei fusese Comisar Șef de Poliție la Poliția din New York și ieșise la pensie mai devreme. Mama ei era profesor universitar în Științe matematice la Harvard și-și luase un an sabatic.

Sierra și Max ajunseră tocmai la timp ca să admire asfințitul purpuriu peste golful de un albastru-cenușiu.

Sierra încuviință.

Sierra reflectă:

* * *

Înainte de sfârșitul weekend-ului, luase o hotărâre. De fapt, aproape că o luase, atunci când se hotărâse să vină la Cape Cod cu Max pentru a lua o hotărâre. În ce o privea, nimic n-ar fi putut s-o facă să înțeleagă importanța cosmică a lucrurilor mai bine decât cerul și țărmul mării la Cape: coasta de nord și țărmul golfului.

Iar acest fragment și implicațiile sale erau cosmice – sau cel puțin mult mai profunde, în cazul în care orice parte din fragment ar fi fost adevărată, decât orice ar fi putut ea face în disertația ei pentru doctorat.

Când s-a întors la apartamentul ei duminică seara, l-a sunat pe Thomas. Se îndoia că s-ar fi întors – nu-i spusese exact când avea să se întoarcă de la Wilmington. Nu-i răspunsese însă nici un glas uman. Găsise numărul de telefon de la spitalul din Wilmington, și-l încercase. Thomas nu s-ar fi supărat că îl caută, bineînțeles.

* * *

Prin urmare Thomas o mințise când îi spusese că se duce la spital – sau, cel puțin, că se duce la spitalul din Wilmington. Poate că se afla în alt spital. Poate că era la Wilmington, dar nu era la spital – cu ce soi de atracții se lăuda oare Wilmington, în afară că avea un spital nou, o zonă cu teatre vechi și gara care era un supernod feroviar?!

Poate că Thomas nu era la Wilmington și poate că nu era în nici un spital. De ce o mințea, oare?

Despre ce mai mințise oare?

Singurul lucru evident era scrisul. Dar de ce tot încerca să-i trezească interesul, doar ca pe urmă să-și pună sinceritatea la îndoială, spunându-i o minciună ușor de dibuit - care, de fapt, se dădea singură de gol – despre cu totul altceva, cum ar fi că se duce la un spital din Wilmington, în Statul Delaware?

Poate că i se întâmplase ceva, între timp. Dar ar fi auzit, dacă era ceva rău – s-ar fi aflat cumva.

Își apăsă capul înapoi în sofa și, de data aceasta, nu-și mai refuză setările de somn. Simțea că moțăie și-și dădu seama că nu se mai simțise atât de derutată în toată viața ei. Nimic nu se compară cu momentul când pornești pe un drum, doar ca să-ți fie tras de sub picioare după câteva ore.

* * *

Se trezi a doua zi de dimineață, repetă seria de telefoane la Wilmington, la Old School, oriunde ar fi putut fi Thomas. Fără nici un rezultat. Nici urmă de Thomas O'Leary, nicăieri. Cochetă cu ideea să sune la poliție și să anunțe că a dispărut. Nu, cea mai probabilă explicație este că o mințise și nu avea nici un rost să anunțe poliția pentru asta...

Se uită din nou la scrisul, în timp ce-și pregătea primul ceai din zi. Unde zicea Thomas că se găsisese recent obiectul acesta, sau copia lui, și cine spunea că-l adusese acolo?

Clubul Millennium Club se afla pe Strada 49, la est de Strada Fifth Avenue. Aceste cluburi erau celebre pentru că-și protejau perfect membrii – o oază de gentilețe într-o eră a omni-accesibilității, anunțase unul dintre ele pe un banner nou pe care îl întinsese în fața intrării cu un an în urmă. Acest lucru atrăsese, desigur, atenția presei. Dar nu și Millennium Club, deși Sierra se îndoia că ea, ca membru, va mai putea merge pe acolo mai mult de o singură dată...

Reflectă ... Parcă spusese Max ceva despre Millennium Club acum câteva zile, când apăruse la ușa ei cu o zi mai devreme? Mda, unul dintre profesorii lui îl invitase acolo la prânz – asta însemna bineînțeles că profesorul era membru. Îl chemă pe Max, îi spuse despre Thomas și prin ce trecuse. Era unul din puținii oameni cu care putea comunica direct, fără un text introductiv.

Telefonul îi sună peste doar câteva minute.

* * *

Sierra încuviință, savurându-și hibridul de scostridii, o nouă specie și ele.

Sierra dădu pe gât o scostridie acrișoară cu bere de la gheață.

Un bărbat bine îmbrăcat, în jur de cincizeci de ani, se apropiase de masa lor. Se înclină ușor, dar grațios înspre Sierra.

Franklin se înclină puțin în fața Sierrei și a lui Goldshine, se scuză și plecă.

Goldshine se uită după Franklin, apoi la Sierra.

* * *

Biblioteca reprezenta, de fapt, mai multe biblioteci situate la etajele trei și patru – frumos chivernisită, cum își închipuia Sierra că ar fi spus cineva din secolul al XIX-lea. Fotoliile erau din pluș roșu închis, somptuoase și ademenitoare. Pe mesele din lemn de arțar de diferite dimensiuni erau vrafuri de ziare, reviste, jurnale și unele din ele arătau de parcă fuseseră puse acolo încă din 1879. Cărțile de pe rafturi aveau coperti de culorile unui curcubeu de toamnă: ruginiu, cafeniu, verde și roșu și eclipsau colecția de cărți de Darwin și de Spencer publicate de editura Appleton.

Dar adevărata răsplată se afla în colțul din bibliotecă care-i cuprindea pe Platon și pe discipolii săi. Sierra își aminti de o gravură veche pe care o văzuse când era copil. Înfățișa un bărbat pe o scară sprijinită de un perete de rafturi dintr-o bibliotecă cu inscripția METAPHYSIK și care stătea cu nasul între paginile unei cărți deschise pe care o ținea cu o mână, în cealaltă avea o altă carte, între genunchi ținea strâns o a treia carte și pe a patra o ținea sub braț...Prea multe cărți, un trup prea fragil...

Așa se simțea și Sierra acum, deși nu-și ținea strâns decât mâinile –

Sierra se întoarse. Un bărbat scund, îndesat și chel îi zâmbi mai întâi ei, apoi și lui Goldshine.

Profesorul nu părea să-l cunoască.

Fața bărbatului se schimonosi:

Domnul Bertram îi luă mâna și i-o strânse, preț de o clipă.

Dar acest lucru îi atrase priviri dezaprobatore și de la Bertram, dar și de la Goldshine.

* * *

Se așeză lângă Goldshine la un mic birou din lemn de cireș și de arțar. O lampă a bancherului își împrăstia lumina caldă și verde. Sierra se gândi că lampa era autentică și nu o copie; data, probabil, din anii 1920.

Bertram reveni după câteva minute cu un dosar. I-l înmână lui Goldshine, îi zâmbi întrucâtva, apoi îi zâmbi și ei și plecă.

Goldshine deschise dosarul. Erau două seturi de pagini și fiecare era prins cu câte o agrafă. Goldshine îl luă pe primul, îl privi repede, apoi i-l dădu Sierrei.

Era același fragment pe care i-l dăduse Thomas. Sierra îl luă pe cel de-al doilea.

Sierra se întoarse la cel de-al doilea. Era mai scurt decât primul și nu părea să înceapă acolo unde se termina primul.

SOCRATE Nu este destul timp. Chiar dacă aş fi înclinat să accept propunerea ta, și nu sunt, corabia din Delos cu preotul lui Apollo va fi aici într-o zi sau două, după care sunt dator să urmez dorințele ateniienilor. Și, bineînțeles, o zi sau două nu sunt de ajuns să creșteți o întrupare aieva a unui om.

ANDROS Acest lucru este adevărat, Socrate. Chiar și cu măiestria celor din timpul și locul de unde vin – meșteșugul conceperii vieții pe care ți l-am descris – o zi nu este suficientă pentru conceperea unui om. Dar crede-mă, Socrate, mai există și un alt meșteșug mai iscusit, care face ca o zi sau orice perioadă de timp, să fie lipsită de importanță pentru scopurile pe care ni le-am propus.

SOCRATE Ce anume este acest meșteșug iscusit?

ANDROS Este parte dintr-un meșteșug datorită căruia am ajuns aici, dintr-o lume viitoare și dintr-un timp viitor.

SOCRATE Ah, acest meșteșug divin, misterios, pe care trebuie să mi-l explici. Vrei să spui că acest meșteșug îți dăruiește puterea, așa cum susțin unii zei, să faci timpul să stea în loc pentru unele evenimente, dar să-și continue cursul pentru altele?

ANDROS Da, cam asta aș vrea să spun. Dar în lumea mea, o asemenea putere este reală, și nu mitică.

SOCRATE Dar ești acum în lumea mea, nu-i așa?

ANDROS Așa este. Dar fiindcă sunt aici, și tu ești în lumea mea, nu-i așa?

SOCRATE Da, sunt înclinat să fiu de acord. Dacă vii cu adevărat din altă lume. Dar, atunci, spune-mi, cum se face că în lumea ta, sau în porțiunea de legătură dintre lumea ta și a mea, s-ar putea opri timpul într-un asemenea fel, încât să se poată concepe un om de șaptezeci de ani într-o singură zi?

ANDROS Am să încerc. Să spunem că, prin procesul de răsărire despre care am vorbit mai înainte, o parte din tine ar putea fi transportată în viitor și plasată într-un sol care să permită ramurii să crească și să devină o copie vie deplină a ta. Atunci nu ar mai conta dacă conceperea a durat o zi sau șaptezeci de ani, de vreme ce aceste două lumi au rămas înlănțuite și de vreme ce partea ta din înlănțuire, lumea ta, locul și timpul în care purtăm această discuție, în acest moment, ar reprezenta chiar acest moment în timp.

SOCRATE Spui că te-ai putea întoarce în lumea și în timpul tău și apoi să te întorci aici, în chiar acest moment, înainte să fi plecat și că s-ar afla două entități ale tale în acest moment în încăpere?

ANDROS Da, acest lucru ar fi posibil. Deși aş încerca să nu fac asta.

SOCRATE Și te-ai putea întoarce cu o replică vie a mea, căreia i-au trebuit șaptezeci de ani ca să crească, atâta vreme cât la capătul celor șaptezeci de ani, calea spre acest timp și loc, din acel viitor în această încăpere, la scurt timp după ivirea acestor zori de zi, în care discutăm acum, tu și cu mine, în chiar acest moment, ar rămâne deschisă?

ANDROS Da, încerc să sugerez acest lucru.

SOCRATE Și, dacă acest lucru ar fi într-adevăr posibil, tot ce îți trebuie pentru îndeplinirea planului tău, așa cum am discutat, ar fi o ramură din mine.

ANDROS Da.

SOCRATE Nu aş putea permite așa ceva niciodată.

ANDROS Dar dacă ți-aș spune că ramura a fost luată?

Sierra își dădu seama că-i tremurau mâinile. Acest fragment din dialog se încheia cu cuvintele lui Andros. Cine naiba era Andros?

Îl privi pe Goldshine, cufundat încă în primul fragment, cel mai lung. Încercă să se calmeze. Citirea acestui dialog în public nu fusese o idee bună, fiindcă nu voia să afle toată lumea cât de tare o afecta. Poate că nu avea nici o importanță.

Se uită prin jur. Nici urmă de Bertram. Îi trebuia neapărat o copie, dar se îndoia că regulamentul Clubului îi permitea asta. Poate că va reuși să-l convingă pe Goldshine să ceară una?

Dar nu putea risca s-o refuze. Își căută, pe furiș, telefonul. Îl puse în palmă, setă funcția foto rapidă, apoi își mișcă palma repede deasupra paginilor din fața ei. O să le cerceteze mai târziu pe ecranul din apartamentul ei. Mulțumesc, Thomas, se gândi, că m-ai băgat în chestia asta, am ajuns să fac și pe spioana, la naiba. Dar nici nu putea spune că regretă asta. Nu, absolut deloc.

Îi mulțumi lui Goldshine, cu entuziasm și sinceritate, și porni spre casă, luând-o pe Fifth Avenue, cufundată în gânduri. În fond, Goldshine păruse mai mult amuzat decât intrigat de fragmentele astea. Ei bine, probabil că nu credea că sunt reale, chiar dacă până și datarea cu Carbonul 14 arăta că fuseseră copiate în anul 400 e.n. Călătoria în timp și clonarea erau cu mult mai greu de imaginat pentru lumea antică, decât o eroare sau o bâlbă a datării cu Carbon 14 în timpul nostru. Călătoria în timp era greu de imaginat în orice altă lume...

Goldshine spusese că-i va înapoia fragmentele domnului Bertram. „Și vino la conferința mea de săptămâna viitoare—«Biblia Vulgata și Latina vulgară»”.

Îl căutase pe domnul Bertram după ce-și luase rămas bun de la Goldshine. Dar se retrăsese printre vrafuri, din nou. I-ar fi plăcut să-l mai întrebe despre ce știa în legătură cu aceste fragmente. Părea el însuși un fragment dintr-un alt timp și loc...

Leii de piatră de pe treptele Bibliotecii Publice a orașului New York de pe Strada 42 păreau neobișnuit de stoici astăzi, de parcă i-ar fi preocupat chestiunea pierdutei Bibliotecii din Alexandria. Această Bibliotecă din Alexandria, incendiată de creștini și de musulmani, despre care se știa că are câte un exemplar din fiecare manuscris din vremea sa, părea să reprezinte cheia de boltă în toată această poveste. Prefața la primul fragment arăta că a fost descoperit în timpul săpăturilor de lângă Alexandria în primul deceniu al secolului XXI. Ce săpături? Când, mai exact?

Se gândi la ce-i spusese Thomas despre alexandrinii din Egipt. O cultură grandioasă, una dintre cele trei piese elenistice ale vastului imperiu pe care îl lăsase moștenire lumii Alexandru Macedon, care murise înainte de vreme, la doar treizeci și trei de ani.... Alexandru Macedon, care murise cu un an înaintea mentorului său, Aristotel, în anul 323 î.e.n.. Aristotel, discipolul lui Platon, discipolul lui Socrate....

Dar cărturarii Alexandriei nu fuseseră, în general vorbind, filozofi de frunte. Fuseseră matematicieni, astronomi, ca Ptolemeu, care reușise să calculeze Orbita Lunii atât de bine încât ar fi putut să trimită acolo o rachetă. Ei erau bricoleuri, cum a fost și Heron din Alexandria care născocise motoare cu aburi de jucărie și dispozitive care se bazau pe fenomenul de persistență a viziunii, la care se referise și Thomas. Heron inventase o mulțime de alte lucruri —uși automate, automate

cu monede.... Bricolase și o mașină a timpului?

Se părea că nu, din câtă fizică știa Sierra. Motoarele cu aburi, filmele și ușile automate funcționau în baza unor principii newtoniene. Mașinile timpului, dacă existau, ar fi funcționat în baza unui tip de fizică ce ar fi făcut ca ceea ce se cunoștea în prezent despre efectele gravitației cuantice să pară doar o joacă de copii.

Ajunse la clădirea ei tipic new-yorkeză, de pe Strada 11, între Piața Universității și Fifth Avenue. I se păru, preț de o secundă, că-l vede pe Thomas așezat pe treptele scării de la intrare. Arăta îngrozitor, cu douăzeci de ani mai bătrân decât acum câteva zile. Operația nu funcționase...ce-i făcuseră acolo la Wilmington, sau pe unde o fi fost?

Dar în timp ce se apropia, își dădu seama că bătrânul de pe scări nu era decât un biet vagabond care-și privea fix fotofonul.

* * *

Intră în apartament și-și verifică ecranul. Bun, al doilea fragment, fotografiat cu telefonul ei, era acolo. Ea este cercetător, își spuse, nu chiar o spioană și asta avea mai multă importanță—căutarea adevărului—decât orice alte reguli ale Clubului. Și totuși se simțea prost.

Făcu un duș și-și puse pe ea ceva confortabil, fiindcă pentru prânzul de la Millennium se îmbrăcase elegant. Se întoarse la ecran și imprimă o copie a celui de-al doilea fragment. Nu pentru că i-ar fi fost frică să piardă ce se afla pe ecran; bunicii ei îi spusese că, atunci când abia apăruse computerul, oamenilor le era frică să nu-și piardă documentele și le imprimau pentru a fi siguri că le pot păstra. Dar Sierra imprimă al doilea fragment pentru că astfel i se părea mult mai legat de celălalt, ca și cum ar fi făcut parte din primul scris, acela pe care i-l dăduse Thomas.

Puterea cantității. Cele două fragmente păreau să se legitimeze unul pe celălalt și păreau și mult mai reale. Dar acel sentiment, știa bine, era mai mult o iluzie. Faptul că doi oameni, își susțineau reciproc povestirile, nu oferea mai multă greutate niciuneia dintre ele, dar măcar unul dintre ei era faimos și demn de încredere. Dar dacă mințeau amândoi? Cele două fragmente de dialog pe care le avea în fața ochilor, fiecare cu versiunea lui în greacă într-o parte și în engleză în cealaltă, puteau fi părți din aceeași minciună. Își scutură capul,

începând să se simtă de parcă ar fi purtat un dialog socratic cu ea însăși...

Privi din nou ecranul și ceru informații despre „săpături”, „Alexandria”, „2001-2010”. Hm... căutarea îi oferi relatări despre două activități aparent minore din 2008 și 2009. Nimic despre un nou manuscris platonician. Ei bine, Thomas nu-i dăduse nici un fel de indicii despre cât de mult fusese relatată și făcută publică „descoperirea” în vremea aceea... Apoi caută „Andros”. Nu află nimic altceva decât că era numele unei insule din apropierea Atenei, ceea ce știa deja. Oamenilor din lumea antică li se puneau numele după locul de naștere. Dar Andros din dialogul ei spunea că vine din viitor...

Mai caută și „Alexandria”, „invenții”. Heron din Alexandria domina toate cele 800 de referințe.... Cunoscut și sub numele de Hero.... Data nașterii și informații despre viața lui: nesigure—probabil de pe la 150 î.Hr. până pe la 250 d.Hr.... . Cea mai cunoscută dată: 75 î.Hr. ... a inventat „eolipila”—ah, da, motorul cu aburi....

Manuscrisul lui, Formula lui Heron, se pierduse de ani de zile. În 1894 se recuperase un Fragment și în 1896 se găsisse exemplarul complet... Scrisa în limba greacă...

Îi caută pe Socrate, Platon, Aristotel, Benjamin Jowett, 1817-1893 ... Dădu peste citatul lui: „Pentru a face un lucru bine trebuie să nu îți pese cine va primi răsplata”...Nu era sigură că este de acord.

Citi din nou Criton. Andros —nume de om sau de insulă—nu apărea nicăieri. Peste tot doar angoasa omniprezentă a refuzului lui Socrate de a scăpa de condamnarea la moarte. Se uită la Apologie și la Cratylus...

Se făcuse seară când, în cele din urmă, își întoarse capul de la ecran și se gândi să mănânce. Ca un făcut, chiar în acel moment ecranul făcu bip—îl setase să-o anunțe despre orice știri care l-ar fi menționat pe Thomas O'Leary.

Dădu clic și citi scurta relatare din (ziarul atenian) Athenian Global Village: „..... trei bărbați dați dispăruți într-un accident cu o barcă în Marea Egee...”. Două dintre nume nu-i spuneau absolut nimic.

Dar pe al treilea, îl știa: „Thomas O'Leary, savant din New York...”

Caută frenetic mai multe informații despre Thomas și despre accident. Îi caută numele, fotografia, titlurile cărților lui...

Nu mai găsi nimic despre accident. Dar în căutarea ei rapidă de fotografii, ceva îi atrase privirea. Se uită cu atenție, o extinse până la ecran complet cu rezoluție maximă. Îmbunătăți porțiunea pe care dorea s-o vadă mai bine. Era o fotografie sepia, granulată, pe o pagină care avea, într-un chip destul de nimerit, o adresă web de modă veche și o casetă statistică care arăta că site-ul nu mai fusese vizitat de doisprezece ani.

Se frecă la ochi și se uită din nou.

Era cât se poate de clar. Ori Thomas avea vreun strămoș care arăta exact ca el, ori... Acolo, în fața Clubului Millennium, împreună cu alți doi domni, era chiar Thomas, și arăta exact ca atunci când îl văzuse ultima oară.

Asta nu ar fi fost nici o problemă, văzuse deja fotografii cu Thomas făcute acum mai mult de douăzeci de ani și arăta cam la fel ca în prezent. Avea, după cum remarcase el de curând, unul din chipurile acelea, care arătau de cincizeci când avea treizeci de ani și de cincizeci când avea șaptezeci de ani.

Doar că sub fotografia asta, plasată la capătul de jos al unei pagini despre epoca victoriană a orașului New York City, scria: „un nou club literar, 1883, la câțiva ani de la înființare”.

Capitolul Doi

[Alexandria, 150 d.Hr.]

Era cunoscut sub numele de Heron din Alexandria. Dar și sub alte nume.

În seara aceasta se plimba pe țărmul mării, singur. Prefera adesea propria companie, fiindcă putea să-și urmărească mai lesne firul ideilor. Pe de altă parte, îndeplinirea planurilor lui cerea de obicei și participarea altora, nu numai a celui care le concepuse.

Seara era aproape lipsită de strălucirea lunii. Putea mai mult să audă apa decât s-o vadă. Închise ochii și își concentră atenția asupra valurilor. Se spărgeau de corăbiile din port, ca niște mâini pricepute care cântau la un instrument delicat și docil. Știa că nici una dintre corăbii nu era cea pe care o aștepta.

Putea să perceapă cu claritate prin întuneric nu numai apa, dar și timpul. Reflectă: timpul era cu adevărat opusul absolut al spațiului, care înflorește în lumină. În timpul nopții spațiul se restrângea, uneori la numai câțiva pași în jurul tău. Restul scenei era înghițit de timp... Oricât de mult timp ar fi avut la dispoziție, nu-i ajungea niciodată. Dar ea unde era? Auzi pași pe dalele de piatră și reveni în prezent. Se întoarse. Era Jonah care venea repede. Se întoarse. Luminile marii universități clipeau în urma lui.

Sprânceană stângă a lui Heron se arcui.

* * *

Museion-ul —Casa Muzelor—strălucea în lumina lămpilor cu ulei și a gândurilor de noapte târzie. Heron și Jonah se îndreptară spre aripa lui luminată, Marea Bibliotecă, care avea câte un exemplar din fiecare carte de pe Pământ. La ultima numărătoare fuseseră șapte sute de mii. Încăperile erau pline de glasurile cititorilor, care nu dezbăteau neapărat, ci doar citeau cu voce tare. Îi aminteau lui Jonah de întrunirile pentru rugăciunile de Sabat din sinagogile aflate în cartierul Deltei din oraș.

Trecură pe lângă Ptolemeu care mergea pe culoar cu un papirus în mână, murmurând ceva despre o ecuație astronomică. Își dădura seama că nu este cazul să-l întrerupă pentru a-l saluta.

O luară pe un coridor.

Jonah își privi mentorul întrebător.

Ajunseră la o încăpere. Jonah dădu la o parte o cortină.

Femeia se ridică și zâmbi cu politețe.

Heron încuviință, remarcând părul ei lung, buclat și castaniu.

Ampharete zâmbi.

Ampharete continua să zâmbească.

Heron se uită spre Jonah, care încuviință scurt.

* * *

Merseră pe jos de-a lungul coastei. Jonah indică un stabiliment unde se lua masa.

Ampharete încuviință.

Se așezară într-un loc cu vedere la mare. Ampharete comandă vin de curmale și miel. Heron, privind departe spre mare, neatent, comandă doar vin. Jonah pricepu și nu comandă nimic.

Heron se opri din cercetarea mării.

Fură serviți cu vin.

Jonah zâmbi oarecum, conștient că mentorul lui își da frâu liber înclinației sale de a face pe sofistul și argumentând concepția opusă celei cu care era de fapt de acord.

Ampharete sorbi din nou, puse cupa pe masă, căutând în veșmânt, care se desfăcuse puțin dinspre partea sânelui ei stâng. Scoase un document și i-l întinse lui Heron.

Heron examinează documentul, își goli cupa de vin și se uită din nou la document. Își plimbă vârful degetului pe sub fiecare rând, cu mișcări

precise și sigure, până când ajunse la sfârșit.

Heron îi dădu pergamentul lui Jonah.

Ampharete mai sorbi din vin, apoi îl privi și ea pe Heron.

* * *

Sosi și mielul, tăiat în bucăți mici, înfipite în bețișoare. Ampharete îi mulțumi nubianului, luă o bucățică, zâmbi, fără să-și ia ochii de la Heron.

Jonah încuviință, acceptând complimentul.

Jonah își schimbă poziția, încurcat.

Corpul lui Jonah o acoperi. Acesta o trase de pe scaun, trântind-o pe podea.

Ampharete își netezi îmbrăcămintea și scutură din cap:

Asistentul lui Heron reuși cu greu să zâmbească rușinat:

* * *

Se îndreptară înapoi spre Muzeu.

Se apropiară de Bibliotecă dintr-o altă direcție. Intrară printr-un pasaj bine camuflat și care părea o grădină sofisticată.

Coridorul podit cu marmură era alb și pustiu. Pe pereți erau rânduri suprapuse de compartimente și fiecare conținea câte un papirus cu câte o etichetă atașată în partea din exterior. Ampharete se uită la etichete, în lumina pâlپătoare a lămpilor de ulei.

Ampharete încuviință.

Jonah deschise o ușă și o pofti pe Ampharete să intre înăuntru.

Încăperea dinăuntru era spațioasă, cu o vatră în centru și cu mai multe camere învecinate.

Ampharete se așeză pe o bancă de lângă un perete care era chiar foarte confortabilă. Jonah stătea în picioare lângă ușa care dădea

afară, aruncând priviri spre coridor. Heron își făcea de lucru într-o altă încăpere.

Apăru cu niște vin și cu pâine.

O invită să i se alăture la o masă de lângă vatră.

Jonah făcu semn din cap că nu.

Heron îi turnă și lui o cupă.

Jonah fu de acord cu precizia analizei mentorului său.

Jonah privi pereții încăperii, pe care se aflau compartimente din care ieșeau sulurile de papirus. Ampharete îi urmări privirea și observă nu numai sulurile, dar și diferite dispozitive care erau așezate pe ici, pe colo. Nu era sigură la ce foloseau cele mai multe dintre ele.

Heron încuviință și se întoarse spre Ampharete.

Ampharete avea gura plină de pâine. Mestecă și bău puțin vin ca s-o poată înghiți.

Heron se folosi de avantajul tăcerii ei.

* * *

Jonah își turnă încă o cupă de vin, se așază mai bine, trăgându-se în spate și zâmbind, savurând deja cursul pe care avea să-l ia această conversație.

Ampharete își sorbi vinul și se linse pe buze.

Ea încuviință.

Heron închise ochii, de parcă dorea să poată vedea timpul cu cât mai multă claritate.

Jonah deveni mai atent.

Ochii lui Heron rămâneau închiși.

Ampharete își concentrează atenția pe chipul lui Heron. Nu dorea numai să vadă pe sub pleoapele lui închise, ci și în sufletul lui.

Își deschise ochii acum și se uită la ea.

Îi zâmbi lui Jonah și acesta îi zâmbi, la rândul-i.

Ampharete îi zâmbi cu toată fața:

Heron o privi nelămurit.

* * *

Ampharete, istovită de călătoria ei de o zi întreagă și de evenimentele serii, acceptă invitația lui Heron de a dormi într-unul din dormitoarele ce se învecinau cu încăperea principală.

Heron și Jonah cercetară manuscrisul. Jonah începu să citească cu voce tare de pe undeva de la mijlocul lui:

Andros: Gândește-te la cât de mult bine ai putea face, fie și numai de-ai mai trăi doar zece ani, poate doar un singur an...

Socrate: Așa cum i-am spus și lui Criton, aș face mai mult rău decât bine, dacă acei ani în plus mi-ar fi acordați într-un mod nelegitim.

Andros: Dar trebuie oare viața să fie prizoniera circumstanțelor pe care le-a produs? Nu poate și un prunc născut dintr-o legătură nelegitimă să facă ceva bun în viață?

Socrate: Da, dar această circumstanță este diferită de cea pe care mi-o propui.

Andros: În ce fel, Socrate?

Socrate: Un copil născut dintr-o legătură nelegitimă nu avut posibilitatea să decidă, nu a avut nici un rol în procesul care l-a adus pe lume. Eu, însă, sunt perfect conștient de circumstanțele în care mă aflu și, în plus, aș fi nu numai un participant conștient, dar și unul activ în evadarea pe care mi-o propui.

Andros: Să presupunem că te-aș lua cu mine împotriva voinței tale. Te-ai simți atunci eliberat de obligația ta referitoare la circumstanțele evadării tale și la consecințele morale pe care le poți trage de aici?—

Heron scutură din cap.

Heron râse, scurt.

Luă manuscrisul de la Jonah.

* * *

Heron îi oferi găzduire și lui Jonah, dar el avea niște treburi importante de rezolvat acasă la părinții lui, a doua zi de dimineață.

Jonah înțelese și se retrase.

Heron se întoarse la manuscris.

Îl interesa un pasaj anume. Acestea apărea de mai multe ori în dialog, cu cuvinte ușor schimbate, dar care toate spuneau același lucru.

Heron privi una dintre secțiuni.

Socrate: Nu are nici o importanță pentru prezentul sau pentru viitorul lumii dacă mor aici sau dacă evadez cu tine.

Socrate spusese mai întâi acest lucru, imediat după oferta— sau amenințarea — lui Andros de a-l elibera din închisoare, împotriva voinței sale...

Heron simțea nevoia să se gândească la acest lucru. Dorea să-i cântărească înțelesul, înainte de a-l discuta cu oricine, chiar și cu studentul său cel credincios...

* * *

În dimineața următoare, Jonah se achită de sarcinile lui mai devreme decât se aștepta și se porni, cu pași repezi, spre Bibliotecă. În sala mare spațioasă erau doar câțiva cititori. Stăteau aplecați peste

dulăpioare etichetate, cu spatele la Jonah. Pastelurile palide ale hainelor lor se îmbinau perfect cu culoarea materialului cu care erau placați pereții.

Jonah intră în apartamentul privat al lui Heron cu grijă să n-o trezească pe Ampharete dacă aceasta ar mai fi dormit.

Heron se trezea mereu devreme, dar acum nu era pe nicăieri, nici lângă vatră, nici în dormitorul lui. Prin urmare plecase deja.

Jonah se uită sub masă, gândindu-se că poate mentorul său îi lăsase vreo notă și aceasta căzuse.

Se gândi ce să facă acum. Nu știa sigur nici dacă Ampharete era în camera ei. Putea merge și să asculte la ușa ei...dar ce să asculte? Cum sforăie? O femeie atât de grațioasă ca ea nu putea să sforăie...Poate că ar putea auzi vreun foșnet?! Ceva în legătură cu ascultatul acesta pe la ușa ei, chiar din motive bune, îl dezgustă. Nu dorea să-i invadeze intimitatea...cel puțin nu fără acordul ei.

În cele din urmă, se hotărî, nemulțumit, că un ciocănit scurt la ușa ei ar fi un plan bun de acțiune. Ciocăni.

Nu se auzea nimic din dormitor.

Încercă din nou.

Nici un răspuns.

Probabil că plecase și ea.

Deschise ușa, doar ca să se asigure că....

Ampharete arăta minunată în pat, pe jumătate descoperită, adâncită în somn, cu inelele bogate de păr castaniu curgându-i pe gât și pe umeri...

Jonah se retrase iute și închise ușa. Știa că nu va fi în stare să reziste prea mult la ceea ce văzuse.

Și tot ce continua să vadă era doar imaginea ei... Îl atrăgea... Era... fermecătoare...

Se așeză încurcat la masă și încercă să-și pună ordine în gânduri. Ampharete era încă aici, Heron nu mai era, asta era bine— sau, ceea ce era bine era că Ampharete era aici.

Îi veni ră în minte din nou inelele de păr peste pielea fragedă...
Probabil că avea un somn adânc—

Auzi un foşnet în camera ei.

Uşa ei se deschise, iar Ampharete îşi scoase capul:

* * *

Pregăti un mic dejun cu pâine, miere, curmale şi apă, stropit cu puţin vin pentru Ampharete. Bucătăria lui Heron era bine aprovizionată şi îi spusese mereu lui Jonah să se servească ca la el acasă.

Jonah ar fi dorit ca braţele acelea să fie ale lui. Simţi cum i se urcă sângele în obraji.

Ampharete zâmbi.

Ampharete îşi termină vinul de dimineaţă înainte să-i răspundă.

Jonah o privi.

Jonah îşi întoarse capul.

* * *

În zilele ce au urmat Ampharete văzu mai multe opere ale lui Aristotel decât ştia că există şi ale discipolului său, Teofrast — 240 de texte care tratau tot, de la etică până la fizică. Văzu şi multe opere ale lui Heron, dar nu-l mai întâlni şi pe el, în carne şi oase.

Jonah îi spuse că poate rămâne în apartamentul lui Heron cât timp doreşte. Îi acceptă oferta. Nimeni nu ar fi deranjat-o acolo, cu excepţia fantasmelor care-o însoţiseră de la bun început până la Alexandria.

Însă ştia că Jonah nu avea încredere în ea. Şi cum ar fi putut să aibă? Ştia desigur exact cu ce se ocupa mentorul lui. Prin urmare trebuie că-şi imagina de ce era atât de interesată de Heron şi de ce venise la Alexandria. De fapt, nu ascunsese aproape nimic.

Mai ştia şi că Jonah era supărat că nu mai are o copie a manuscrisului.

Ampharete privi îndelung Farul din Alexandria aflat pe insula Pharos,

cea de-a șaptea minune a lumii. Era singura care folosea la ceva. Era un lucru nimerit că Heron Inventatorul se stabilise aici... Dar era de acord cu Heron și cu Jonah că Biblioteca din Alexandria și stupul ei cu mii de faguri plini cu mierea cunoașterii reprezenta o minune a lumii și mai măreață...

Își îndreptă atenția spre Jonah.

Jonah privi marea.

Ampharete îl urmări cum privea marea.

Ampharete râse.

Ampharete îl studie. O briză rece și aspră îi șfichiuia părul negru.

Ea se trase la o parte după o vreme.

Ea își scutură capul și se întoarse să privească marea.

Simțea privirea ochilor lui fierbinți și întunecați pe ceafă.

* * *

Se întâlniră foarte devreme în dimineața următoare în camera lui Heron.

Ampharete era gata să plece.

Jonah zâmbi, mâhnit.

Jonah își închise ochii și și-i frecă...

Ampharete oftă.

* * *

Ampharete avea o groază de monede romane ascunse în faldurile îmbrăcămintei ei. Plăti două călătorii pe o galeră, Lux, cu vele ponosite și cu vâsle lungi. Urma să se îndrepte spre nord-vest în Mare Nostrum.

Se uitară înapoi la Alexandria, în timp ce Lux părăsea portul. Soarele

coborâse la asfințit și orașul strălucea în depărtare.

Căpitanul era un fenician cu numele de Melqat.

Dădură de Melqat în timp ce se plimbau pe navă, după o cină liniștită din proviziile pe care le luase Jonah în grabă din apartamentul lui Heron de la Bibliotecă. Melqat privea stelele.

Vântul din vest nu era numai constant, dar mai era și cald. Ampharete și Jonah au rămas treji toată noaptea, uitându-se la stele, vorbind despre mâncarea și băuturile din Pireu și despre cât timp vor savura plăcerile portului atenian înainte de a se îndrepta spre Academie și biblioteca ei....

Dar a doua zi de dimineață vremea se înrăutăți. Pe la amiază, Lux era biciuită, fiind împinsă încolo și înapoi ca fel ca păpușile din spectacolul cu aburi al lui Heron.

Până pe seară începuse o furtună în toată regula. Velele fură coborâte și veni rândul vâslelor.

Dar Ampharete nu era convinsă.

Jonah încuviință și se apucă cu mâinile de pântec.

Jonah o privi neîncrezător.

Zdruncinătura care urmă îl convinse. Jonah își puse capsula în gură și o înghiți.

* * *

Temperatura rămase ridicată, vântul bătea puternic și aducea umezeală. Ampharete era sigură că bate din direcția greșită. Ea și Jonah găsiră un loc uscat. Băură vin și discutară despre locuri — reale, imagine și de unele care nu erau nici reale și nici imagine pe deplin — despre care Ampharete spusese că ar putea fi reale, într-o bună zi.

Ampharete încuviință.

Ampharete îl privi cu luare aminte.

Jonah privi cerul cu încordare.

Jonah respiră aerul sărat și umed.

Ampharete încuviință și alunecă iute pe aripile somnului.

* * *

Marea nu numai că se răcise, dar devenise până dimineața neagră și mohorâtă. Melqat confirmă presimțirile lui Ampharete.

Ampharete făcu semn din cap că a înțeles.

Ampharete încuviință din nou.

Ampharete îi mulțumi.

Ampharete privi în sus la norii cenușii și groși care sufocau cerul.

* * *

Lux reuși cu greu să evite nisipurile din nordul Africii.

Ampharete se hotărî să se încreadă în Jonah, cel puțin ceva mai mult decât o făcuse până acum.

Ampharete își scutură capul și-l apucă de mână.

* * *

Melqat le cunoștea pe amândouă.

Jonah încuviință.

Ochii lui Melqat sclipiră — mai mult de ispita unei călătorii lungi, decât din dragostea de bani, se gândi Ampharete, dar nu putea fi sigură.

* * *

Jonah încuviință după o clipă.

Jonah reflectă.

* * *

Ea îl privi:

Melqat zâmbi.

Îi zâmbi și ea.

Își reprimă un zâmbet.

Ampharete ridică o sprânceană, mirată.

Melqat încuviință.

Ampharete continuă să zâmbească.

* * *

Jonah și Ampharete priveau cum prima încărcătură era transferată de pe Lux pe Hermes. Corabia care primea încărcătura era mai ușoară, avea o formă voluptuoasă și era mai rapidă decât Lux, dar mult mai puțin rezistentă la călătoriile lungi.

Ampharete își odihnea brațul pe bordul lui Lux și expiră lent.

Jonah îi întoarse spatele și privi departe pe mare.

Ea se hotărî să nu mai continue conversația în această direcție.

Jonah își adânci și mai mult privirea în mare.

Ampharete încuviință.

Capitolul Trei

[New York City, 1889 d.Hr.]

Cei doi își strânsesă mâinile în fața Clubului Millennium. Se pregăteau să intre pentru a lua prânzul.

Charles se încruntă furios.

O'Leary zâmbi amar.

* * *

O'Leary încuviință și sorbi din vinul său roșu de Bordeaux.

O'Leary își deschise servieta și extrase un manuscris subțire, scris în grecește.

Charles luă manuscrisul, se uită la el, apoi se uită la O'Leary.

Charles se uită din nou la manuscris.

O'Leary sorbi iar din vin.

* * *

Thomas O'Leary o luă spre sud-est spre Grand Central Depot⁹ după prânz. Știa că Benjamin Jowett locuia la Oxford, în Anglia. Domnul Cyril Charles cel bun la toate promisese să-i trimită lui Jowett o scrisoare despre manuscris, dar răspunsul ar fi putut veni după săptămâni întregi de zile, sau chiar mai mult. Chiar dacă Thomas avea, într-un fel, tot timpul din lume la dispoziție, era totuși nerăbdător din fire. Nu-i plăcea deloc să stea și să aștepte.

Thomas se urcă într-un tren al companiei feroviare Hudson River cu destinația Riverdale. William Henry Appleton, care era și el membru al Clubului Millennium și un editor american celebru pentru publicarea lucrărilor lui Charles Darwin, Herbert Spencer și ale altor personalități, avea o reședință de vară splendidă în vârful unei coline

care se afla lângă râu și-l invitase pe Thomas să vină oricând poftea și „se nimerea prin acele locuri”. Thomas încercase să-l contacteze pe Appleton cu ajutorul telefonului care fusese instalat recent la Club, dar probabil că editorul nu-și instalase încă unul la reședința lui de vară, astfel încât Thomas luă hotărârea să se ducă prin locurile pline de verdeață luxuriantă din zona unde locuia Appleton. Poate că editorul îl putea ajuta. Thomas îi povestise încă de pe acum despre manuscris.

După amiaza de iunie era foarte plăcută și Thomas fu încântat să urce pe drumul lung și sinuos de pe colină.

Geoffreys, valetul lui Appleton îl conduse pe Thomas în birou. Editorul cerceta cu atenție niște scrisori, dar nu păru deranjat de întrerupere.

Thomas O'Leary zâmbi.

* * *

Thomas încuviință.

Ochii lui Appleton străluciră preț de o secundă. Apoi izbucni în râs din toată inima.

Thomas zâmbi, dar foarte puțin.

Thomas încuviință.

Appleton mormăi aprobator.

Thomas zâmbi.

Appleton încuviință.

Appleton dădu din cap, mormăind din nou.

* * *

Cina a constat dintr-un fel savuros din carne de vânat cu prune.

Thomas încuviință, plin de înțelegere. De fapt îi părea bine că restul familiei lui Appleton îl părăsise pentru moment și plecaseră în Statul New England. Altfel, el și cu Appleton nu ar fi avut ocazia să poarte această discuție crucială. Thomas apăruse în zona aceasta din

Riverdale într-o zi norocoasă, într-adevăr.

Valetul se scuză și Thomas își reluă explicațiile — așa cum putea — despre călătoria în timp.

Appleton dădu din cap că nu.

Appleton își șterse buzele cu un șervețel bordat cu dantelă. Valetul își făcu din nou apariția.

Valetul se retrase.

Thomas deveni serios și distant.

Valetul veni cu cafelele. Cei două sorbiră din cafele.

Thomas îl privi pe Appleton.

Appleton mai sorbi din cafea.

Appleton își scărpină capul.

Appleton zâmbi.

* * *

A doua zi de dimineață Appleton puse deoparte voluminoasa corespondență cu Huxley, cât și un manuscris provocator al neamțului Ernest Haeckel și puse mâna pe fasciculul subțire de pagini pe care i-l lăsase Thomas O'Leary. Appleton reflectă. Regulamentul oficial al Clubului Millennium interzicea încheierea oricăror afaceri în incinta clubului, dar câteva dintre cele mai bune achiziții ale sale erau rezultatul unor contacte de la Club.

Întrebarea privitoare la acest dialog bizar era dacă putea face parte dintre acest tip de achiziții. Așa cum știa orice editor, bibliotecile fojgăiau de falsuri platoniciene, unele chiar foarte vechi — cum ar fi Epistolele, care, după cum notase domnul Jowett, pe bună dreptate, erau compuse din pasaje plagiate după Platon...

Ei bine, cel puțin nu încăpea îndoială că dialogul din fața lui Appleton nu fusese plagiat după nici una dintre operele cunoscute ale lui Platon. Și nici după ale altcuiva, din câte își putea da seama Appleton. Amintea mult de stilul lui Socrate, cu siguranță, dar Appleton nu mai întâlnise nicăieri ceva care să aducă cât de cât cu povestirea aceasta

stranie....

Appleton se puse să studieze paginile. Greaca lui era chiar mai bună decât îi lăsa pe alții să creadă...

SOCRATE Ai luat în considerare efectul dramatic, recrearea prin actul teatral, asupra chestiunilor omenești?

ANDROS Desigur, Socrate. Dar nu în felul la care te gândești.

SOCRATE Consider că asemenea repovestiri mutilează adevărul. Bineînțeles că nu pot fi legitime la fel ca discuția pe care o purtăm noi doi, în care se pot exprima toate punctele de vedere.

ANDROS Te gândești că teatrul alterează în mod deliberat adevărul?

SOCRATE Da, și face acest lucru la fel de mult ca scrisul. Dramele, istoria scrisă, nu sunt doar oglinzi care reflectă ceea ce a avut loc. Sunt mai degrabă selectate din povestea de viață, din adevărul vieții. Scriitorul smulge petalele, faptele sau exemplele pe care dorește să ni le înfățișeze și lasă tot restul în uitare.

ANDROS Dar atunci dramele și relatările scrise nu sunt totuși meritorii prin adevărurile pe care le transmit, fie și numai în parte? Iar comediile prietenului tău Aristofan nu au și ele ghimpi valoroși, de vreme ce unii dintre acești ghimpi dezvăluie adevărul sau se apropie de el, în timp ce alții nici măcar nu-l observă?

SOCRATE Da, presupun că așa stau lucrurile. Dar nu ai fi de acord și că o minciună care este foarte aproape de adevăr poate face mai mult rău decât o minciună care este atât de evident neadevărată că nimeni n-ar putea-o lua drept adevăr?

ANDROS Da, aș fi de acord.

SOCRATE Și atunci nu am avea încă o problemă cu propunerea de evadare pe care mi-o oferi? Încerci să substitui adevărului morții mele,

un final fericit, satisfăcător din punct de vedere dramatic.

ANDROS Nu, nu aş fi de acord, Socrate. Din trei motive.

SOCRATE Care sunt cele trei motive?

ANDROS Primul: cine se poate încumeta să afirme ce este realmente sau a fost destinat să fie adevărul în această chestiune? Poate că erai sortit să scapi de moarte de la bun început şi moartea ta este doar rezultatul unei alterări a fluxului viu al istoriei. Al doilea: Nu sunt deloc sigur că evadarea ar fi mai satisfăcătoare din punct de vedere dramatic — mai bună pentru povestire — decât moartea ta. Sacrificiul de sine pentru binele suprem are un efect dramatic intens. Iată de ce, dintr-un punct de vedere, în planul pe care-l propun, dublul tău ar muri, luând cucută aici, chiar în momentul evadării tale. Al treilea: dacă alegerea s-ar face, pur şi simplu, între moartea de acum şi viaţă, n-ar fi viaţa în mod evident şi irefutabil, mai aproape de povestea de viaţă, decât moartea? Nu-i aşa că ochiul denaturant al dramei urmăreşte moartea — ba chiar e stimulat de moarte — iar viaţa nu mai reuşeşte să-şi continue propria poveste?

SOCRATE Motivele tale sunt de fapt foarte bune, Andros, şi le-ai prezentat frumos. Aş putea să-ţi ofer argumente împotriva fiecăruia dintre ele, dar ele nu pot şterge grăuntele esenţial de adevăr pe care îl conţin motivele tale. Şi totuşi planul tău este zadarnic.

ANDROS De ce? Vrei să spui că, deşi argumentele mele te-au convins, probabil, nu intenţionezi să urmezi concluziile lor logice? Nu aşa te ştiam eu, Socrate!

SOCRATE Tot ce se poate, atunci probabil că nu mă cunoşti atât de bine cât presupui.

ANDROS Te ştiu din—

SOCRATE Drame, relatări scrise, forme fără viaţă, desigur. Nu-i nimic. Nu va avea nici o importanţă, nici pentru prezentul, nici pentru viitorul lumii, dacă mor aici sau dacă evadez cu tine.

ANDROS De ce nu?

SOCRATE Nu cunoști motivul real și profund pentru care am fost de acord să mor aici.

ANDROS Motivele pe care mi le-ai oferit mie — și lui Criton — nu sunt cele adevărate?

SOCRATE Ele sunt adevărate. Dar este și un adevăr mai profund dincolo de ele—

Lectura lui Appleton fu întreruptă de un ciocănit la ușă. Valetul își băgă capul și o mână pe ușă:

Geoffreys intră și puse telegrama pe biroul lui Appleton.

Appleton ridică telegrama. Era de la B. Jowett, de la Oxford. Appleton îi trimisese o telegramă dis de dimineață, ora din New York și aproape ora prânzului în Anglia. Cererea lui Appleton era lungă și costisitoare, dar își imagina că scrutarea adevărului și a profitului meritau toate acestea.

Răspunsul lui Jowett era: „Imposibil de acceptat proiectul descris. Sănătate șubredă. Am de lucru la Aristotel. Autenticitate nesigură.

Appleton bătu darabana cu degetele pe masă și citi telegrama de mai multe ori

Geoffreys apăru cu ceaiul.

* * *

Thomas încuviință și-și luă cu el whisky-ul.

Appleton și Thomas se îndreptară către o masă mai liniștită și retrasă.

Thomas încuviință.

Thomas își arcui o sprânceană.

Appleton zâmbi.

Thomas își arcui sprânceana și mai mult.

Thomas îl întrerupse.

Appleton își încordă fața, o telegramă a atenției însăși:

Appleton încercă să digere vestea.

Appleton încuviință — către el însuși, către Thomas, către oameni nevăzuți pe care și-i imagina călătorind prin timp, alături de el, în chiar acea clipă....

* * *

Thomas o luă înainte și Appleton îl urmă pe o scară îngustă în spirală — aflată, în mod destul de potrivit, în preajma lui Jowett și a altor traduceri ale lui Platon, Aristotel și a altor greci. Appleton observă Memorabilia lui Xenofon și Apologia lui Socrate de Libanius.

Appleton încuviință și puse volumul la loc pe raft.

Thomas zâmbi în sinea lui: „O imagine frumoasă”. Împinse un chepeng care se deschidea în sus. Intră și Appleton îl urmă.

Încăperea mare, luminată de mai multe lucarne, conținea un scaun modern din metal exact în mijloc.

Appleton se apropie.

Appleton îl atinse.

Appleton își trecu palma peste scaun, apoi se răsuci spre Thomas.

ce simți. Nu am vrut să fiu atât de direct.

Appleton zâmbi.

Thomas încuviință.

Appleton se apropie de scaun, apoi ezită.

Appleton încuviință și se așează.

Appleton își plimbă degetele peste el.

Thomas încuviință.

Appleton râse.

Appleton înțelese nuanța.

Thomas încuviință.

Appleton își puse degetele pe clape și expiră încet. Începu să se ridice de pe scaun, apoi se întoarse și se lăsă pe spate în el. Vru să spună—

Appleton încuviință, dezamăgit.

Appleton râse scurt.

Appleton reflectă, se lăsă pe spate în scaun încă o dată, apoi se ridică în picioare.

Thomas zâmbi subțire.

Appleton încuviință, acceptând.

O deplasare în timp reușită, gândi Appleton, sau ești unul dintre blestemații ăia de magicieni isteți...

Dar Appleton se întoarse și coborî cu grijă pe scara în spirală îngustă câteva clipe mai târziu. Când ajunse jos, își netezi haina, inspiră adânc și începu să numere. I se păru că aude un pocnet difuz, dar pătrunzător, undeva sus, de parcă cineva scosese dopul unei sticle de vin. Ajunsese cu număratul la cifra șaizeci, mai inspiră adânc încă o dată și urcă înapoi sus. Chepengul era descuiat. Appleton intră în încăperea.

Thomas nu mai era acolo și nici scaunul, asta era clar, dar altfel încăperea era exact ca înainte. Appleton se duse acolo unde fusese scaunul, se aplecă în patru labe și examinează podeaua. Din câte putea să-și dea seama, nu se vedea nici cel mai palid indiciu că scaunul fusese acolo cu câteva clipe în urmă. Își trecu mâna pe podea. Nu se vedea vreo urmă prin praf, deși era ceva normal de vreme ce încăperea era imaculată. Își scoase o lupă. O folosea atunci când citea tipărituri cu litere mărunte. Concurenței nu-i păsa de slăbirea vederii celor mai în vârstă. O folosi acum pentru a inspecta podeaua. Dar nu se observa nici o schimbare nici așa. Poate că o lupă mai puternică ar infățișa mai multe...

Appleton se ridică și se uită în jur prin cameră. Se simțea ca atunci

când punea mâna pe un manuscris pentru prima oară. Un manuscris al lui Spencer, al lui Darwin, sau al lui Draper...Simți cum vibrează cosmosul însuși în încăperea...Simți că intră în rezonanță cu o semnificație profundă...

Ceea ce nu dovedea nimic, bineînțeles. Și totuși simțământul acela, era irezistibil....

Își netezi din nou haina, apoi coborî a doua oară pe scara în spirală. Își privi ceasul de buzunar și fu uimit să constate cât de multe se întâmplaseră aici în atât de puțin timp. Își puse ceasul înapoi în haină și se îndreptă spre bar să bea ceva, în definitiv—

Ah, uite-l pe Cyril Charles, așezat la o masă undeva în spate, cu un alt bărbat mult mai tânăr. Appleton se apropie de ei — dar nu era sigur ce să-i spună domnului Charles care stătea la masă cu tânărul acela. Poate nimic. Tânărul era foarte bine îmbrăcat. Nu, de fapt, Appleton își dădu seama că hainele lui erau nou-nouțe. Appleton zâmbi, Charles încuviință și—

Appleton, preocupat de Charles, se ciocni de un alt membru al Clubului, care se apropia de masa lor din bar—

* * *

Appleton se așeză la masă alături de cei trei. Deși nu-și comandase încă scotch-ul single-malt¹², era practic amețit de stupoare — tocmai îl văzuse pe Thomas în camera de sus, cu numai zece minute în urmă. Mai era vreo ieșire de care nu-i spusese Thomas? Și cum reușise Thomas să facă să dispară scaunul acela din încăperea? Cum?...

Barmanul apărău cu băuturile. Vin roșu sec de Bordeaux pentru Thomas și domnul Charles, și un vin necunoscut de culoarea profundă a ambrei pentru tânărul în haine noi.

Thomas îi zâmbi larg lui Appleton.

Tânărul își adulmecă băutura aprobator.

* * *

Gândurile lui Appleton o luaseră razna. Înțelegea un singur lucru:

trebuia să fie extrem de prudent în legătură cu orice ar fi spus. Dacă pe aici aveau loc călătoriile astea în timp și dădea cu bâta în baltă, dacă spunea ce nu trebuie—

Thomas încuviință și-l privi pe Appleton cu o licărire aparte în ochi. Știe că știu că predă la New York University, își dădu seama Appleton, ceea ce înseamnă că știe că procedez cu mare atenție când mă angajez în conversația asta... Probabil că este bine așa.

Barmanul reveni cu băutura lui Appleton. Editorul îi mulțumi și-l privi pe furiș pe Jonah Alexander. Să tot fi avut vreo 25 de ani. Appleton nu se putea decide dacă este un student absolvent sau un profesor tânăr. Appleton se mai mira și de numele lui care părea și ebraic, dar și grecesc.

Appleton se strădui să se exprime cât mai ales în limba greacă, îi zâmbi lui Jonah, spunându-i că este bucuros de cunoștință.

Jonah îi zâmbi și el. Apoi spuse ceva ce lui Appleton îi fu peste poate să înțeleagă.

Thomas încuviință și-i spuse ceva lui Jonah în grecește, dar Appleton nu înțelese mai nimic.

Jonah îl privi pe Appleton.

Nu o să-i spun că i-am spus deja despre telegrama de la Jowett, hotărî Appleton în ce-l privea pe Thomas în acea clipă. Orice se întâmplă aici, Thomas ori se chinuie foarte tare să pretindă că nu ne-am văzut în barul acesta acum o oră, ori acest Thomas — de oriunde ar fi venit de prin călătoriile lui prin timp — nu m-a întâlnit de fapt aici și nu m-a dus sus și nici nu mi-a prezentat tainele aceluia Scaun. Oricum ar fi stat lucrurile, Appleton nu consideră că era o necesitate de prim rang să-l întrebe pe Thomas cum de a uitat despre telegramă.

Thomas se uită la telegramă apoi se uită la Jonah. Thomas i se adresă lui Jonah, în greaca aceea ciudată. Jonah răspunse îndelung, în același dialect.

Thomas îi traduse lui Jonah.

Thomas răspunse fără să-l mai întrebe pe Jonah.

- Da, probabil că da. Asta sperăm că ne va ajuta să clarificăm domnul Alexander.

Thomas și Jonah se scuzară după câteva minute.

Jonah păru să înțeleagă suficient și răspunse:

Păi sigur că nu e la fel de bun ca aerul îmbălsămat al Mediteranei de acum 1750 de ani, se gândi Appleton.

Thomas încuviință.

Appleton îi urmări pe cei doi cum pleacă.

Charles zâmbi:

Cei doi își luară cu ei băuturile în sala de masă.

Gândurile lui Appleton se îndreptau într-o direcție ușor diferită dar cumva asemănătoare. În primul rând, dacă Thomas și tânărul de la bar erau acolo jos în exact același timp în care se afla cu Thomas sus cu scaunul, asta dovedea că există un soi de procedeu imposibil care putea fi chiar călătoria prin timp sau orice altă minunăție care dădea peste cap legile naturii. Doar un înger ar fi putut să se afle în mai multe locuri în același timp — ceea ce nimeni nu părea să fie atunci când Appleton se întâlnise cu ei ultima oară, nici Thomas și nici nimeni altcineva pe care-l cunoștea Appleton....

Thomas putea fi în două locuri diferite în același timp doar dacă existau doi Thomași din două puncte temporale diferite... Appleton știa că fusese sus cu Thomas — cu Thomas cel Sumbro— și cu scaunul. Dar dacă ideea nebunească a lui Appleton că Jonah era un călător în timp era corectă, atunci asta însemna că Jonah ajunsese cu scaunul înainte ca Appleton și Thomas cel Sumbro să se afle în camera de la capătul scării în spirală. Poate că Jonah ajunsese cu scaunul pe care Thomas și Appleton îl găsiseră în camera aceea? Dar atunci, cum a făcut Thomas cel Fericit — acel Thomas care tocmai plecase de la bar cu Jonah — de a ajuns aici? Intrase, pur și simplu, pe ușa de la intrarea principală a Clubului, riscând să dea nas în nas cu Thomas cel Sumbro drept în fața ușierului? Sau plecase și el într-o călătorie în timp după ce l-a vizitat la Wave Hill ieri? ...Și dacă așa stăteau lucrurile unde era scaunul său? Acum, sigur că sus era loc pentru mai multe scaune...În orice caz, Thomas cel Fericit și Jonah trebuiau să fi venit coborând pe scara în spirală înainte ca Thomas cel Sumbro și Appleton să urce pe scară, dacă Thomas cel Fericit și cu Jonah ajunseseră în camera aceea de sus...Erau destule locuri tainice prin

Club unde ar fi putut să se odihnească, înainte să-și facă apariția la bar....

Appleton tresări, dându-și seama că Charles îl privește.

Appleton se gândi ce să mai spună. Poate că Charles știa despre scaunele de sus și îl punea la încercare? Sau nu știa nici el probabil, la fel Appleton, despre scaune, până acum, când cei doi Thomași păreau să le ofere o dovadă?

Charles încuviință.

Appleton oftă și se hotărî. Thomas nu-i ceruse să păstreze secretul. Nu-i înșela încrederea. De fapt, din contră, Thomas îi spusese că dorea ca Appleton să fie martor... și Thomas mai spusese că voia să-i arate camera cu scaun Domnului Charles astăzi.

* * *

Appleton urcă pe scară și Domnul Charles îl urmă. Appleton împinse ușa chepengului și se simți ușurat când aceasta se deschise. O neglijență din partea lui Thomas, o greșală de reglare rapidă, sau parte dintr-un plan?

Appleton nu fu prea mulțumit că în cameră nu se afla nimic cu excepția luminii care intra prin lucarne din cer. I-ar fi plăcut mult să-i arate și să-i explice lui Charles cum stăteau lucrurile cu scaunul cel modern. I-ar fi plăcut mult să-l vadă și să se așeze din nou în el...

Dar Domnul Charles era oricum impresionat de cameră.

Appleton încuviință.

Charles privi în jur.

Appleton începu să-i spună despre scaun—

Appleton îi spuse Domnului Charles tot ce știa despre cameră și despre scaun.

Charles reflectă.

Appleton chicoti, sarcastic.

Appleton își ridică o mână, apoi arătă spre mijlocul camerei.

Charles privi chiorâș.

* * *

Cei doi stăteau foarte aproape unul de altul la baza scării în spirală, cu urechile ciulite la ce s-ar fi putut auzi de sus.

Appleton îi aruncă o privire cruntă. Acum a început să creadă, se gândi Appleton.

Cei doi așteptară.

Charles începu să vorbească—

Appleton încuviință. Sunetul era înăbușit, dar îi amintea de ecoul unui tren de marfă după ce acesta trecuse iute mai departe în noapte pe lângă casa lui de lângă râul Hudson...Era altfel decât sunetul unui dop scos dintr-o sticlă de vin, dar scaunul acela plecase, iar acesta însă probabil sosea...

Apoi ecoul se stinse.

Cei doi bărbați rămaseră nemișcați, respirând zgomotos.

Charles își dădu ochii peste cap.

Dar Appleton știa, dincolo de replicile istețe pe care le dădea, că nu putea fi sută la sută sigur că nu exista și o altă modalitate de a ieși din pod, așa cum trăsesese deja concluzia mai înainte...În fond, nici nu știuse că exista un pod la capătul de sus al scării, până azi.

Urcară pe scara în spirală.

Auziră pași deasupra lor când au ajuns la tavan. Appleton îi făcu semn că trebuie să coboare pe scări.

Ajunseră jos și începură să privească în sus. Ușa se deschise.

Ochii lui Appleton se măriră admirând involuntar picioarele și spatele care își făcură apariția. Domnul Charles rosti pe nerăsuflăte:

Capitolul Patru

[New York City, 2042 d.Hr.]

Pe măsuță era o ceașcă de ceai și pentru Sierra, dar ea măsură odaia în lung și în lat.

Max puse jos ceașca cu ceai, se ridică încet, își deschise larg brațele:

Sierra dădu din cap, mai măsură bucătăria la pas, apoi veni la Max. El o luă în brațe, îi mângâie părul, o sărută tandru pe frunte.

Sierra încuviință.

Se așezară amândoi la masă. Sierra sorbi din ceai.

Sierra dădu din cap că nu.

Sierra dădu din cap cu un aer posomorât și mai bău din ceai.

Max încuviință ...

Max îi dădu Sierrei o foaie printată reprezentând un fragment de la muzeu din scrierile lui Jowett pe care le conțineau resursele lor documentare. Acestea erau datate: 1889. Un fragment de sus fusese încercuit de Max.

Sierra îl citi cu voce tare.

Sierra se uită la el.

Max zâmbi.

* * *

Max o acompanie pe Sierra la aeroport a doua zi de dimineață.

Max ridică din umeri.

Ea îi strânse mâna.

Se îndreptară spre biroul de informații HST. Zborul hipersonic îi ducea

la Londra într-o oră și jumătate.

După o jumătate de oră erau în avion. Sierra adormi imediat pe umărul lui Max. Nici unul nu dormiseră prea mult noaptea și Sierra avusese o zi istovitoare.

Max își verifică telefonul să vadă dacă apăruseră și alte relatări despre ambarcațiunea dispărută în Marea Egee. Și el și Sierra le verificau cam din oră în oră.

Dar nu erau vești noi. Doar relatarea inițială din ziarul Athenian Global Village pe care o văzuse Sierra cu o noapte în urmă.

Sierra își mișcă capul și gemu încet.

* * *

[Londra , 2042 d. Hr.]

Automobilul ce funcționa cu hidrogen țâșni cu viteză din Blair, noua anexă a HST. Ador taxiurile londoneze, spuse Max, mai ales când iau virajele.

Opriră în fața muzeului 30 de minute mai târziu.

Urcară pe o scară mare.

Max zâmbi.

Intrară în Muzeu. O săgeată holografică licărindă îi îndruma spre Bibliotecă. Din fericire, aproape toți păreau să se ducă să vadă noua mumie a lui Akhenaton a cărei autenticitate tocmai fusese confirmată.

Max și Sierra se apropiară de pupitrul de referințe. Max se prezintă, își arată ID-ul și explică de ce avea nevoie.

Max rânji:

Sierra scutură din cap.

Roșcata se întoarse, cerându-și mii de scuze:

Max era dezamăgit, dar savura din nou priveliștea.

Sierra scutură doar din cap.

Roșcata se întoarce, de data asta zâmbind larg:

Roșcata se uită la Sierra, apoi îi zâmbi lui Max:

Roșcata încuviință:

Max reflectă.

* * *

Cei doi ieșiră din clădire: afară ploua cu găleata.

Max se gândi puțin apoi vorbi telefonului: „Samuel Goldshine.”

Sierra îl privi.

Termină convorbirea și o privi pe Sierra.

Telefonul murmură.

Puse telefonul în buzunar și o privi pe Sierra.

Se grăbiră prin ploaie pe Strada Southampton Row până la Parthenon.

* * *

Ușierul îi aștepta.

Dar ușierul nu numai că-i întâmpină, dar îi și conduse spre o scară cu trepte abrupte care ducea la o încăpere elegant mobilată drept la biroul bibliotecarului.

Și domnul Gleason, într-o haină în romburi și pantaloni din tweed, apăru în fața lor după numai o clipă.

Max îi explică scopul vizitei lor.

Max rămase cu gura căscată.

Gleason dădu din cap că nu.

Max și Sierra zâmbiră și părăsiră încăperea.

* * *

La prânz au fost serviți cu creveți Pericle.

Doi gentlemen eleganți trecură pe lângă ei și se uitară la creveți, cu un aer admirativ.

Sierra dădu din cap spre Max.

Cei doi continuară să mănânce și să pună țara la cale.

Sierra scutură din cap.

Max înghiți ultimul crevete și sorbi din apa minerală aromată cu fructe. Privi în depărtare, gândindu-se...

* * *

Sierra se întoarse și văzu un bărbat cu o cămașă albă scrobită și un costum extravagant. Părea de șaptezeci de ani. Dar precis nu era Thomas.

Îi zâmbi cât putea mai frumos.

El zâmbi.

Nu, nu era britanic. Avea un accent american, aproape new-yorkez, dar nu prea.

El râse.

Nici Sierra nici Max nu i-au recunoscut imediat numele. Dar amândurora li se părea că ar fi trebuit ...

Appleton încuviință.

Appleton se înclină puțin.

Max se ridică în picioare și trase un scaun.

* * *

Appleton încuviință.

Max se mișcă jenat pe scaun.

Max se uită la Sierra, să se asigure că-și amintea și ea că asta era data de pe pagina din jurnalul lui Jowett.

Sierra oftă. Nu înțelegea aproape nimic, sau ce înțelegea nu-i plăcea, sau nu înțelegea pe deplin.

Max vorbește.

Telefonul lui Max sună. Îl setase să caute știri despre Thomas. Dădu din cap:

Ochii lui Appleton fixau mâna lui Max.

Max dădu să râdă:

Sierra se înmuie oarecum.

Max o încurajă, încuviințând. Chiar dacă individul acesta era complet dus, nu strica să audă ce avea de spus.

* * *

Appleton își bău ceaiul.

Appleton încuviință.

Appleton păru confuz.

Acum era rândul lui Appleton să se chinuie să înțeleagă.

Appleton îl privi pe Max.

Appleton reflectă.

Appleton îi auzi perfect și zâmbi satisfăcut.

Sierra îl ignoră. De data asta, Appleton fie nu-l auzise, fie se făcuse că nu-l aude.

Appleton încuviință.

Sierra pufni disprețuitor.

Sierra pufni din nou, mai tare.

Appleton se mulțumi să zâmbescă.

Appleton dădu din cap afirmativ.

Appleton încuviință.

Appleton reflectă.

* * *

Cei trei se îndreptară, într-o tăcere tensionată, spre biroul lui Gleason, bibliotecarul.

Dar nu era nimeni în spatele biroului.

Dar biroul era tot neocupat și peste zece minute.

Cei trei își târșăiră picioarele, jonglând cu neliniștile lor preț de câteva minute în plus.

O luă din loc înainte să primească vreun răspuns. Sierra și Max se priviră ... și-l urmară.

Ajunseră la celălalt capăt al încăperii, în fața unei uși cu o tastatură strălucitoare. Appleton părea că știe s-o folosească. Își trecu degetele peste taste și deschise ușa.

Coborâră niște scări ce nu se mai terminau. Prezența lor trezea niște lumini ce pâlpâiau cu o licărire ușoară, relaxantă.

În mijlocul încăperii nemobilate distinseră două scaune cu o formă aerodinamică.

Appleton începu să le descrie.

Max și Sierra se apropiară de scaune.

* * *

Își dădu seama care era răspunsul cu o fracțiune de secundă mai târziu.

Max se învârti și săltă pe unul dintre scaune.

Appleton îl privi și-i pricepu intențiile.

Appleton cântări opțiunile.

Max începu și el să-l sfredelească cu privirea pe Appleton.

Nimeni nu se mișcă și nici nu scoase vreun cuvânt.

Sierra reflectă. Încuviință încet și se așează în celălalt scaun.

Acesta râse, apoi deveni serios.

Editorul încuviință.

Sierra oftă, închizându-și ochii.

Appleton le dădu codurile.

Se iviră bule transparente, doi coconi de cristal.

Appleton se grăbi să urce scările și închise ușa. Oricât de magică ar fi fost experiența călătoriei lui cu scaunul, tot își dorea din tot sufletul să vadă cum pleca sau cum sosea un scaun, măcar o singură dată.

Jonah Alexander dădu năvală, salutând. Privi în jur.

* * *

[Londinium, 150 d.Hr.]

Cât o pulsație a inimii, sau o clipire din ochi și bulele transparente dispărură.

Sierra și Max se uitară unul la altul. Știură imediat că ajunseseră altundeva. Aerul era mai dulce, mai bogat — mai aspru și îmbătător.

Nu le trebuia mult până când ochii li se adaptară la lumina de acolo. Era ca și cum se aflau tot în subsolul de la Clubul Parthenon. Doar că era o lumină naturală.

Numai că nu era la fel. Structura care îi înconjura era cu mult mai mică decât subsolul cuprinzător de la Parthenon și părea să fie din gresie. Pe toți cei patru pereți erau șiruri de ferestre mici, transparente.

Sierra îl urmă.

Licărirea venea de la un ecran. Pe el scria în engleză: „Datele noastre arată că limba engleză este limba voastră primară este engleza și nu aveți nevoie de asistență ulterioară. Vă rugăm să confirmați apăsând de două ori pe colțul din stânga al ecranului. Confirmarea trebuie făcută în maximum 60 de secunde.”

Apăru un ceas ticăind cu secundar.

Secundarul trecu de cifra 4.

Sierra respira din greu.

Auziră un zgomot de afară.

Sierra înjură, apoi se aplecă și apăsă de două ori pe colțul din stânga al ecranului.

Atunci se întâmplară patru lucruri:

Cele două scaune scoaseră un fel de sunet.

Mesajul de pe ecran se modifică. Acum pe ecran scria: „Puteți să reveniți aici oricând. Prezența voastră va fi recunoscută și vi se va asigura transportul.” Apoi acele cuvinte dispărură și ecranul se stinse.

Cele două pietre mari din vatră se dară la o parte și între ele apăru un teanc de haine.

Apoi un soi de dispozitiv din interiorul vetrei aruncă o lumină pe peretele din dreapta și se profilă conturul unei uși din gresie.

Erau niște haine dintr-o singură bucată, greu de descris.

Max își scoase și el hainele și-și puse o togă.

Sierra încuviință.

Sierra încuviință și oftă.

Sierra încuviință și zâmbi puțin. Își puseră hainele lor de secol XXI între cele două pietre din vatră.

Sierra încuviință.

Cei doi se îndreptară spre ușă.

* * *

Max ieși primul. Sierra îl urmă, dar ținea ușa.

Max se uită la ea, apoi se uită la ușă.

Max examinează partea exterioară a ușii și lucrătura în piatră din jurul ei. Îi arată o plăcuță de cuarțit.

Sierra dădu drumul ușii. Își puse mâna pe plăcuța translucidă. Nu se întâmplă nimic. Ușa rămase închisă.

Max înjură.

Sierra, umbla de colo-colo, mormăind, își puse mâna pe plăcuță din nou. Ușa făcu clic, pocni — și se deschise larg.

Max își băgă și el capul lângă ea. Scaunele dispăruseră.

Max reflectă, apoi își luă mâna de pe ușă.

Sierra îl privi pe Max, se uită în sus la cer, apoi dădu drumul ușii.

Ușa se închise imediat.

Mâna lui Max se îndreptă din reflex spre plăcuță. Se auzi un clic și un pocnet și ușa se deschise larg din nou.

Sierra nu se putea hotărî.

* * *

Sierra și Max urcară pe o pantă ușoară. Sierra privi în urmă.

Max privi și el în urmă.

Sierra se uită chiorâș spre cer. Soarele era inundat de nori, dar cei cenușii și albi erau strălucitori.

Max încuviință.

* * *

Își târșâiau picioarele pe solul de un roșu stins.

Văzură în față doi bărbați — înalți, cu părul roșu-castaniu la fel cu culoarea pământului. Aveau cam douăzeci de ani ca Sierra și Max.

Vorba lor melodioasă, de neînțeles pentru Sierra și pentru Max, o dovedea. Celtii se apropiară de cei doi vizitatori, cântându-i lui Max, dar uitându-se la Sierra. Plăcerea din ochii lor, când o priveau pe Sierra era evidentă.

Max fu bucuros să constate că nu erau înarmați.

Max zâmbi, oferindu-i cea mai bună mostră de latină augustană:

Cei doi se opriră din râs, și-i cercetară cu privirea pe Max și pe Sierra.

Celtul care-i spusese „Maximus” încuviință.

* * *

Lângă râu era un amestec de și mai mulți romani și celți, soldați și neguțatori, femei și copii. Aici se făcea negoț intens cu grâne, haine, oale, cupru și fier.

Ghizii lor îi studiară: „Germania?” îl întrebă unul dintre ei pe Max.

Acum Max râse scurt și încuviință.

Cei doi celți se îndepărtară.

Sierra păru descurajată.

Max rânji și-și atinse toga.

Cei doi celți se întoarseră cu un al treilea bărbat, cam cu zece ani mai în vârstă, care părea și el să fie tot de origine celtică.

Max încuviință.

Comandantul zâmbi.

Sierra și Max se priviră. Își puteau da seama din atitudinea comandantului că-i încărcase la preț.

* * *

Comandantul Allectus era din Britania Superior — partea de nord a insulei. Îi invită pe Sierra și pe Max să ia o cină mai timpurie la „modesta sa «villa»” care se afla la numai treizeci de minute depărtare la nord-vest. Au cinat cu purcel de lapte și vin de import.

Allectus le povesti despre călătoriile sale din nord, până la Limesul lui Hadrian și mai departe.

Sierra îi zâmbi fermecător.

Sierra râse, sorbi și încercă să-și fructifice avantajul.

Sierra îi vorbi lui Max în engleză.

Ochii lui Allectus se măriră, plini de curiozitate.

Max îi zâmbi cu amabilitate.

Dar vinul avu un alt efect și după puțin timp cei trei adormiră tun.

* * *

Max se trezi a doua zi de dimineată și inspiră aerul răcoros și înmiresmat din portic. Sierra era dormea încă lângă el, acoperită pe jumătate și învelită în cearșafuri aspre, dar confortabile. Rezistă impulsului și se hotărî s-o sărute iute și tandru pe buze.

Sierra deschise ochii.

Se ridicară și intrară în casă.

Un bărbat scund și slab, pe care nu-l mai văzuseră, se apropie de ei cu un săculeț și un mic răvaș...

Max luă săculețul. Își băgă degetul în el și privi în sus, supărat.

Sierra deschise răvașul și citi.

„Îmi cer scuze, dar am băut prea mult și am vorbit prea mult noaptea trecută. Vă returnez plata pe care mi-ați dat-o pentru călătorie. Vă doresc numai bine.”

Îi mulțumiră bărbatului scund și refuzară ofranda lui de pâine și vin îndoit cu apă.

Alergară la râu. Nu aveau nici o idee cum arăta corabia lui —Vesta. Dar întrebă mai mulți oameni care păreau să fie din partea locului și, în cele din urmă, auziră că Vesta se pregătea să ridice ancora cu aproape o oră mai devreme.

Max scoase un ban de argint din togă. Îi flutură moneda în fața băiatului.

Băiatul dădu coșul unui prieten, smulse banul și dădu din cap cu forță.

Băiatul alergă și Max și Sierra se luară după el. Vesta era ancorată cam

la o jumătate de milă în josul râului. „Uite”, îi spuse Sierra lui Max arătând cu mâna. Allectus era pe țărm și vorbea cu un grup de celți și de soldați romani.

Băiatul plecă alergând din nou.

Sierra și Max se apropiară de Allectus. Acesta îi zări.

Allectus se rupse de grup și-i salută pe Sierra și pe Max, încruntându-se.

Dar un al doilea grup de soldați romani veni și captă atenția tuturor.

- Plecați, le spuse Allectus Sierrei și lui Max. Nu sunteți în siguranță—

Soldații din cel de-al doilea grup scoaseră săbiile împotriva celor din primul grup. Luați complet prin surprindere, soldații din primul grup fură înfrânți rapid.

Celții se descurcă ceva mai bine. Mai mulți dintre ei veniră la Allectus să-l protejeze. Allectus spuse ceva în limba celtică. Unul dintre celți îi dădu o armă lui Max—

Atacatorii romani tăbărâră pe ei. Doi celți o apărau pe Sierra. Romanii își luară avânt—

Sierra îl zări pe Max. Trei romani erau deasupra lui și-l hăcuiau.

Se întoarse să-l strige pe Allectus. Simți un pumn în stomac, apoi ceva o izbi în maxilar și căzu la pământ, pierzându-și cunoștința.

* * *

[lângă coasta Galiei, 150 d.Hr.]

Sierra se trezi respirând aerul sărat, cineva îi pusese mâna caldă pe frunte și simți că-i vine să verse. Deschise ochii și-l văzu pe Allectus.

Sierra se ridică, tremurând pe un cot, pentru o clipă—

Sierra își aminti acum totul și simți cioburi de sticlă în inimă.

Sierra își închise ochii arzând de furie, încercând să înțeleagă....

Sierra se simți prea slăbită să-i răspundă.

Capitolul Cinci

[Frigia – mai târziu, Asia Mică - 404 î. Hr.]

Alcibiade se trezi brusc. Oftă, încercă să adoarmă la loc, apoi auzi iar sunetul acela. Adormise gol pe jumătate deasupra unei femei persane, care era și ea goală și dormea profund, așezată pe burtă. O întâlnise pe la azi pe la prânz — sau să fi fost acum ieri pe la prânz? Nu-și mai amintea când se întâlniseră și nici care era numele ei.

Se mișcă cu grijă — nu neapărat ca să n-o trezească, fiindcă cu cât vin înghițise, doar un trăsnet în ureche ar mai fi putut s-o deștepte. Se trase încet de pe spatele ei și se întoarse pe spatele său pentru că nu ar fi dorit să facă nici un zgomot care să-l dea de gol și să afle orice intrus că era aici și se deșteptase.

Alcibiade se ridică în picioare acum iute și fără un sunet și se uită în jur.

O siluetă se apropie dintr-un colț îndepărtat.

Alcibiade căută să vadă unde-și lăsase cuțitul— din nefericire era pe partea unde dormea frumoasa persană prăvălită într-un somn adânc. Îi privi părul curgător și înjură. Se trezise pe partea greșită a patului.

* * *

Alcibiade se îmbracă.

Silueta privi forma decubitusului dorsal.

Alcibiade zâmbi compătitor.

Intrară într-o încăpere alăturată și luară loc la o masă goală.

Alcibiade se ridică, deschise o ușă ce dădea într-un alt fel de încăpere și chemă un sclav.

Alcibiade râse, își scutură capul, pufni.

Sclavul reveni cu fructe, pâine, cuțite și cu vin.

Alcibiade îi făcu semn să plece.

Vizitatorul se servi cu vin.

Alcibiade luă un cuțit de parcă voia să-și taie un fruct, apoi se mișcă iute în jurul mesei și-i puse cuțitul la gât vizitatorului. Îl ținu strâns cu cotul și cu celălalt braț.

Alcibiade era zvelt și avea cam patruzeci și cinci de ani. Vizitatorul avea cu peste douăzeci mai mult și nu mai era capabil să reacționeze tot atât de rapid. Era dezavantajat.

Alcibiade râse din nou, mută cuțitul mai aproape de gâtul vizitatorului, apoi nu mai strânse cuțitul atât de tare.

Fața lui Alcibiade se îmbujoră. Expiră. Îi dădu drumul vizitatorului din strânsoare.

* * *

Sclavul le umplu paharele.

Alcibiade icni batjocoritor.

Alcibiade murmură.

Alcibiade căzu pe gânduri.

Alcibiade scutură din cap.

Ochii lui Alcibiade se îngustară.

Alcibiade încuviință.

Alcibiade privi o gaură mică de pe un perete din apropiere, acoperită cu o pânză.

Alcibiade își drese glasul.

Alcibiade chibzui.

Alcibiade râse, cu amărăciune.

Vizitatorul reflectă, închizându-și ochii.

Vizitatorul își deschise ochii.

Alcibiade își scutură capul, neîncrezător, dar probabil nu atât de mult ca până acum.

Alcibiade vru să obiecteze.

* * *

O parte din planul vizitatorului fusese deja pus în aplicare. Doi dintre oamenii săi stăteau de pază în fața locuinței, împreună cu ceea ce vizitatorul numise o replică a lui Alcibiade, învelită în pânză și fixată în legături pe un dispozitiv ciudat. Fiecare bărbat avea câte o armură ușoară și avea câte o sulică lungă și o sabie scurtă.

Alcibiade începu să le vorbească.

Vizitatorul îl întrerupse:

Alcibiade încuviință, apoi se apropie de giulgiul viu.

Alcibiade se trezi că-i tremură mâinile. Dezveli partea de sus a pânzei și icni de spaimă. Se văzu pe sine însuși dormind și respirând.

Unul dintre bărbați spuse ceva într-o limbă pe care Alcibiade nu o cunoștea, gesticulă spre dreapta cu sulica.

Vizitatorul privi în direcția aceea, la fel ca Alcibiade.

Alcibiade dădu o ocheadă prin întuneric, ascuțindu-și auzul.

Alcibiade nu era convins pe de-a-ntregul.

Alcibiade îi privi pe cei doi oameni înarmați.

Vizitatorul dădu din cap că nu.

Vizitatorul îl urmă iute, făcându-le semn celorlalți să vină și ei.

Cele două gărzi aduseră cu ei ființa înfășurată în giulgiu. Alcibiade o privi din nou, dând din cap, sceptic—

Afară se auzi un zgomot pe care îl auziră cu toții înăuntru.

Cei doi bărbați puseră mâna pe sulice.

Se mai auzi un zgomot.

Cei doi bărbați deschiseră ușa și atacă prin ea, scoțând sunete grave, guturale.

Alcibiade se duse să-și ia sabia.

Veni o clipă mai târziu lângă ușă.

Urlete, strigăte și bufnituri se izbîră în ușă.

Alcibiade dădu să iasă afară.

Vizitatorul îl opri, trăgându-l cu brațul său puternic de umăr.

Alcibiade se smulse violent din strînsoare și ieși pe ușă.

Opt spartani, răniți în cel puțin de trei ori mai multe locuri, zăceau pe pământ afară.

Cei doi oameni ai vizitatorului îl priviră pe Alcibiade, încuviințînd. Nu avea nici unul vreo zgârietură, cât de mică.

* * *

Gărzile săpară gropi și-i îngropară.

Alcibiade scutură din cap încet, cu tristețe.

Alcibiade își dezveli dinții.

Vizitatorul încuviință.

Alcibiade privi spre orizont, urmărind ivirea zorilor.

Alcibiade încuviință.

Vizitatorul gesticulă cu înțelegere.

Vizitatorul îl urmă însoțit de cele două gărzii cu sulile lor.

Se auzi un zgomot în camera mai îndepărtată, unde dormise Alcibiade. Gărzile îndreptară sulile, gata de atac.

Ușa se deschise—

Vizitatorul rosti în cele din urmă:

Alcibiade se uită la el. Surprins, vizitatorul rămăsese cu gura căscată.

Vizitatorul spuse ceva în limba pe care Alcibiade nu o înțelegea. Gărzile își coborâra sulile.

Alcibiade îi zâmbi.

Ea dădu să răspundă.

Heron îl privi pe Alcibiade.

Heron se întoarse spre gărzi și le vorbi din nou pe limba aceea de neînțeles pentru Alcibiade. Fostul discipol al lui Socrate privi cu coada ochiului spre Ampharete în timp ce vorbea Heron și observă că ea înțelegea probabil ce se spunea, sau se prefăcea de minune că înțelege.

Gărzile ridicară ființa în giulgiu și o purtară în dormitor. Se duseră cu toții în urma lor. Scoaseră giulgiul de pe trupul care respira, dar care nu avea o conștiință proprie. Una dintre gărzi îi puse alături o sabie însângărată. Era probabil una din săbiile asasinilor de afară care fuseseră uciși cu atâta dibăcie, gândi Alcibiade. După ce sabia fu pusă în mâna trupului fără conștiință, cele două gărzi îi aplicară lovituri de sulită și de sabie. Trupul încetă repede să respire.

Alcibiade urmărea totul stăpânit de o fascinație ciudată. Se întoarse spre Ampharete.

* * *

Grupul era gata să plece în timp ce soarele se ridicase pe cer și-și răspândea razele luminoase.

Alcibiade încuviință.

Alcibiade acceptă raționamentul.

Ampharete li se alătură.

Alcibiade se uită la ea, zâmbi, apoi se uită la invenția verticală cu roți.

Ampharete strâmbă din nas.

Alcibiade râse.

Heron încuviință.

Începură toți să meargă pe jos cu o gardă puțin mai în față și cealaltă cu câțiva pași în urma grupului lor.

După câteva minute, Heron se apropie de Ampharete. Alcibiade mergea alături de prima gardă.

Heron încuviință, deloc jenat.

Heron o privi.

Ampharete se încruntă.

Acum Heron zâmbi, fără să vrea, dând din cap.

Zâmbetul lui Heron se răci.

Zâmbetul lui Heron dispăru cu desăvârșire. Privea departe și-și mișca maxilarele în tăcere.

Heron spuse în șoaptă:

Ampharete dădu din cap.

Ampharete îl cântări din priviri pe Heron.

Heron tăcu.

Ampharete încuviință.

Ampharete expiră...

Heron zâmbi, istovit, dar provocator.

Alcibiade li se alătură.

Heron se duse spre garda din fața lui, care se furișa cu pași mari spre casă.

Garda se întoarse iute și le făcu semn să-l urmeze.

Casa era mai mică decât cea în care se odihniseră Alcibiade și Ampharete. Aceasta avea doar o vatră, o bucătărie, o curte interioară la primul nivel și două dormitoare la cel de-al doilea. Chipul lui Alcibiade se învioră de satisfacție.

Heron încuviință.

Ampharete se apropie, îi atinse chipul și-l sărută pe buze.

Alcibiade o trase mai aproape de el și aprofundă sărutul....

Apoi se întoarse și se duse sus pe scări.

Cele două gărzi își reluară posturile de pază afară.

Ampharete și Heron se așezară la o măsuță din bucătărie.

Ampharete sorbi.

Acesta sorbi.

Auziră strigăte și bufnituri.

Una dintre gărzi intră, intrând brusc pe ușă cu spatele. Își înfipse sabia în ventrele unuia dintre atacatori. Alți trei atacatori se repeziră la el. Mai veniră pe ușă doi atacatori care se îndreptară spre Heron și Ampharete. Toți atacatorii erau îmbrăcați fără noimă.

Heron, neînarmat, apucă o cană de vin și o sparse pe fața unui atacator. Atacatorul fu buimăcit pentru o clipă.

Heron răsturnă masa cu fundul în sus și o aruncă spre al doilea atacator...

Garda lor, rănită și plină de sânge, îl lichidă pe ultimul dintre cei trei atacatori și se repezi spre cel buimăcit de lovitura cu cana de vin a lui Heron. Garda își înfipse cuțitul în gâtul expus al atacatorului și tăie până la jugulară....

Heron și Ampharete se aruncară cu cuțitele peste celălalt atacator. Garda lor care terminase cu primul atacator, se întoarse să-i ajute—

Ușa se deschise iar și intrară încă cinci atacatori.

Garda îi spuse ceva lui Heron și alergă spre atacatori. Îi omorî pe doi

dintre ei, dar primi o lovitură mortală printr-un ochi de la al treilea—

Alcibiade veni pe scări, gol și cu sabia în mână.

Doi dintre noii atacatori trecuseră acum la Ampharete. O aruncară pe podea. Evită o lovitură de sabie.

Heron se ocupa de cel de-al cincilea.

Alcibiade scoase un urlat primar. Se aruncă peste ambii atacatori de pe Ampharete. Sabia lui lucră repede și se înfigea adânc în fiecare dintre ei. Unul dintre ei reuși să-l rănească la picior. Alcibiade se ridică, șchiopătând și se duse să-i vină în ajutor lui Heron.

Inventatorul dădea o luptă disperată și fără sorți de izbândă. Cuțitul lui nu dovedea forța musculară a atacatorului său și nici arma acestuia. Alcibiade îl lovi pe atacatorul lui Heron în cap și-și băgă sabia în gura lui. Îl ajută pe Heron să se ridice în picioare, încercând cu greu să se și sprijine pe propriul picior șchiopătând.

Ampharete, palidă, asudată, pășind și ea nesigură, se apropie de ei. Alcibiade întoarse masa și o poziționă astfel încât să nu fie vizibilă din afara ușii și-i așează pe Ampharete și pe Heron. Luă două săbii de la atacatori și le puse în mâini câte una la fiecare.

Luă o sulită lungă de la garda căzută și se îndreptă încet spre ușă. Se ghemui într-o parte și ascultă. Apoi își mișcă capul spre tocul ușii și privi afară.

Se întoarse la masă.

Heron oftă. Ampharete gemu și-și puse capul pe masă.

Alcibiade îi atinse umărul. Ea gemu din nou. Ținea ochii închiși.

Alcibiade îi ridică blând o pleoapă.

Alcibiade reflectă.

* * *

Alcibiade își turnă niște vin pe rană. Își bandajă piciorul cu o fâșie de pânză dintr-o haină pe care i-o dăduse Heron, apoi se îmbracă, cum putu mai bine, cu armura de la garda ucisă. Își puse pergamentul cu instrucțiuni aproape de piept.

Îl privi pe unul dintre atacatorii morți.

Alcibiade o privi și zâmbi. Ampharete îi zâmbi și ea, apoi închise ochii și-și puse capul pe masă la loc.

Cei doi bărbați o purtară cu grijă pe Ampharete afară și o puseră pe căruța verticală. O fixară bine ca să nu alunece jos.

Alcibiade privi trupurile de pe jos.

* * *

Cei doi mergeau cât puteau de repede pe drum, Heron avea grijă de Ampharete, Alcibiade de sulița cea lungă. Ampharete mai mormăia câte o vorbă sau mai multe, câte un nume, toate de neînțeles pentru Alcibiade.

Heron încuviință.

Alcibiade cugetă.

Heron reflectă.

Alcibiade încuviință.

Alcibiade zâmbi.

Heron încuviință, cu vigoare.

Alcibiade reflectă.

Heron încuviință.

Ampharete se foi.

Alcibiade îi ridică capul și-i dădu apă.

* * *

Nu peste mult timp cei trei se apropiară de o corabie mică, ancorată pe afluentul râului. Lui Ampharete îi revenise culoarea în obraji și forța picioarelor.

Doi bărbați stăteau de pază și vorbeau cu Heron când ajunseră și Alcibiade cu Ampharete.

Aceasta dădu să răspundă, apoi ezită.

* * *

Una dintre gărzi duse invenția pe roți pe corabie. Heron îl urmă pentru a termina pregătirile de călătorie.

Cealaltă gardă stătea lângă Alcibiade și Ampharete. Păstra o distanță respectuoasă.

Alcibiade încuviință.

Se întoarse și se frecă la ochi:

Își întoarse capul.

Alcibiade zâmbi, mâhnit.

O trase spre el și o trase și o sărută.

* * *

Călătoria spre Milet se desfășură fără evenimente deosebite. De data aceasta toți pasagerii— cu excepția gărzilor — se putură odihni cu adevărat. Se dădură jos de pe corabia mică și urcară pe o corabie mult mai mare care urma să traverseze Marea Egee cu destinația Pireu, portul Atenei.

Heron își reluă somnul; Alcibiade și Ampharete își reluară conversația.

Ampharete dădu din cap semn că nu.

* * *

Trecură pe lângă Icaria, Mykonos, Delos. Alcibiade le numi pe fiecare, arătându-i-le lui Ampharete. Heron se trezi și transmise unele observații și modificări de navigație. Vorbea în latină cu gărzile lui, mai nota câte ceva pentru el însuși, apoi se întorcea să doarmă.

Ampharete se uita fix la insule și la mare. Luna era destul de luminoasă ca să le dea contur.

Alcibiade zâmbi cu nostalgie.

Alcibiade își întoarse capul și privi spre nord.

Ampharete privi în direcția insulei...

Alcibiade reflectă.

Ajunseră la Pireu în lumina pastelată a zorilor. Cerul și marea păreau o singură găoace lăptoasă...

* * *

[Atena, 404 î. Hr.]

Heron ceru să acosteze într-un „loc destul de sigur — cum nu mai sunt decât puține în zilele noastre”.

Alcibiade privi în jur, întunecat. Ampharete se scuză pentru câteva minute.

Alcibiade încuviință.

Heron îl privi.

Heron zâmbi subțire.

Alcibiade reflectă preț de clipe lungi. Oftă.

Alcibiade încuviință.

Ampharete își făcu apariția, ca la un semn.

* * *

Cei trei porniră la drum cu o gardă în față și una în spate, pe lângă ceea ce mai rămăsese din zidurile lungi care străjuiseră drumul de la Pireu la Atena, până când fuseseră dărâmate de spartani.

Ampharete zâmbi. Se gândi că recunoștea referința. Bunicul ei avusese în bibliotecă o carte din secolul XIX, legată în pânză verzuie și înscrisă cu litere aurii cu un titlu care semăna cu vorbele astea. Acolo i se trezise probabil pentru prima oară dragostea pentru cărțile vechi și cum erau ele făcute. Și undeva prin timpul acestei ciudate călătorii, ajunsese să-l cunoască pe unul din editorii lor, pe domnul Appleton.... Ce era mai nebunesc — faptul că întâlnise editorul, sau faptul că doar auzise titlul rostit de un inventator care murise de mii de ani? Ambele întâmplări erau niște zăpăceli, fără nici o urmă de logică.... Și totuși se afla aici, privind cerul antic al Atenei și era la fel ca toate cerurile din lume, la ivirea zorilor....

* * *

Gărzile intrară primele în casă, stătură acolo preț de cinci minute, ieșiră și o declarară sigură.

Alcibiade fu de acord cu acest ultim raționament.

Ampharete ridică vocea, neliniștită.

Alcibiade ridică o sprânceană întrebător, în direcția lui Heron.

Alcibiade zâmbi.

Heron șopti ceva gărzilor.

Alcibiade se încordă, așteptându-se ca gărzile să-l ia cu forța în casă.

Una dintre gărzi își scoase brusc sabia și se întoarse spre tovarășul său

—

Doar reflexul grabnic al celeilalte gărzi îl salvă. Cele două gărzi se încheștară în luptă, lovindu-se cu pumnii și cu săbiile.

Alcibiade privi cum se luptau gărzile. Rămase pe loc.

Acesta o ignoră și-i vorbi lui Alcibiade.

Alcibiade reflectă preț de o secundă și apoi se duse, fără convingere, cu Ampharete și cu Heron. Se gândi că garda credincioasă avea o șansă de cincizeci la sută de a-l învinge pe cel rău, oricare ar fi el și orice ar fi însemnat bun sau rău în situația dată. Dar Ampharete avea dreptate că putea să stea lângă ușă înăuntru și să se folosească de acest avantaj. Nu intenționa absolut deloc să plece cu scaunul înainte de rezolvarea încheștării gărzilor.

* * *

Două scaune așteptau în tăcere de strajă înăuntru lângă vatră.

Heron îi vorbi lui Alcibiade.

Ampharete încuviință încet, aprobându-l.

Alcibiade nu era de acord.

Alcibiade privi scaunele, apoi ușa, dar nu se mișcă.

Alcibiade tăcu, reflectând.

Alcibiade îi râse în față.

Ampharete vru să spună ceva.

Cele două gărzi năvăliră înăuntru, cât se poate de tefere și cu armele în mână.

Alcibiade păși calm între Ampharete și gărzi, cu propria-i armă în mână.

Heron se îndreptă spre unul dintre scaune și se așeză. Le lătră niște ordine gărzilor, incomprehensibile pentru Alcibiade.

Gărzile se apropiară prudent.

Ampharete scoase un cuțit mic dintre faldurile robei.

Gărzile mișcară iute și se năpustiră asupra lui Alcibiade.

Ampharete era imobilizată pe jumătate. Dar mâna cu cuțitul îi era liberă. Gâtul uneia dintre gărzi era la îndemână. Îl înjunghie de mai multe ori.

Cealaltă gardă înjură în limba latină și-și aduse vârful armei spre chipul lui Ampharete

Alcibiade îl interceptă. Vârful armei îi zgârie umărul lui Ampharete. Alcibiade își scufundă propria sabie scurtă în trupul gărzii, înainte ca acesta să mai fie în stare să riposteze.

Ea făcu semn din cap că nu.

Alcibiade îi privi umărul.

Ampharete oftă și privi scaunele.

Alcibiade îl privi pe Heron așezat pe scaun. Bula transparentă apăruse deja și tot scaunul părea să pâlpâie ușor.

Ampharete îl sărută pe Alcibiade, cu ochii înlăcrimați. Scoase un pergament subțire din veșmânt, i-l puse în mână și se îndreptă fără tragere de inimă spre scaunul liber.

Alcibiade urmări cum apare bula transparentă și începe să pâlpâie scaunul.

Apoi ieși afară în aerul dimineții ateniene. Privi cerul și auzi un sunet ca al vinului care umple o cupă goală. Nu putu să-și dea seama dacă sunetul venea din casă sau din inima lui.

Capitolul Șase

ANDROS Știi ce se întâmplă cu trupul atunci când înghiți cucută?

SOCRATE Omoară corpul. Știu asta, la fel cum o știi și tu. Acesta este motivul pentru care purtăm această conversație. Putem avea păreri diferite despre ce poate face cucuta, sau orice altă otravă sufletului. Cred, deși recunosc că nu sunt sigur, că sufletul poate supraviețui oricărei substanțe aducătoare de moarte fizică.

ANDROS Mi-ar plăcea să discut cu tine ceea ce produce cucuta corpului fizic.

SOCRATE La ce bun o asemenea discuție?

ANDROS Știi, presupun, că moartea produsă de cucută este foarte dureroasă și că durează foarte mult? Trei zile de convulsii. Trupul este sfâșiat de agonie. Fața îți devine atât de contorsionată încât cei mai apropiați discipoli nu te vor mai recunoaște cu mult timp înainte de momentul morții.

SOCRATE Da, cunosc toate acestea.

ANDROS Și nu te tulbură? Iartă-mă că-ți înșir asemenea amănunte groaznice, Socrate. Nu aș dori să fiu crud, să-ți produc suferință acum — doar că doresc să te ajut să eviți o durere și mai mare și inutilă mai târziu.

SOCRATE Nu-mi face plăcere suferința. După ce am hotărât să accept decizia greșită a maselor neștiutoare, nu am dorit să ajung să suport decizia pusă în aplicare într-un fel care-mi va produce atâta suferință. Și nici nu am așteptat și nici nu aștept cu bucurie sosirea morții. Dar o accept, din rațiunile pe care ți le-am explicat. Și dacă va sosi înfășurată-n suferință zadarnică și singurul mod prin care aș putea scăpa de suferință m-ar scăpa și de moarte, atunci, din păcate, va trebui să accept și suferința, deși îmi închipui că nimeni nu e mai

nefericit decât mine că va trebui s-o îndur.

ANDROS Ai fi surprins să afli cât de mulți oameni vor suferi pentru moartea ta, Socrate. Oameni care nu vor putea fi convinși de raționamentul tău. Oameni cum ar fi Criton, înainte de mine în noaptea care a trecut, își vor petrece zilele cu inima înnegurată și sufletul mânios. Mânioși pe atenienii care te-au condamnat la moarte. Furie și dispreț pentru cei a căror decizie tu spui că trebuie s-o respecti și dorești să fie respectată de toți. Școlarii, tinerii care se mândresc cu cunoștințele lor de etică, bătrânii care stau așezați pe sub copaci, se vor ridica cu toții s-o condamne.

SOCRATE Nu mă îndoiesc că tinerii vor fi mai hotărâți s-o condamne decât bătrânii. Pari să ai mai puțin de jumătate din anii mei.

ANDROS Oare asta înseamnă că am mai puțin de jumătate din înțelepciunea ta?

SOCRATE Nu. dar poate însemna că iubești viața un pic mai mult decât mine și din rațiuni mult mai diferite.

ANDROS Atunci nu ești de acord cu Heraclit și concepția lui că bătrânii și tinerii sunt la fel?

SOCRATE „Filozoful plângăcios”? Ieșirile lui sunt incitante, dar le lipsește raționamentul susținut.

ANDROS Dar n-ar putea o judecată sau o concepție să fie adevărată, chiar dacă nu se sprijină pe raționamentul amănunțit sau pe dovezi?

SOCRATE Da, presupun că cineva care nu e versat în filozofie ar putea face o afirmație adevărată.

ANDROS Cunoști observația lui Heraclit că un râu se schimbă mereu și rămâne același?

SOCRATE Da, și mă îndoiesc că orice cantitate de raționamente sau de dovezi ar putea s-o dovedească sau s-o infirme. Are asta vreo legătură cu discuția noastră privitoare la cucută sau la vârstele noastre diferite?

ANDROS Observația lui Heraclit despre râuri, aplicată timpului constituie baza cunoștințelor care au făcut posibilă vizita mea aici la tine și pe care ți-am promis că ți le voi explica.

SOCRATE M-ar interesa să aflu mai mult despre asemenea cunoștințe.

ANDROS Dacă acceptăm că timpul este ca un râu și găsim un oarecare merit în afirmația lui Heraclit că râul se schimbă mereu și rămâne mereu același, atunci probabil că timpul se schimbă și rămâne mereu același și el. Departe în viitor oamenii vor descoperi cum să construiască dispozitive care folosesc această proprietate a timpului și care le permit să călătorească din viitor în trecut, în trecut și în viitor, de parcă ar fi cu toate același lucru...

[Atena, 404 î. Hr.]

Alcibiade puse jos manuscrisul și-și scărpina capul. Aceste cuvinte erau foarte asemănătoare cu cele din conversația lui cu Heron despre călătoria în timp pe când se grăbeau să ajungă la Râul Meandru. Poate că Heron era Andros, deși era mai bătrân decât jumătate din vârsta lui Socrate? Alcibiade se mai mira și de cuvintele mentorului său — în același timp, păreau și nu păreau ale lui Socrate. Dar Alcibiade nu putea spune de ce. I se părea ciudat peste fire să citească vorbele mentorului său, în loc să le audă...

Alcibiade venise la Atena de o lună de la presupusa lui moarte. Se ferise de toți cei pe care-i cunoștea și mai ales de Socrate. Întâmplările acelei nopți și din ziua următoare fuseseră atât de incredibile, încât păreau doar un vis. Îi era recunoscător lui Ampharete că-i dăduse o copie a manuscrisului, fiindcă aceste vorbe pline de înțeles de pe pergamentul subțire reprezentau singura lui dovadă că ceea ce-și amintea se întâmplase cu adevărat...

Dar ar fi trebuit să știe oricum, își dădu el seama, chiar dacă nu avea nici o dovadă. Nici un vis, nici o amintire a unui vis, n-ar fi putut lăsa

o amprentă atât de adâncă în mintea lui...

Nu — luase cât se poate de în serios tot ce auzise și ce aflate în seara și în ziua aceea, și ceea ce văzuse din nou de fiecare dată când citea manuscrisul. Mai ales tot ce privea călătoria în timp.

Se întorsese la casa aceea absolut deloc remarcabilă, aflată la jumătatea distanței dintre Pireu și Atena — deloc ieșită din comun la exterior, dar extraordinară dincolo de comprehensiune la interior — în mai multe rânduri. Avusese mereu grijă să se asigure că nu mai e nimeni prin preajmă. Dar mai știa și că puteau fi ochi ascunși peste tot care să-i facă inutilă prudența lui extremă...

Acum se ridică și se îndreaptă spre ușă și privi afară cât mai departe și mai distinct fu în stare să perceapă. Era puțin după asfințit și cerul era tulburat. Nimic nu mai avea contur sau culoare. Îi era foame și se pregăti să plece—

Auzi ceva — nu, simți ceva — în spatele lui, în casă. Se întoarse. Aerul părea să se rotească aproape în sine însuși, ca un curent slab care încearcă să scape de curentul mai puternic din jurul lui. Privi mai atent. Efectul devenea tot mai accentuat. Avea loc chiar deasupra locului unde se aflaseră scaunele...

Siguranță ... Ampharete spusese ceva în acele ultime clipe, ceva ce recitase din nou și din nou, întruna, ca un poem prețios, despre pericolele plecărilor și sosirilor. Heron scrisese și el despre ele în pergamentul pe care i-l pusese în mână în Frigia. Alcibiade ieși din casă.

Acum se opri și ascultă tot atât de atent pe cât privise mai înainte...I se păru că aude ceva înăuntru. Nu era un sunet umed, șuierat, ci sfârșitul unui pocnet, ce mai rămâne din strigarea unei păsări de mare, după ce pasărea zboară departe și nu se mai vede...

Ascultă în continuare să audă mai mult. Își puse mâna pâlnie la ureche... Auzi pași.

Intră din nou în casă cu mâna pe mânerul armei sale.

Un tânăr cu părul negru îi zâmbea.

Jonah încuviință.

Jonah se opri.

Alcibiade privi în jur prin cameră. Se uită fix la scaunul cu care probabil sosise Jonah. Îl ispitea. Dar unde să-l ducă? Spre noaptea morții lui Socrate, așa cum dorea Heron? Alcibiade știa că avea nevoie de mai multe cunoștințe înainte să călătorească spre acel eveniment neînsoțit...Acest tânăr putea fi o sursă de informații...Dar locul acesta nu mai părea sigur acum. Cine știe cine mai putea să se materializeze din aer și să apară cu scaunele acelea... Alcibiade încuviință în cele din urmă spre Jonah.

Jonah ieși primul pe ușă. Alcibiade îl urmă cu mâna strânsă pe plăseaua sabiei.

* * *

Cei doi intrară într-un han sărăcăcios și prin care sufla vântul din toate părțile ca să ia cina. Alcibiade nu se încredea într-atâta în Jonah încât să-l ducă la vreunul din locurile secrete în care trăise și se ascunsese până acum.

Jonah mușcă din pâinea neagră și uscată.

Alcibiade scutură din cap, apoi zâmbi șiret.

Alcibiade îl privi.

Jonah înghiți pâinea și sorbi puțin din supă.

Alcibiade își ridică mâna.

Alcibiade reflectă.

Jonah își puse bucata de pâine pe masă.

Alcibiade își încleștă pumnii mânios. Ridică glasul.

Alcibiade încercă să se calmeze. Reuși în parte. Inspiră adânc.

Jonah scutură din cap cu tristețe.

* * *

Alcibiade hotărî că avea suficientă încredere în Jonah ca să-i ofere adăpost într-una dintre multe sale ascunzători. Și în fond, singurul

mod în care Alcibiade putea fi sigur că Jonah n-o să-l urmărească până la locuința lui în seara aceea era să-l omoare și Alcibiade nu-l bănuia și nici nu-l antipatiza într-atât pe Jonah ca să treacă la fapte.

Alcibiade nu încercă să-l seducă pe Jonah, deși îl găsea destul de atrăgător și era aproape sigur că Jonah ar fi fost interesat. Situația lui Alcibiade era oricum foarte complicată — și nu dorea să riște, adăugând și sex în acest mic haos. Sau poate doar începuse să îmbătrânească...

De dimineață cei doi începură să pună la punct o strategie temporală.

Alcibiade nu-l contrazise.

* * *

Alcibiade și Jonah măsurau cu pasul încăperea mică în lung și-n lat.

Jonah închise ochii, de parcă dorea să vadă mai clar în trecut.

Jonah încuviință și nu mai spuse nimic. Apoi:

Alcibiade simți cum îl inundă trăiri contradictorii.

Alcibiade reflectă.

Alcibiade se îndreptă spre ușă, o deschise și trase o otheadă la dimineața târzie de afară.

Alcibiade dădu încet din cap uluit de ce auzea.

Jonah continuă.

Alcibiade îl privi pe Jonah.

Alcibiade privi cerul buimăcit.

Alcibiade privi cerul din nou.

* * *

Cei doi se îndreptară iute înapoi spre casa în care se afla scaunul.

Alcibiade încuviință.

Jonah începu să spună ceva.

Alcibiade îl îmbrățișă. Era o îmbrățișare stranie, hibridă, născută din amestecul de simțăminte pe care le avea Alcibiade care împărtășea aceeași soartă, asupra căreia nu aveau nici o putere, cu Jonah, de care simțea acum atașat, deși rămânea și prudent față de cineva pe care abia îl cunoscuse și mai era și mânios că Jonah o manipula cumva pe Ampharete și prin urmare și pe Alcibiade însuși....

Prin vocea lui vorbea însăși bănuiala.

Alcibiade își scutură capul, dar slăbi strânsoarea.

Jonah zâmbi ușor, enigmatic.

Alcibiade oftă, zâmbi, și-i dădu drumul lui Jonah.

* * *

Alcibiade își schimbă stilul de viață puțin în lunile ce urmară. Riscă să-i caute pe mai mulți dintre prietenii apropiați, pe aceia în care avea încredere. Încrederea lui în ei s-a dovedit folositoare. Împreună cu ei a reușit să-i dea jos de la putere pe detestații Treizeci.

Auzi vestea într-o zi pe la asfințit, lângă o tarabă cu fructe din piață.

Prietenul său râse și scuipă pe jos.

Prietenul său încuviință, și plecă.

Alcibiade mușcă dintr-o smochină dulce și examinează cerul care pălea. Prin urmare reușise să scape Atena de cei Treizeci și să restaureze democrația — adevărata democrație, dacă se putea încrede în spusele lui Heron, ale lui Ampharete și ale lui Jonah, care îl va condamna la moarte pe mentorul său Socrate.

Era greu de crezut, dar Alcibiade începea să creadă acest lucru.

Și totuși mai avea de reflectat și la alte lucruri. Trebuia oare să-i caute pe dușmanii lui Socrate, aceia din perioada democrației, care au strâns rândurile împotriva lui și să-i omoare? La asta îl îndemna instinctul său — să-i omoare pe asasinii care-și pusese acum o haină

democratică. Să-i zdrobească ca pe niște viermi în tină. Dar dacă făcea asta, nu cumva vor apărea alți dușmani și-l vor nimici pe Socrate pentru a se asigura că-și va împlini soarta așa cum i-o hotărâseră? Dar care era de fapt soarta hotărâtă a lui Socrate — a lui Alcibiade, al oricărei ființe omenеști — și cine sau ce o hotăra? Într-o lume în care călătoria prin timp putea să comute moartea, soarta părea lipsită de forța ei definitivă. Și dacă Alcibiade i-ar fi zdrobit pe acei demagogi care urmau să stârnească dușmănia împotriva lui Socrate, ar fi putut înlătura cauza pentru care Ampharete se întorsese aici de la bun început, motivul însuși pentru care Heron îl salvase — pentru a contribui la salvarea lui Socrate, pentru a-l convinge să accepte oferta lui Andros, după ce Socrate ar fi fost acuzat și condamnat la moarte. Dacă nu avea loc nici un proces, atunci toate acestea nu ar mai avea loc...și nimeni nu l-ar mai salva pe Alcibiade de primul val de asasini.

I se părea că nu avea nici o alternativă în afară de a lăsa lucrurile în voia soartei — dacă nu în voia naturală a soartei, măcar în cea pe care o ajutase să fie pusă în mișcare. Fusese mereu de acord cu Pitagora asupra supremației și independenței sufletului omenesc. Dar se părea că sufletul cel liber își găsise nașul în labirintul călătoriei în timp.

* * *

Aerul era mai sărat ca de obicei azi, la șase luni după ce Jonah, călătorul, își luase rămas bun. Alcibiade inspiră adânc în timp ce se ducea spre piața din Atena. Știa prea bine că nu era o idee bună să fie într-un loc atât de public, ziua în amiaza mare — chiar dacă cei Treizeci fuseseră înlăturați de la putere. Își aminti discuțiile lui cu Heron, la care se gândea deseori. Alcibiade era un om mort, din punctul de vedere al istoriei. Morții erau obligați să pășească cu mare grijă în lumea inundată de razele soarelui.

Dar astăzi Alcibiade dorea să iasă la aer, să fie printre oameni. Va încerca să rămână cât mai anonim în mulțime. Provocarea îl incita.

Își închise ochii în timp ce pășea și respiră aerul proaspăt. Se simțea de parcă ar fi călătorit pe mare sau ar fi inspirat parfumul Afroditei sau al lui Ampharete....

Ajunse la piață — agora Atenei. Ca întotdeauna, locul era plin de oameni de toate formele și staturile. Alcibiade zâmbi. Întotdeauna se simțea bine aici. Din fericire, nu văzu nici un chip cunoscut.

Avu chef de smochine și se îndreptă spre o tarabă mică. Cumpără patru, cu bani pe care îi primise de la prieteni, de când se întorsese la Atena. Trecu mai departe, mai pe furiș. Se sprijini de un perete și mușcă din fructul lipicios. Exploră pulpa dulce cu limba, îi plimbă dinții peste ea, apoi înghiți întreaga smochină. Făcu asta de patru ori, cu ochii închiși și cu aroma picantă din nări. De fiecare dată, se gândea la ea....

Alcibiade își deschise ochii și dădu să iasă din piață și să se îndrepte spre unul dintre locurile lui secrete de pe drum.

Văzu în depărtare doi bărbați care veneau încet spre el. Erau doi tineri, nu mult mai mari decât băiețandrii.

Alcibiade îi privi cu coada ochiului. Când își dădu seama cine erau, se întoarse, gândindu-se ce ar putea face ca să nu fie observat.

Unul dintre cei doi era Platon.

* * *

Gândurile lui Alcibiade se învolburară asemenea spumei valurilor în furtună. Uite-l pe Platon — responsabil pentru ce va ști lumea mai târziu despre Socrate, din câte îi spusese lui Alcibiade informatorii săi din viitor. Vor supraviețui doar relatările lui Xenofon și ale lui Aristofan, dar nimic din vreo altă sursă, din câte cunoștea Alcibiade. Și iată cum iubitorul acela de cai și un dramaturg vor contribui sumar la cunoștințele lumii despre Socrate. Și va fi din vina lui Platon, sicofantul!

Alcibiade putea curma toate acestea, în acea clipă. L-ar putea omorî pe Platon și majoritatea dialogurilor lui blestamate ar rămâne nescrise...

Auzi ogarii paradoxului cum hămăie într-un ungher al creierului său....Fără Platon ca un soi de Homer al lui Socrate, cine ar mai ști despre Socrate în viitor? Cui i-ar mai păsa îndeajuns încât să dorească să-l salveze de la moarte? Xenofon și Aristofan ar fi de ajuns?

Oare doar ei doi ar fi de ajuns să-l facă pe Heron să plece la drum spre dormitorul lui Alcibiade din Frigia în noaptea aceea?

Sigur, mai era o modalitate prin care să-l împiedice pe Platon să aibă ultimul cuvânt despre Socrate. Dacă Socrate trăia, atunci relatările lui

Platon ar juca un rol cu totul diferit.... Poate că Alcibiade ar putea reuși să-l convingă pe Socrate să-și pună unele dintre gândurile sale pe hârtie. În fond, mentorul lui nu era analfabet, deși Alcibiade îl auzise de nenumărate ori cum spunea că nu-i place scrisul și că nu aducea nimic bun lumii....

Cât despre Platon, omorârea lui nu era singura modalitate prin care putea să-l țină în frâu. Sigur, era o acțiune grosolană, chiar și fără paradoxurile timpului. Existau metode mai bune, care ar fi putut chiar să-l transforme pe acest băiețandru într-un aliat...

Alcibiade păși într-un con de umbră ca să nu-l vadă Platon. Platon și prietenul său trecură pe lângă el, nevăzând privirea ucigașă care-i țintuia din apropiere. Alcibiade se cutremură, uluit - a câta oară - de cleștii călătoriei în timp. Avea oare posibilitatea să facă ceva acum, sau era împins de la spate, ineluctabil, de Ampharete și de Heron în închisoarea care-l ținea prins pe Socrate?

Singura lui consolare, când se gândea la Ampharete, la Heron și la Jonah, era că nici ei nu păreau să aibă de ales.

* * *

În lunile care urma, Alcibiade nu pierdu timpul. Dacă chiar trebuia să se afle lângă Socrate în clipele în care mentorul său se găsea la cea mai rea vreme de necaz, trebuia să fie cu adevărat puternic. Nu se putea baza pe misteriosul Andros, pe invizibilul Thomas și nici măcar pe Jonah. Chiar dacă o forță din univers, creată în parte de o minte umană, l-ar fi obligat să-l salveze pe Socrate și poate și pe Ampharete, Alcibiade va continua să se bazeze pe el însuși și pe ce putea aduce la închisoarea aceea.

Începu, pe nesimțite, să recruteze o cohortă redusă numeric, dar fatală. O majoritate scăzută, de 500 de oameni îl condamnase pe Socrate la moarte, din spusele lui Jonah, dar ci care îl vor păzi aveau să fie mult mai puțini. O duzină de oameni bine înarmați și instruiți ar fi în stare să-l ducă pe Socrate la adăpost, indiferent de ce va vrea el.

Alcibiade știa că existau mulți oameni rămași fără slujbe în urma restaurării democrației ateniene — o simplă clică la putere, deși era preferabilă aroganților Treizeci. Cu ajutorul șomerilor, Alcibiade — care fusese odată general și fusese întotdeauna un conducător ce inspira devotament — își construi o trupă mică, dar credincioasă...

La casa ce adăpostea scaunul, Alcibiade se ducea din ce în ce mai rar. Mecanica și paradoxurile călătoriei în timp pierdeau din importanță, preocuparea dureroasă fusese înăbușită, iar el se concentra asupra chestiunilor practice de zi cu zi....

Până în ziua în care o văzu pe Ampharete mergând prin agora.

* * *

Ampharete zâmbi.

* * *

Se opriă cu mult înainte să ajungă la Pireu, pe un afloriment de piatră, înconjurat de iarbă verde și moale.

Alcibiade o duse lângă mare. Mai fusese pe aici cu zeci de ani în urmă. Nisipul părea să nu fi fost atins decât de vânt și de apă.

O ridică înlănțuind-o cu brațele, ea se sprijinea în palmele lui și-și prinse picioarele în jurul mijlocului său. Privi cerul peste mare, un albastru intens peste un alt albastru intens, apoi închise ochii la toate acestea și la orice nu era Ampharete...

Alcibiade se întoarse în sus și privi cerul albastru și limpede.

Ampharete îi puse mâna pe pieptul lui.

Ea își ridică capul.

Alcibiade îi trecu mâna prin păr.

Alcibiade râse.

Ampharete se ridică în capul oaselor și se uită drept în ochii lui Alcibiade.

Alcibiade o trase aproape, îi întoarse fața spre el și o sărută pe frunte.

Ea îi atinse pieptul.

Ampharete își plimbă buzele pe pieptul lui Alcibiade, prinzându-i fața cu mâna.

Alcibiade încuviință.

* * *

Cei doi petrecuseră trei zile împreună. Alcibiade se deșteptă în a patra dimineață și o găsi pe Ampharete măsurând curtea interioară a adăpostului lor în lung și-n lat. Un pui de câine Molossian ațipise într-un colț.

Ampharete îi zâmbi lui Alcibiade.

Puse dispozitivul în mână lui Alcibiade.

Alcibiade apăsă pe imagine. Spuse „polis”. Dispozitivul spuse: „oraș”.

Alcibiade privi dispozitivul și-l puse pe piept.

Ampharete tăcu.

Alcibiade dădu încet din cap.

Ampharete vorbi.

Ampharete dădu să răspundă și se opri.

Ampharete puse mâna pe Alcibiade ca să-l oprească din vorbit și ieși din locuință.

Alcibiade nu era sigur dacă ea știa cum să ajungă la scaun din locul ăsta—

Ampharete năvăli pe ușă înapoi. Fața îi era brăzdată de lacrimi. Îl înlănțui cu brațele și-l sărută pe buze de mai multe ori pe Alcibiade.

* * *

Într-o zi, Alcibiade realizează că trecuse exact un an; era aniversarea „morții” sale. O zi rece. Din cer picura o ploaie urâtă.

Ampharete ațipise. Alcibiade o privi, gândindu-se: ești cel mai strălucitor lucru din lume azi.

Porni fără tragere de inimă spre casa cu scaunul. Se simțea atras de ea

de ziua acestei ciudate aniversări care îi amintea de fapt de ziua când începuse să-și trăiască viața salvată. Locuința părea mai dărpănată decât de obicei. Foarte bine, asta era cea mai bună protecție împotriva intrușilor....

Dar, apropiindu-se de ușă, auzi mișcare înăuntru.

Se trase înapoi, înfiorându-se, așteptând să se oprească zgomotul. Venea cineva cu scaunul. Jonah, Heron, cine să fie?

Nu mai auzi nimic. Doar vuietul din urechi.

Perfect. Dacă nu se mai auzea nimic, era bine. Însemna că putea să intre.

Deschise ușa.

Pe scaun era cineva.

Socrate...

Capitolul Șapte

[New York City, 2042 d. Hr.]

Thomas O'Leary se îndreptă spre William Henry Appleton în fața Clubului Millennium din Manhattan. Era pe la mijlocul secolului XXI și ploua cu găleata, o ploaie rece ca gheața de aprilie.

Thomas își scutură apa de pe umbrela golf, parțial distrusă.

Appleton chicoti.

Thomas mormăi ceva, încuviințând și împinse ușa.

Domnul Bertram, unul dintre bibliotecarii Clubului, tocmai ieșea, trecând prin vestibul.

Bertram încuviință, vorbind încet:

Bertram îi aruncă o privire feroasă lui Appleton, dar hotărî să-i acorde prezumția de nevinovăție.

Thomas zâmbi scurt și încuviință. Bertram plecă.

Cei doi bărbați urcară treptele scării acoperite cu covor ce ducea la sala de mese elegantă, în stil victorian.

* * *

Thomas dădu din mână dezaprobat.

Sau s-a întâmplat într-un mod lipsit de impact, și în cazul acesta ne-am pierdut vremea și nu este cazul să ne bucurăm de acest lucru.

Thomas se încruntă.

Thomas oftă.

Thomas tresări, apoi zâmbi ușor.

Appleton își puse lingura jos.

Appleton dădu din cap.

* * *

Appleton privi afară prin hubloul mijlocului de transport hipersonic. Nu erau prea multe de văzut, dar îi plăcea oricum să se uite.

Thomas cercetă dialogul. Avea multe de văzut și-i plăcea, dar îi și displăcea.

Appleton își mută cu greutate privirea, de la imaginea încețoșată de afară și se uită la Thomas și la dialog.

Thomas încuviință.

Se auzi anunțul de aterizare în șase versiuni mângâietoare.

* * *

[Atena, 2042 d. Hr.]

HST-ul lin și precis, ca o agrafă care se așează pe un magnet, pe pista de aterizare de la Atena Realport.

Appleton se strâmbă disprețuitor.

Luară un amfitaxi care mergea și pe mare și pe pământ până la casa cu scaune, aflată la mijlocul drumului dintre Pireu și Atena. Casa fusese folosită în mai multe scopuri de-a lungul mileniilor și nu cu mult timp în urmă fusese bordel. Acum era un restaurant de nivel mediu. Scaunele, atunci când erau acolo, se aflau lângă pereții unei camere private din spate.

Thomas și Appleton intrară. Le trebuiă câteva momente să se obișnuiască cu întunericul.

La bar era un bărbat cu spatele spre ușă. Se întoarse, salutându-i.

Appleton îl privi chiorăș.

Bărbatul de la bar îl privi și el chiorăș.

Thomas mormăi.

* * *

Cei trei sorbeau uzo la o masă.

Thomas zâmbi acru.

Acesta zâmbi.

Thomas oftă.

Thomas pufni batjocoritor.

Cei doi se fixară cu privirea...

Thomas se foi enervat pe scaun și bău restul de uzo din pahar.

Thomas făcu semn din cap că nu.

Heron îi dădu pe gât restul de uzo, își linse buzele și-l privi pe Appleton, care-și termina și el băutura.

Appleton încuviință.

* * *

Ușa camerei private se deschise imediat sub palma lui Heron.

Appleton icni uluit. Era mereu prins cu garda jos în fața miracolelor cotidiene ale acestui timp aflat la un secol și jumătate distanță după al lui.

Ceea ce văzu înăuntru, pe unul dintre cele trei scaune de lângă perete, era dincolo de orice închipuire.

Thomas se încrunță.

Appleton se cutremură.

Heron se întoarse spre el.

Appleton se neliniști.

Appleton tăcu.

Heron dădu din cap cu tristețe.

Heron se făcu că nu aude nimic.

Ochii lui Thomas se îngustară.

Heron vru să spună ceva.

Appleton îl prinse de umăr pe Heron.

Heron îi dădu cu grijă mâna la o parte și-l privi pe victorianul târziu.

Appleton înjură cu putere și se mișcă rapid. Sări într-unul dintre scaune și tastă rapid simbolurile de plecare. Mormăi către sine: „Sper că scaunele astea funcționează la fel cu cele de la Londra și de la New York...” Se formă bula transparentă licărind și anunțând plecarea iminentă în timp.

Heron îl trase pe Thomas în camera cealaltă.

* * *

După câteva minute cei doi reveniră tăcuți și cutremurați în camera privată.

Lângă perete mai era doar unul dintre cele trei scaune. Era gol.

Thomas oftă din greu.

Heron scoase un sunet disprețuitor.

Heron se întoarse spre el, cu buza arcuită.

Thomas strânse pumnul, îl ridică puțin ... apoi se îndepărtă de Heron și se apropie iar de el.

Thomas încuviință.

Heron privi singurul scaun.

* * *

Clonele sosiră mai repede decât se așteptau. Doi bărbați sprijiniră delicat trupul adormit de perete lângă scaun și ieșiră fără să scoată un cuvânt.

Heron și Thomas nu-și vorbiseră nici ei între timp. Se scufundaseră amândoi în lumea telefoniei și a meditației.

Acum Heron tresări.

Thomas reflectă.

Heron îl privi.

Thomas încuviință.

Thomas se folosi de efectul surprizei, se întoarse și-l prinse pe Heron. Își apăsă brațul pe beregata lui Heron și-l împinse la perete. Își adună toate forțele, care erau considerabile încă pentru vârsta lui, fie și pentru scurt timp.

Thomas încuviință mârâind fără tragere de inimă.

Heron reuși să se mai elibereze de brațul lui Thomas. Vocea îi revenise.

Thomas îi dădu drumul lui Heron și se dădu înapoi.

Heron se gândi o clipă și decise să nu se folosească de cuțitul pe care-l avea în buzunar. Voise să pună mâna pe el cât fusese prins la strânsoare. Acum ar fi putut să-l folosească.

* * *

Lui Heron îi trebuiră doar câteva minute ca să regleze scaunul așa ca să ajungă exact în seara când venea Criton — și Andros — să-l viziteze pe Socrate în celula lui din închisoare.

Thomas se plimba prin cameră.

Cei doi intrară în zona publică a restaurantului care era încă pustie în după amiaza târzie.

Doi bărbați intrară pe ușă — aceiași care aduseseră a doua clonă. Îl prinseră de umeri pe Thomas care nu mai putea mișca. Erau mai tineri și mai puternici decât Heron. Singurul care fusese surprins de apariția

lor fusese Thomas.

Heron încuviință.

Thomas se luptă puțin, dar își dădu seama că e mai bine să-și păstreze energia pentru mai târziu.

Bărbații încuviințară și-l escortară pe Thomas afară.

Heron își turnă încă un pahar de uzo, bându-l tacticos în timp ce-și considera opțiunile.

Dădu un telefon.

Heron își puse telefonul în buzunar și sorbi din uzo. Călătoria asta prin timp era ca un cerc uimitor....

Ampharete îl atrăsese în toată povestea asta, atunci la Alexandria.... Acum se asigura că este și ea atrasă cu ajutorul absolut necesar al lui Thomas.... Heron se întrebă cine se mai zbătea vârtos pe spirală...

* * *

Thomas nu reuși să comunice cu escorta lui decât când ajunseră pe barca ce-i aștepta la Pireu. Nu era nici măcar sigur ce limbă vorbeau — nu recunoscuse limba în care li se adresase Heron. Suna antică. Thomas speră că erau poligloți. Încercă engleza, latina și greaca, modernă și veche....

Unul dintre ei își puse mâna pe scanner-ul de lângă comenzile electronice. Barca prinse viață și o porni în curând la drum, ieșind din port....

Siluețele cu glugi îl ignorară.

* * *

Romanii era într-adevăr înotători excelenți și Thomas era și el aproape tot atât de bun. Dar și mai important era că unul dintre ei avea un dispozitiv gonflabil în veșmânt care i-a ajutat pe toți trei să ajungă ușor la o insulă din apropiere care era dedicată turismului. Numele insulei era Andros. Nu trecu mult și auziră de la un localnic de

explozia unei bărci la șapte mile distanță pe mare...

Thomas gesticulă spre cer.

Luară un feribot ruginit spre Atena Realport. Din fericire, conexiunea digitală a feribotului funcționa perfect. Thomas plăti călătoria, rezolvă problema actelor de identitate și rezervă și trei bilete pe următorul HST la Londra, doar prin apăsarea palmei sale. Când veni timpul să plătească Thomas își dădu seama că și cel mai uzat dispozitiv reușea să funcționeze oriunde în timp și în spațiu. Plăti și pentru niște costume cod vestimentar business informal pentru toți trei la un chioșc cu haine din Realport.

Se urcară în avion fără probleme. Thomas le dădu să bea niște tărie celor doi romani și aceștia își petrecură scurtul zbor râzând sau trăgând un pui de somn. Thomas privea pe hublou când se putea.

Aterizară la Blair Annex.

Ușierul de peste o sută douăzeci de ani îi aștepta.

Thomas încuviință spre Herbert, apoi le făcu semn romanilor să-l urmeze sus pe scări. Îl contactară pe Gleason care era îmbrăcat în obișnuita sa vestă în romburi și în pantalonii de tweed la biroul său de bibliotecar.

Thomas, în ce-l privea, se simți ușurat că Gleason reacționase astfel. Thomas știa că dacă erau mai puțin de trei scaune la capătul de jos al scărilor, Gleason i-ar fi spus deja acest lucru.

Bibliotecarul conduse grupul în celălalt capăt al încăperii la ușa cu tastatura nouă și modernă. Thomas pricepu semnificația clipei: Heron proiectase scaunele și toate facilitățile de la cluburile din Londra și de la New York. Dacă ar fi bănuiră că Thomas supraviețuise după explozia bărcii din Marea Egee, Heron ar fi putu schimba codurile tastaturilor și ale autorizărilor cu amprentă palmară printr-un soi de comandă de la distanță secretă sau poate a instruit pe altcineva (pe Gleason, de ce nu? Thomas n-avea de unde să știe) să facă asta. Sigur, intrarea lui Thomas acum în camera cu scaunele putea foarte bine să-i transmită un semnal lui Heron că Thomas este în viață. Dar nu avea de ales și trebuia să intre, dacă putea, și să folosească scaunele.

Thomas tastă codul său de intrare cu palma apăsată pe scanner. Ușa se deschise.

Cei trei coborâră scările, pătrunzând în luminile calde ce curgeau în

jos. Erau patru scaune. Excelent, își zise Thomas — mai multe decât se aștepta. Așeză pe fiecare roman pe câte un scaun, setă comenzile și le explică în limba latină:

Tony Roma încuviință.

Tony încuviință din nou.

* * *

[Londra, 2042 d.Hr.]

Gleason îl aștepta pe Thomas la nivelul bibliotecii.

Thomas reflectă.

* * *

Thomas își mănca sandvișul și-l dădu pe gât cu un pahar de bere lager cu lămâie verde destul de bun, în timp ce aștepta imbarcarea la bordul avionului în sala de așteptarea a aeroportului.

Era acum seara târziu în New York City — exact momentul, dacă Thomas își imagina corect, când Sierra descoperea în ziarul Athenian Global Village că barca lui fusese dată dispărută. Putea curma acum distorsiunile acestui șarpe temporal, sunând-o pe Sierra .... Dar oare chiar se va opri?

Putea fi sigur de consecințele unui asemenea apel telefonic?

Problema cu apelul telefonic era că nu putea controla situația, nu avea o șansă reală să influențeze acțiunile Sierrei de la distanță, dacă ce i-ar fi spus nu era suficient. Ea ar fi putut să-i închidă telefonul și să păsească oricum în bucla invizibilă care o atrăsese, aducând-o în situația asta — în bucla temporală pe care o crease el însuși...Nu, șansa lui cea mai bună de a schimba lucrurile era să poată să fie față în față cu ea, să stea de vorbă în aceeași cameră...

Presupunând că ar fi dorit cu adevărat să schimbe lucrurile. Bineînțeles că nu dorea ca Sierra să moară sub numele de Hipatia sau sub orice alt nume — nu voia nici ca Hipatia să moară ca Hipatia, la

urma urmei. Dar oribila moarte a Hipatiei făcea parte din istorie. Și Thomas știa că nu e Heron. Thomas fusese atras în planul acesta pentru a-l salva pe Socrate, dar nu avea nici o intenție să meșterească în ființa creației și să alerge să salveze fiecare om bun care fusese ucis... oricât de mult ar fi dorit-o. Nu, fiindcă înțelegea pericolele pe care le presupunea asta...

Dar cu Sierra lucrurile stăteau altfel. Era obligat s-o protejeze acum în orice mod posibil. La naiba cu orice imperativ moral! Problema era cum s-o protejeze fără să pună în pericol ceea ce realizase ea, ceea ce urma să realizeze...

Și dacă Sierra nu era Hipatia, în fond? Chiar voia să riște să șteargă tot ce împliniseră Sierra și Ampharete...Poate că mai putea face ceva în loc s-o împiedice pe Sierra să moară sub numele de Hipatia ...poate că mai exista ceva în fluxul temporal ulterior, altceva decât să trebuiască s-o editeze pe Sierra ca s-o scape de toate astea încă de la bun început?

Și totuși... putea rămâne aici la Londra. Putea vorbi cu Appleton, putea să-l convingă să nu-i trimită pe Sierra și pe Max în trecut la Londinium atunci la început .... Putea interveni pe lângă Sierra și chiar pe lângă Max. Oftă. Îl dureau îngrozitor moartea lui Max. Dar - nu, nu îndrăzneia să facă nimic care ar împiedica prima întâlnire a Sierrei cu Heron de la Alexandria din anul 150 d. Hr. Vizita aceea îl atrăsese pe Heron în planul lui.

Oricât de periculos ar fi fost Heron, era absolut crucial pentru toate care urmau să se întâmple.

O voce delicată, dar pătrunzătoare anunță îmbarcarea pentru zborul său.

Se îndreptă spre poarta de îmbarcare, realizând cât de puțin control real avea asupra acțiunilor altora, și ale lui însuși. O voce stranie din mintea lui îi spunea: dacă avionul în care mă urc acum se prăbușește și nu mai ajunge la New York, atunci ar fi și aceasta o soluție pentru rezolvarea acestei situații ....

* * *

Thomas nu reuși să se odihnească în timpul zborului. Își trecu degetele pe brațele tapisate cu un material mătăsos ale scaunului și sondă curenții istoriei. Își aduse aminte de prima lui întâlnire cu Sierra, de

prima oară când discutaseră... Îi păru că trecuse atât de multă vreme, fusese într-o altă viață...

Avionul ateriză la timp și fără incidente. Era trecut de miezul nopții ora locală, marți dimineață.

Oare Sierra se culcase? Aflase încă de pe acum de barca dată dispărută. Ea și cu Max vor zbura la Londra astăzi. Appleton era deja la Londra. Dar va fi aici la New York, probabil la Clubul Millennium, în câteva zile. Thomas reflectă. Sierra, Max, Appleton ... nici unul dintre ei nu-l văzuse în perioada asta de timp precisă, din câte știa. Trebuia să fie extrem de atent și să se asigure că nimeni n-o să-l vadă dacă nu dorea să se întâmple acel lucru. O întâlnire neașteptată cu oricare dintre ei putea dezlanțui haosul...

Păși pe pietrele de pavaj ale drumului proaspăt amenajat care ducea la stația de taxiuri. Pietrele cu care era pavat cursul misiunii lui erau ca niște coji de ouă. Nu-și permitea să rateze nici un singur pas... Se opri brusc și o luă în direcție inversă.

Nu putea risca să se ducă la apartament în seara asta. Cel mai sigur era să-și petreacă noaptea la hotelul de la aeroport.

Se va trezi de dimineață și va da o raită la Clubul Millennium.

* * *

[New York City, 2042 d.Hr.]

Ceasul deșteptător nu-l iertă. Înjură, deși știa, așa încă adormit cum era, că-l pusese să sune la 6:45 am. Se condamnase cu bună știință la un somn scurt de cinci ore...

Își luă repede micul dejun la cafenea. Se întreba adesea cum reușea stomacul lui să se adapteze la mâncărurile atât de diferite din locurile și timpurile pe care le străbătea. Ei bine, de data asta era vorba doar despre locurile diferite care se implicaseră în digestia sa — uzo la Atena, rața de la Londra și ouăle ochiuri moi prăjite pe ambele părți de la New York City, toate în anul 2042.

Da, era ușor să prepari ochiuri moi prăjite pe ambele părți¹⁹. Simțea în mod pregnant că ochiurile erau singurul lucru „ușor” de făcut în zilele ce veneau...

Noul său telefon sună din cămașă, de parcă l-ar fi aprobat. Își cumpărase telefonul la Blair. Cel vechi se scufundase probabil sub valurile azurii ale Mării Egee.

Era Charles:

* * *

Thomas luă un taxi și se duse la Clubul Millennium. Cu puțin noroc ar putea ajunge în Manhattan cu puțin înainte de ora de vârf a dimineții. Alegerea momentului — sau măcar acestei părți mici de timp — era perfectă: Clubul nu se deschidea până la orele 9:00 am. Asta le dădea posibilitatea lui și lui Charles să se ducă sus și să vadă cine era în încăperea cu scaunele fără să dea nas în nas cu cineva de la parter. Spera doar ca Sierra și însoțitorul ei să mai fie încă acolo. Nu avea cum să-i țină acolo. Nu putea să cheme poliția și să reclame că s-a intrat prin infrațiune la Club. Încercă să pună cap la cap itinerariul posibil al Sierrei. Dacă ar fi traversat Oceanul Atlantic în orice moment în afară de trecutul recent — chiar la sfârșitul secolului XIX — navigația sau călătoriile cu vapoarele cu aburi peste ocean erau o opțiune neplăcută. I-ar fi fost mai ușor să folosească scaunele ca să ajungă mai întâi la Atena sau la Londra pentru a ajunge în prezent și doar apoi să zboare la New York.

Ok. Prin urmare Sierra și însoțitorul ei au ajuns la New York recent, și au intrat în Club în modul tradițional, prin ușa de la intrare. Probabil căutau scaune, nu le-au găsit și au plecat, apoi s-au întors, sperând să aibă mai mult noroc de data asta. Deși ... Sierra și prietenul ei ar fi putut veni cu scaunele din viitor...poate din vremea lui Heron, de oriunde or fi venit, de fapt....

Heron blocase călătoria în viitor cu scaunele lui, de aceea Thomas nu obișnuia să mai ia în calcul această posibilitate. Dar sigur că Heron însuși călătorise din viitor în prezent, cât și în trecutul îndepărtat....

Autostrăzile expres din New York City erau minunat de libere în dimineața aceasta și Thomas ajunse în mijlocul Manhattan-ului înainte de orele opt. Îi ceruse lui Charles să se întâlnească în fața Clubului. Taxiul lui Thomas se opri în fața clubului. Charles era acolo, punctual ca întotdeauna.

Avea și cheile.

Charles încuviință.

Cei doi bărbați pășiră iute pe covoarele plușate și sus pe scara centrală spre șirul de biblioteci cu fotolii mari roșu burgund și mesele late din lemn de arțar. Thomas văzu ceea ce vedea mereu când se afla aici și nu era nimeni la club: pe Samuel Clemens, pe Henry Adams, pe Theodore și Franklin Roosevelt, pe John O'Hara, pe Ogden Nash, pe I. F. Stone, pe Carl Sagan, pe Walter Cronkite ... Thomas îi văzuse pe toți și pe mulți alții, faimoși sau anonimi, nu cărțile sau filme video despre sau cu ei, ci chiar pe ei în persoană, relaxându-se în fotoliile astea de-a lungul timpului...Cu excepția lui Stone, bineînțeles, nici unul dintre ei nu știa prea multe despre călătoria reală în timp și despre mica încăpere de la etaj... Ei bine, poate Clemens și, dacă se gândea bine, Thomas îi socotea în stare și pe Nash sau pe Sagan...

Thomas și Charles se apropiară de grecii din rafturile bibliotecii. Platon, Xenofon —

Charles îl privi pe Thomas apoi privi iar cărțile, cu același respect.

Thomas urcă pe trepte, cu Charles în spatele lui.

Thomas ajunse în capul scărilor și-și apăsă palma pe chepengul din tavan. Se auzi un clic, aproape imperceptibil și chepengul se deschise.

Thomas auzi glasuri vorbind în grecește.

Intră în cameră. Domnul Charles îl urmă.

Fața lui Thomas strălucea de bucurie și simți cum îi tresaltă inima. Dar nu-și putea lua ochii de la însoțitorul Sierrei care îi privea cu multă atenție pe Thomas și pe Charles. Era îmbrăcat în haine contemporane.

Sierra își dădu seama că Thomas observase.

Bărbatul îi spuse ceva în grecește.

[Atena, 2042 d.Hr.]

Sierra își scufundă privirea în culoarea de cobalt. Era jumătate cer, jumătate mare și linia care le despărțea tremura ca o buză învinețită. Zări minuscule pete de alb în depărtare. Ar fi putut fi bucățile de hârtie pe care le rupsese odată, piesele unui plan, dar își dădu seama că erau doar niște păsări fără minte...

Se gândi la buzele lui Alcibiade, puțin depărtate, dormind în patul lor din Atena antică, aproape acum 2500 de ani față de dimineața aceasta. Le va săruta din nou, în curând. Luase scaunul până aici, în viitorul ei, împreună cu instrucțiunile lui Heron pe care le purtase cu ea de aproape doi ani. Anii nu contau — putea să ducă la bun sfârșit planurile lui Heron oricând voia. Îi lăsase o notă lui Alcibiade în dimineața aceasta, explicându-i ce urma să facă, spunându-i că se va întoarce la el după ce va termina de executat comenzile lui Heron. Ceea ce se schimbase între timp era că se hotărâse, în sfârșit, că nu mai putea fi doar o rotiță din mecanismul lui Heron. Ea și cu Alcibiade puteau să-l salveze pe Socrate și fără el. Și pe Max, dacă exista vreo modalitate, și să-l găsească pe Thomas, dacă mai era în viață.

Planul lui Heron îi cerea să călătorească înapoi în noaptea dialogului, să fie o rezervă a lui Andros, oricine era Andros. Îi cerea să-l seducă pe Socrate, dacă era necesar. La șaptezeci de ani și ceva, nu era mai puțin înclinat spre ispite decât la cincizeci. „Era încă ditamai armăsarul când l-am văzut ultima oară”, îi spusese Alcibiade, de nenumărate ori. Grecii ăștia aveau un stil de viață sănătos — cereale, fructe, aer curat, ulei de măsline. Planul lui Heron era destul de amănunțit. Îi arăta cum să seteze scaunul cu o precizie maximă pentru a ajunge exact la timp. „Droghează-l, dacă nu-l cuceresc farmecele tale”, îi spusese Heron și-i dăduse tot felul de preparate. „Cheamă-l pe Criton și pe prietenii lui, la nevoie. Nu a șovăit niciodată în zelul său de a-l salva pe Socrate.” Și Heron îi oferise detaliile exacte de localizare.

Dublura se afla deja la închisoare. Andros avusese grijă de ea, sau Heron. Și totuși în dialogul pe care îl văzuse, Socrate va refuza oferta lui Andros în cele din urmă. Nu era limpede din ce motive. Era ca și cum își dorea să moară, dar nici asta nu prea avea sens. Părerea lui I. F. Stone — că dorise să pună într-o lumină proastă democrația ateniană — nu părea să fie de ajuns. Să-ți distrugi trupul cu o otrăvă

convulsivă, corozivă care te întorcea practic pe dos — era greu de imaginat că oricine, chiar și Socrate, ar face așa ceva, că ar permite să i se facă acest lucru, doar ca să-și poată astfel exprima un punct de vedere politic. Și nu atunci când exista o alternativă — și mai ales una care i-ar fi permis să-și exprime același punct de vedere și totuși să trăiască... Singurul motiv la care Sierra se putea gândi era că Socrate avea mai mare încredere în moartea trupului său decât a dublurii sale, pe care îi era greu s-o înțeleagă, oricât de clară ar fi fost explicația lui Andros...

Prin urmare, dialogul spunea că Socrate va refuza, refuzase oferta lui Andros. Și Sierra reprezenta asigurarea că totuși se va răzgândi. Heron plănuiise să-l salveze pe Socrate, fie că acesta ar fi vrut sau nu să fie salvat. Aroganța nestăvilită cauzată de călătoria în timp. Dar Sierra trebuia să recunoască că o parte din ea începuse să-l admire...

Privi din nou cerul și marea. În afară de păsări și de peticele din hârtia pe care o rupsese cu mult timp în urmă, mai era și Thomas pe acolo... se dusesse și el demult?

Încercase să ajungă cu o zi înainte de dispariția lui Thomas. Dar în ciuda spuselor lui Heron, scaunul nu era destul de precis. Sau poate avea nevoie de puțin mai mult antrenament. Ajunsesse în ziua de după dispariția bărcii lui Thomas.

Se plimbase pe țărm și prin docurile de lângă Atena și Pireu toată dimineața și toată după amiaza, vorbind cu toți cei care aveau de-a face cât de puțin cu marea... Nimeni nu văzuse pe cineva care să semene cu Thomas. Nimeni nu-i cunoștea pe oamenii care afretaseră barca. Era un țărm lung și erau peste tot o mulțime de docuri neștiute. Dar Sierra se gândi că și dacă ar merge întruna prin locurile acestea o viață întreagă, tot nu ar afla nimic. Și acum ziarul Athenian Global Village publica relatarea care fusese factorul decisiv al călătoriei ei aici...

Era o relatare nesemnată. Așa fusese mereu. Nimeni de la Athenian Global Village nu era sigur cine o scrisese. Mulți dintre angajați erau în vacanță. Și tocmai acum presa din Grecia luase foc și relata întruna despre doi bărbați care folosiseră acte de identitate false ca să zboare de la Atena la Londra cu o zi în urmă. Parcă vedea literele de-o șchioapă pe ecranul de pe perete: nu va mai afla nimic mai mult aici, sub soarele elen...

Dar acum nici nu putea să continue, să urmeze planul lui Heron și să spere că putea să-i salveze pe cei la care ținea. Poate că autoaprecierea

ei fusese greșită. Poate că avea legătură cu ceva mai profund decât munca ei.

Va afla acum, o dată pentru totdeauna.

Își luă rămas bun de la cer și de la mare și se îndreptă spre barul aflat la mijlocul drumului dintre Pireu și Atena.

* * *

Se apropie de restaurant cu prudență. Fusese pustiu când ajunsese aici de dimineață. Dacă era tot așa, ar găsi un scaun în camera din spate. O să-l ia ca să se întoarcă la Alcibiade. Cu puțin noroc și setări corecte, nici n-o să știe că a lipsit de lângă el.

Așteptă afară la o oarecare distanță, preț de câteva minute... Dar își dădu seama că nu avea nici un rost să aștepte. Mai devreme sau mai târziu, va trebui să intre în bar, să vadă dacă e cineva acolo și dacă scaunul mai era disponibil. Putea să facă asta chiar acum.

Deschise ușa și intră. Razele soarelui o urmară și luminară particulele de praf din aer.

Particulele duceau la un om care stătea singur la bar.

Părea foarte obosit, beat, sau și una și alta.

O privi și zâmbi atât de mult că-i dădură lacrimile. Se duse spre ea și o îmbrățișă. Nu părea beat.

Sierra se relaxă.

* * *

Se duseră spre camera privată din spate cu ajutorul palmei autorizate a Sierrei. Se gândi că va funcționa. Nu exista nici o rațiune pentru care Heron să ia măsura atât de drastică să-i blocheze accesul. Dar răsuflă ușurată, în cele din urmă.

Cele două scaune erau acolo, lângă perete.

Sierra încuviință.

Appleton își dresе glasul.

Sierra își puse mâna pe mâna lui Appleton, care tremura, ca să-l liniștească.

Sierra nu-i mai văzuse chipul atât de trist, nu mai văzuse chipul nimănui atât de trist.

Sierra dădu ușor din cap.

Appleton reflectă.

Sierra tăcu, apoi:

Appleton dădu din cap.

Appleton o privi, sperând să poată spera.

Appleton dădu din cap cu tristețe.

Sierra și Appleton zăriră o pâlpâire pe perete.

Appleton se îndreptă spre ea.

Appleton se opri. Se lupta cu emoții contradictorii.

* * *

[Atena, 400 î.Hr.]

Scaunul Sierrei ajunsе la destinație într-o clipită. Bula transparentă se retrase. Inspiră adânc și pași pe podeaua murdară a tărâmului care, spera ea era al anului 402-Î.E.N. sau prin apropiere.

Nu avea cum să poată să-și dea seama din această casă. Nu existau calendare agățate pe frigidere în epoca asta. Nu știa unde era Alcibiade, știa doar că nu era în casa aceea. Știa unde se aflau cele mai multe locuințe ascunse ale lui, dar nefiind sigură în ce timp se află, știa că nu are rost să-l caute în nici una din ele. Cine știe cine se mai afla acum pe acolo.

Agora era locul cel mai logic pentru aflarea datei de azi.

Găsi teancul de haine locale și se schimbă.

* * *

Soarele strălucea blând. Aerul era bogat, sărat și excitant— ca un pahar mare cu Marguerita care se transformase într-o acuarelă. Lui Jimmy Buffet, unul dintre interpreții ei preferați din totdeauna, i-ar fi plăcut să fie aici...

Se apropie pe drum de un negustor ambulant.

Bărbatul o privi chiorâș. Fața i se încreți într-o mie de riduri. Trecu mai departe de ea.

Probabil că nu, se gândi ea — sau poate nu mi-a înțeles felul cum vorbesc limba greacă.

Se întâlni apoi cu doi bărbați cam la douăzeci de ani. Hainele lor anunțau că aveau ceva dare de mână, făceau probabil parte din clasa negustorilor. Îi zâmbiră lung.

Sierra le returnă favoarea. I se păru că va avea mai mult succes cu ei decât cu negustorul ambulant.

Se opriă. Unul dintre ei o privi, zăpăcit, pe Sierra. Ceilalți râseră.

De data asta râseră amândoi. Unul din ei se porni s-o întrebe dacă nu ar vrea să li se alăture unui pahar de vin de după amiază.

Acela începu s-o întrebe altceva. Sierra le zâmbi larg și lui și prietenului său și se grăbi să plece spre piață.

* * *

Se apropie de Atena și privi ce mai rămăsese din lungile ei ziduri de incintă. Le observase când fusese pe drumul acesta, cu Alcibiade și cu Heron venind de la Pireu. Păreau să răsară din pământ ca niște arătătoare încăpățânate din piatră, așteptând mâna iubitoare a cuiva care să le mângâie și să le dea viață pentru sute de ani. Conon²⁰ va face asta, în anul 393 î. Hr., dacă-și aducea bine aminte. Așa cum dorea să facă și cu Alcibiade.... Totul aici purta amprenta prezenței sale. Chiar și arhitectul Hippodamos din Milet, care proiectase aceste

ziduri. Și Milet însemna tot Alcibiade pentru ea....

Soarele pălea când păși în agora. Aromele și briza care-i inundară fața erau mai vii decât orice putu să vadă. Dar se uită oricum, peste tot. Nu văzu nici un chip cunoscut...

Dar când îi privești pe oameni, le atragi atenția, desigur. Sierra nu voia așa ceva, totuși...

Sierra reflectă. Nu putea să-i spună că-l caută pe Alcibiade, pentru că se știa că a murit. Dădu din cap. Este o chestiune... personală. Dar mulțumesc pentru ofertă. Dădu să plece...

Sierra îl privi pe tânăr. Avea umerii lați.

* * *

Sierra îl lăsa pe Platon s-o conducă la Alcibiade. Încercă să vorbească cât mai puțin posibil în jumătatea de oră cât au mers pe drum, conștientă că însoțitorul ei reprezenta un izvor uriaș al întregii istorii viitoare, poate unul dintre cei mai importanți oameni de pe Pământ....

Dacă rămânea în viață. Dacă nu... ei bine, Sierra nici nu putea măcar să încerce să cântărească urmările întortocheate... Speră că Platon nu-i aude bătăile puternice ale inimii. Se lupta să mai poată gândi...

Ce făcuse Platon în istoria scrisă — istoria lumii în care crescuse, înainte să fie atrasă în toate astea? Nu se cunoșteau prea multe despre ce făcuse în aniiăștia...

Oare ce-i spusese Alcibiade? Orice i-ar fi spus, Sierra se gândi că se putea baza pe Alcibiade să nu-i fi spus ceva care ar fi compromis situația în care se aflau — sau întreaga istorie ulterioară a lumii.

Alcibiade îl ura pe Platon — sau ceea ce urma el să devină. Cum de se schimbase într-atât?

Tânărul Platon zâmbi abia perceptibil.

Dar chiar putea să se încreadă în Platon? Poate că-l amăgise cumva pe Alcibiade și disprețul lui Alcibiade s-ar justifica, în fond, prin trădarea ei și a lui Alcibiade pe care o puneau la cale....

Platon o privi aproape cu un surâs în ochi, apoi privi clădirea în care

tocmai intrau.

* * *

Intrară în casă. Părea mică, avea doar cinci metri pătrați. Sierra nu îndrăzni să întrebe dacă e și Socrate în casă. Va afla oricum în curând.

Intră în holul îngust urmată de Platon. Pe cine se va bucura din suflet mai mult să-l vadă în clipa următoare— pe Alcibiade sau pe Socrate? Nu-și revenise pe deplin și tot nu realiza că-l cunoscuse pe Platon.

Și-n clipa când auzi acel glas rostindu-i numele, află cine o bucura mai tare...

El îi atinse fața cu partea moale a arătătorului și se trase un pic înapoi să o privească.

Ne vede Platon, gândi o parte din mintea ei. Nu-i păsa ... nu avea nici o importanță .... se schimbase oricum totul. Cursul istoriei se schimbase imediat ce l-au salvat pe Alcibiade. Așa cum îi spusese de atâtea ori...Fiecare cuvânt pe care îl spunea acum el sau oricine îl cunoștea se înscria într-o nouă filă a istoriei. Astfel încât Platon pe care îl citise întreaga ei viață se putea schimba și el, trebuia să se schimbe, cât de puțin, prin informare și remodelare a cunoștințelor lui Platon care văzuse, sau doar i se păruse că a văzut limba ei mângâindu-i lui Alcibiade.... Doamne, era o istorie mult mai frumoasă, o lume mai frumoasă, fie numai pentru atâta. Scopul ei, noua ei misiune acum era să facă o istorie care să dăinuiască, să dureze, să prindă. Istoria pe care o vor cunoaște cu toții pentru totdeauna...

Privi în jur.

Ea încuviință.

Ochii Sierrei se umplură de lacrimi.

* * *

Făcură dragoste... cinară ușor... făcură dragoste din nou.

Alcibiade râse.

Alcibiade îi zâmbi și se întoarse spre ea.

Alcibiade dădu din cap.

Alcibiade chicoti.

Alcibiade se ridică și se duse în partea cealaltă a micului dormitor. Se întoarse cu un pergament.

Sierra îl desfășură:

SOCRATE Ce oră e?

VIZITATOR S-a crăpat de zori cu puțin timp în urmă.

SOCRATE Probabil că dormeam, nu te-am văzut când ai intrat.

VIZITATOR Da, așa este, dormeai când am ajuns.

SOCRATE Ai venit să mă porți spre destinul meu? Sunt gata. Dar mă gândeam că mi se vor hărăzi o zi sau două.

VIZITATOR Mă aflu aici ca să te port spre destinul tău. Dacă ești gata.

SOCRATE Tocmai am spus că mi-o doresc. Pot critica cetatea, dar nu merg până într-acolo încât să mă consider deasupra ei.

VIZITATOR Destinul pe care am venit să ți-l ofer poate fi diferit de cel pe care-l presupui.

SOCRATE Diferit? Nu aș accepta niciodată o viață care să nu-mi permită să prețuiesc binele și să denunț răul. Și dacă m-aș considera deasupra cetății m-aș afla în această poziție compromisă.

VIZITATOR Și totuși ai accepta moartea chiar de mâna pe care o știi că e nedreaptă.

SOCRATE Ah, deci te afli aici tocmai ca să-mi vorbești împotriva morții. Acesta e destinul pe care dorești să-l evit?

VIZITATOR Da.

SOCRATE Nu ești primul om care-mi propune acest lucru.

Sierra examinează pergamentul.

Alcibiade râse.

Sierra scutură din cap.

Alcibiade încuviință.

Sierra puse pergamentul jos și încuviință. Știa că avea dreptate să nu încerce să împiedice procesul, omorând oameni. Un om ucis ar putea produce mult mai multe ondulații imprevizibile, decât o persoană salvată... Îi spusese asta chiar ea ultima oară când fuseseră împreună....

* * *

Fură treziți a doua zi de ciripitul păsărilor din zori de zi, de lumina soarelui și de un mesager.

Mesagerul își aplecă capul ușor și plecă.

Sierra îl privi.

Sierra îi luă mâna.

Alcibiade îi trase mâna și și-o aduse la buze....

Auziră un câine afară. Lătra sălbatic și deodată se opri.

Alcibiade puse mâna pe armă.

Sierra se gândi o clipă, apoi se duse spre ușă. Căută o armă—

Nu mai avea importanță.

Ușa se deschise. Unul dintre mercenarii romani se aruncă pe Alcibiade. Sierra îl atacă brusc pe mercenar și-l lovi cu pumnii pe gât.

Alcibiade ieși de sub el și-l înjunghie în gât, repede și de multe ori cu micul său pumnal...

Alcibiade se ridică, respirând zgomotos și-i zâmbi Sierrei.

Sierra luă pumnalul mercenarului și se duse repede spre ușă.

Mesagerul, trei dintre gărzile lui Alcibiade și încă un alt mercenar roman zăceau morți în glod. Câinele zăcea despicaț în două.

* * *

Alcibiade și Sierra meraseră pe drum timp de douăzeci de minute spre o nouă ascunzătoare. Platon și mai mulți dintre oamenii lui Alcibiade erau deja acolo. Păreau să fi petrecut toată noaptea în casă.

Alcibiade le spuse ce se întâmplase. Platon o privi pe Sierra de mai multe ori, cântărind-o din ochi cu detașare. Ceilalți oameni meraseră afară să stea de pază.

Alcibiade observă ultima privire a lui Platon.

Platon o privi din nou pe Sierra, apoi pe Alcibiade.

Alcibiade, mânios, vru să spună ceva...

Alcibiade înțelese .

Platon, părând că nu e de acord să-i fie insultată inteligența, continuă s-o scruteze pe Sierra.

Sierra, nesigură de ce știa Platon, tăcu.

Alcibiade știa.

Platon încuviință.

Platon îi urmărea cu interes.

Alcibiade zâmbi, deși nu găsea nimic amuzant în situația lor.

Platon se gândi un moment înainte să răspundă.

Alcibiade îl privi.

Sierra știa la ce se gândea: Alcibiade începea să vadă ce vedea viitorimea la Platon.

Sigur, asta tot nu însemna că se puteau încrede în Platon...

Platon încuviință.

* * *

Platon și ceilalți trei bărbați mergeau înainte și nu puteau auzi ce vorbeau Alcibiade și Sierra.

Alcibiade se lupta să cuprindă cu mintea ce i se spunea. Hotărî să accepte această magie— în fond, nu era mai puțin credibil decât faptul că oamenii călătoreau prin timp.

Alcibiade încuviință.

Sierra dădu să răspundă— dar ea și cu Alcibiade fură întrerupți de Platon și de grupul său, care discutau aprins ceva cu doi oameni care apăruseră pe drum în fața lor.

Cei doi romani își scoaseră săbiile — din cauza lui Alcibiade, sau poate din cauza ce spusese Platon sau unul din oamenii lui, sau pentru că ar fi scos oricum săbiile, nu mai conta în acest moment de vreme ce conversația luase o altă turnură. Sierra nu putea fi sigură. Știa doar că nu avea intenția să stea pe loc și să asiste pasiv la posibila moarte a lui Alcibiade — și nici la a tânărului Platon. Scoase cuțitul pe care-l obținuse în ultima casă și se rezezi înainte...

Romanii se aruncaseră asupra lui Platon și a celor trei bărbați. Alcibiade li se alătură urlând cu sabia scoasă. O înfipse într-o porțiune expusă a unuia dintre romani care se învârtea în stânga și în dreapta după ce-i culcase la pământ pe doi din forța de elită a lui Alcibiade și care nu purta armură.

Celălalt roman se confrunta cu o rezistență mai aprigă din partea camaradului lui Platon. Filozoful era înarmat, dar camaradul său se străduia cu eroism să facă în așa fel încât sabia romanului să nu-l atingă pe Platon... ci doar pe el însuși.

Luptătorul viteaz căzu la pământ în cele din urmă în momentul când apărură Sierra. Alcibiade sări asupra asasinului, dar romanul se scutură, eliberându-se și-l amuți cu un genunchi în vintre și un pumn în plexul

solar și se duse după Platon.

Chiar dacă era prevenit și înarmat, tânărul filozof era dezavantajat...

Romanul îl culcă pe Platon la pământ. Platon se apără cu stângăcie cu ajutorul sabiei...

Sierra îl ajută pe Alcibiade să se ridice în picioare. Se clătina încă pe picioare...

Sierra îl privi pe Platon. Romanul ridicase arma sus, o ținea cu ambele mâini și se pregătea să-i aplice lovitura finală—

Sierra scoase un țipăt strident și se repezi cu cuțitul — romanul fu distras pe moment — Platon se rostogoli pe pământ...

Arma romanului lovi după el, dar îl rată cu puțin și se înfipse adânc în pământ. O ridică din nou...

Dar Sierra avu noroc. Lama cuțitului ei se înfipse drept în ochiul stâng al romanului, pătrunzându-i în creier.

Acesta icni de durere și-și dădu sufletul.

Sierra simți ceva ce nu mai simțise până atunci. Am salvat viitorul, se gândi. Alonja mea l-a salvat pe Platon și rolul său în istoria omenirii — așa spera. Era un moment amețitor, uimitor. Privi cerul și i se păru că vede păsările împietrind pe cer în locul norilor și al soarelui....

* * *

Alcibiade, Sierra, și Platon merseră cum putură mai bine restul drumului până la Pireu. Numai Sierra nu șchiopăta.

Alcibiade dădu din cap.

Sierra tăcu. Pe Heron probabil că l-ar lovi apoplexia dacă ar ști că mercenarul său aproape că l-a omorât pe Platon. Printre alte consecințe pentru cursul istoriei, absența lui Platon ar fi însemnat că nu mai există nici un geniu literar care să istorisească povestea lui Socrate.... Oare asta era ce dorea Heron? Dădu din cap... Cel puțin era de acord cu Alcibiade că, deși se întâmplase ce se întâmplase, tot nu avea rost să-i spună mai multe lui Platon și să riște modificarea și mai importantă a istoriei.

Platon reflectă ... și încuviință.

Alcibiade încuviință.

Alcibiade și Sierra știau că Platon își imagina că la mijloc sunt mai multe decât vor să-i spună. Dar respectară acest cod al tăcerii în legătură cu Socrate. Dacă rosteau orice cuvinte cu voce tare îl făceau și mai vulnerabil....

* * *

Alcibiade și Sierra priviră înapoi spre port, în timp ce mica barcă afretată de ei în grabă aluneca mai departe pe apele Mării Egee. Ziua devenise mai răcoroasă și se îmbrățișară ca să se simtă bine în mai multe feluri posibile.

Sierra îl trase pe Alcibiade mai aproape.

Să călătorim pe mare până la Byzantium, dar doar pentru o perioadă scurtă de timp, se gândi Sierra.

Alcibiade se încruntă.

Sierra tremură în brațele lui Alcibiade.

Alcibiade își cufundă fața în părul ei. Aproape că începuse să tremure și el.

Capitolul Nouă

[Atena, 399 î. Hr.]

Procesul lui Socrate urma să aibă loc peste doar câteva săptămâni.

Dacă pentru punerea sub acuzare și moartea lui Socrate ar putea fi învinuit doar un singur om, atunci acela ar fi Anytos. Sierra aflase ce a putut despre el de când ea și Alcibiade se întorseseră la Atena.

Era un general popular, dar ineficient din Războiul din Peloponez, un opozant din clasa de mijloc a detestaților Treizeci, Anytos era un fel de erou din Atena anului 399 î. Hr.. Printre multiplele frâie pe care Anytos a încercat din răspuțuri să le tragă cu mâinile sale tăbăcite au fost cele ale democrației ateniene renăscute. Și îl ura pe Socrate.

Sierra decise că trebuie să-i vorbească lui Anytos, deși Alcibiade nu era de acord. Ea știa că va fi foarte nefericit că nu ascultă de părerea lui. Se va ocupa de acest lucru mai târziu, după ce va încerca o dată. Dacă l-ar putea întoarce pe Anytos de pe calea istorică pe care apucase, atunci l-ar putea salva pe Socrate fără să-i riște viața lui Alcibiade.

* * *

Casa tăbăcarului nu fuse greu de găsit.

Femeia încuviință, intră în casă și se întoarse după câteva minute cu un bărbat între două vârste.

* * *

Sierra îl găsi pe Anytos nu numai plăcut, dar și surprinzător de deschis — doar un om care se simțea sigur pe statutul său public putea să fie atât de sincer cu privire la concepțiile sale politice în fața unui străin. Cei doi se plimbară pe străzi liniștite, pline de noroiul unei ploii puternice ce căzuse cu o zi înainte.

Anytos scutură din cap.

Sierra reflectă. Avea informații că îi scotea din sărite pe oameni cu Socrate în sus și Socrate în jos —

Anytos o măsură cu privirea.

Anytos făcu semn că nu-l interesează explicația.

Anytos oftă, se opri, privi sus spre cer și apoi la chipul ei.

Sierra încuviință. Fu de acord.

Anytos încuviință, incapabil să rostească măcar un cuvânt.

Sierra se uită la el. În ochii bătrânului apăruseră lacrimi.

Anytos își recăpătă glasul. Fața lui căpătase o expresie stranie, intensă, dar foarte calmă.

Se întoarse și plecă iute mai departe.

Dar rezultatul a fost, ca un soi de destin ineluctabil, că discuția Sierrei cu Anytos a avut efectul invers și nu ce își dorise...

Privi după silueta ce se pierdea în depărtare. Ar fi putut să-l omoare pe Anytos, era și asta un alt mod de a-l opri. Încă de când Max murise în fața ochilor ei, luarea unei vieți i se părea că devenise, în mod pervers, ceva mai natural. Și Alcibiade avea dreptate că și dacă Anytos murea, putea oricând să apară altcineva cu o doleanță tot atât de gravă împotriva lui Socrate, personală sau politică și care să atâțe nemulțumiri și să ducă la proces... Socrate era acest tip de individ. Îi aborda pe oameni într-un fel greșit, chiar și pe cei care-l iubeau...

Poate că așa era mai bine în fond — dacă procesul tot trebuia să aibă loc, să aibă loc! Să aibă loc în felul în care istoria, ea și oricine era implicat știa că va avea loc. În acest caz, puteau fi luate cele mai sigure măsuri pentru salvarea lui Socrate.

Sigur, așa tot nu-l putea ajuta pe Alcibiade să rămână în viață.

* * *

Se îndreptă agale spre ultima locuință secretă pe care-o împărțea cu Alcibiade. Ca multe dintre celelalte asemenea locuințe, nici asta nu se dovedi a fi atât de secretă....

Îl întâlnește pe Antistene pe drum. Era cel mai vechi discipol al lui Socrate și acum făcea parte din liga lui Alcibiade. Avea doar o palidă idee despre Antistene din studiile ei — înființase Școala Cinică de filozofie după moartea lui Socrate, dar majoritatea scrierilor sale s-au pierdut. Părea de-o vârstă cu Alcibiade. O cunoștea pe Sierra. Ei bine, putea doar să spera că Antistene nu va scrie nimic despre ce se întâmpla acum. Sau, dacă o să scrie, acest lucru va face parte din scrierile care nu vor supraviețui.

Alerga împreună cu alți doi bărbați.

Antistene încuviință.

Cei trei bărbați o luară din nou la fugă.

Sierra își cântărește opțiunile. Alcibiade putea fi în oricare dintre cele șase locuri secrete despre care știa ea....

Dar era doar un singur loc pe care doar el și ea îl știau...Casa cu scaunele.

* * *

Se apropie cu teamă. Nu observă nici un semn că Alcibiade sau oricine altcineva s-ar găsi în casă sau în afara ei, de unde se afla. Se apropie și ascultă, dar nu auzi nimic. Își pune palma pe partea netedă a cadrului ușii care știa că-i va primi amprenta. Instalase mecanismul, urmând instrucțiunile lui Heron. Îl programase să permită doar accesul lui Alcibiade și al ei. Acest lucru o liniștea oarecum — nimeni neautorizat nu putea intra acum. Dar asta nu însemna că nimeni periculos nu putea intra de afară sau din interior cu ajutorul scaunelor.

Dar scaunele din interior erau goale, la fel și camera unde se aflau... Se sprijini apăsând pe un perete. Cât de mult trebuia să-l aștepte pe Alcibiade?

Unul dintre scaune făcu un zgomot, de parcă îi răspunsese.

Era modul în care scaunele anunțau sosirea iminentă a unui alt scaun. Mai auzise aceste zgomete.

Ieși pe ușă și privi lumea de afară.

Dar miezul atenției ei se afla în casă și ea aștepta încetarea sunetelor

ca să fie sigură că sosirea noului scaun se încheiase pe deplin.

* * *

Intră cu băgare de seamă.

Andros trebuia să ajungă aici mai devreme sau mai târziu, deoarece aici era singurul y showroom — așa le spunea acestor locuri — care se presupunea că exista în acest colț de lume. Sigur, Andros ar fi putut veni din această vârstă de aur a Atenei de la bun început...deși în dialog Socrate părea că-l întâlnește pe Andros pentru prima oară....

Inginerul râse acru.

* * *

Cei doi se foiră puțin prin încăpere.

Sierra privi cu atenție veșmântul lui Heron. Purta o robă potrivită perioadei de timp, la fel ca ea. Poate avea o armă ascunsă prin faldurile robei? Sigur că putea să aibă o armă. Și Sierra nu avea nici o idee despre tipurile de dispozitive minuscule și letale la care putea avea acces Heron în lumea sa viitoare.

Sierra reflectă.

Heron continuă.

Sierra îl privi lung și fix pe Heron, întrebându-se din nou dacă era înarmat.

Se repezi spre ușă. O tentaculă fină de agonie lichidă îi sfâșie piciorul drept și o făcu să se prăbușească în genunchi. Heron era înarmat—

Se ridică în picioare și se îndreptă, clătinându-se spre Heron. Se clătină într-o parte și în alta, în spate și iar într-o parte și în alta—

Mai încercă să facă un pas șovăitor, se clătină spre spate, într-o parte și-n alta, din nou, fu gata să cadă, se împletici spre stânga și spre dreapta...și se prăbuși în scaunul pe care-l programase deja spre...

Unul dintre picioarele Sierrei nu era bun de nimic, dar mâinile ei nu aveau nimic. Tastă codul și se formă bula transparentă.

Mâna lui Heron tremură. Apoi se duse la ușă.

Bineînțeles, se gândi Sierra cu o satisfacție amară, masându-și piciorul pe care nu-l mai simțea. Nu ai risca să-ți deteriorezi vreunul din prețioasele tale scaune.

* * *

Sierra nu avusese timp să-și planifice destinația în timp. Frațiunea de secundă îi permisesse doar o decizie privitoare la coordonatele de bază...din trecut sau viitor, de aproape sau de departe?

Trecutul era greșit. Nu putea risca să se întâlnească cu ea însăși. Alese viitorul. Cât mai aproape de misiunea ei. O lună, dacă degetele ei transpirate aleseseră în mod corect.

Bula transparentă începu să dispară.

Se ridică încet din scaun. Piciorul ei era tot mort. Habar nu avea cât o mai dura până când va reveni la viață și dacă va reveni vreodată. Singura ei speranță în această chestiune era că Heron nu avea nici un interes ca ea să nu mai poată umbla niciodată. Heron ar fi putut să-i țintească capul dac-ar fi dorit ca ea să moară.

Dar ceea ce era sigur în acest moment era că nu putea să se deplaseze foarte repede sau foarte departe. Reflectă asupra gravității necazului ei. Heron putea să-i afle data sosirii cu ajutorul aparatului din scaunul pe care tocmai se așezase...

Ei bine, Heron nu se afla acum în încăpere. Măcar atâta era clar. Dar putea să fie afară, așteptând-o. Nu avea ce face. Singura modalitate de a evita arma lui Heron dacă era afară în acest moment era să încerce o nouă evadare cu scaunul.... Dar era doar o amânare a rezolvării aceleiași probleme.

Sierra se mișcă spre ușă, icnind de durere. Nu avea nici un rost să rămână în cameră ca un olog lipsit de apărare....

Dar oare unde se afla Alcibiade acum? Răspunsul depindea de data exactă... Sierra ieși afară, trăgându-și piciorul.

Nu o fulgeră nici un glonț și nici o rază de laser. Doar aerul umed al nopții, mai rece decât în clipa când plecase. Dar Sierra inspiră adânc, cu recunoștință și făcu tot ce-i stătea în putere să plece cât mai

departe de casa aceea...

O luă șchiopătând pe drumul spre Atena. Găsi un băț destul de bun pe drum, dar tot înainta cu greutate. Hotărî să verifice cea mai apropiată dintre locuințele secrete ale lui Alcibiade. Nu era prea departe și pentru început era la fel de bună ca oricare alta.

În fața clădirii erau mai multe figuri care-i păruă familiare. Încercă să se apropie fără să facă nici un zgomot, dar își pierdu echilibrul și alunecă în desișul de vegetație. Bărbații o zăriră. Reuși să se ridice în picioare și să rămână pe loc. Nu avea nici un rost să mai încerce să fugă și să cadă cu capul în tină.

O recunoscără.

* * *

Sierra reflectă. Nu văzu nici un cal. Oamenii ăștia reprezentau singura ei șansă. Încuviință.

Din toate nopțile posibile trebuia să fie asta și să ajungă acum cu un picior beteag, se gândi ea. Dar își dădu seama că Heron setase probabil toate scaunele lui să ajungă în seara asta, indiferent de ce tastase ea.

* * *

Drumul le luă mai mult decât se așteptau. Sierra își masă piciorul. Începea să se simtă mai bine.

Bărbații o puseră jos cu grijă.

Făcu câțiva pași și simți un val de căldură. Se opri, apoi pași din nou. Încuviință.

* * *

Închisoarea nu arăta așa cum și-o imaginase Sierra. Își dădu seama că nu avea nici o idee cum arăta închisoarea lui Socrate, dar era ceva mai mare decât o simplă casă.

Cel puțin nu era o peșteră de pe un deal cu vedere spre Acropole, așa cum susțineau niște istorici.

Sierra nu era sigură că picioarele ei s-ar fi ridicat la înălțimea așteptărilor într-o asemenea situație...

Oamenii lui Alcibiade îi propuseră să stea ascunși și să observe. Pulsul Sierrei îi zvâcnea mult prea repede ca ea să mai fie în stare de așa ceva. Bărbații care-i respectau ȧelul, nu încercară s-o oprească. Se îndreptă spre casă.

În fața casei erau mai mulți bărbați. Probabil că Criton va putea să-i mituiască sau să-i convingă să-l lase înăuntru. Sau poate că o făcuse încă de pe acum. Sierra nu cunoștea ora exactă a fiecărui eveniment care avusese loc sau care urma să se întâmple în seara aceasta.

Era sigură că nu e nimeni în fața închisorii care să semene cu Alcibiade. Se afla oare înăuntru cu Socrate?

Se cutremură la gândul că Alcibiade nu fusese în stare să ajungă...

Unul dintre bărbații din fața închisorii privi în direcȧia ei. Își ȧinu răsufarea, dar continuă să înainteze.

Bărbatul, înarmat cu un cuȧit lung, o privi.

Se gândi o clipă.

Nu putea fi sigură că oamenii lui Alcibiade rămăseseră unde-i lăsase. Și nici nu putea fi sigură că i-ar fi sărit în ajutor dacă gărzile de la închisoare ar fi încercat să profite de ea, așa dezbrăcată... Dar trebuia să vadă ce se întâmpla înăuntru și să vadă dacă e Alcibiade înăuntru... Își scoase roba. Spera că trupul ei nu va dezvălui faptul că venea din plin secol al XXI-lea. Obișnuia să se radă, dar credea că se obișnuia la fel și în vremea aceasta...

Ea îi mulȧumi, își puse din nou roba și intră în clădire.

* * *

Înăuntru nu prea era lumină — doar razele lunii și pâlپăitul unor lumânări. Planul clădirii era asemănător altor clădiri grecești în care intrase Sierra. Un hol mare cu mai multe camere adiacente. Un etaj unde, presupunea ea, se aflau dormitoare. O curte interioară fără

acoperiș cu puncte de acces deschise dinspre interior... Putea mirosi aerul nopții tot atât de pregnant și aici, înăuntru. Îi veni brusc în minte o imagine din aventurile pe care le urmărise pe atâtea ecrane în viața ei din viitor: un elicopter zbârnâind deasupra curții deschise spre cer, derulând o scară legănată pe care să se poată urca Socrate și să poată evada cu bine... Desigur, ca să poată reuși, Socrate mai trebuia să-și dorească să urce pe scara aceea...

Era ceva diferit în aerul acestei case, închisoarea lui Socrate, dacă asta era. Locul mirosea...mult mai intens locuit decât prin alte locuri de aici unde stătuse o vreme Sierra... Ei bine, se știa că Socrate stătuse aici mai bine de o lună, așteptând blestemata de corabie de la Delos care aducea cucuta...

Dintr-o cameră apăru un bărbat. Un bărbat în vârstă.

Nu era Socrate.

O privi pe Sierra. Avea ochii înlăcrimați, cu fața umflată de plâns. Încuviință spre ea, apoi dădu din cap cu aerul cel mai nenorocit și lipsit de speranță pe care-l văzuse vreodată. Trecu pe lângă ea și ieși din clădire.

Să fi fost Criton? Împietrit de durere, învins, cu sufletul sfâșiat pentru vechiul său prieten care pusese la cale un plan perfect de evadare? Dar nu era perfect din punctul de vedere al concepțiilor lui Socrate. Deoarece— din spusele lui Platon — sufletul lui Socrate nu putea îndura calificativul de lașitate cu care o asemenea evadare l-ar fi înfierat pentru tot restul eternității...

Ea îl sărută și-l strânse în brațe și izbucni în plâns.

Sierra încuviință. Își dădu seama că Alcibiade părea palid și stânjenit.

* * *

Cei doi merseă pe coridor. Sierra îl privi pe Alcibiade în speranța unui semn de ce urma să vadă. Fața lui nu trăda absolut nimic, în afară de disperare și imposibilitatea de a mai comunica.

Socrate stătea în picioare sub arcada camerei sale. Părea un om obișnuit, mai puțin iluminat decât își închipuise Sierra, deși era conștientă că aceste închipuiri erau modelate de istorie și mituri, și nu de realitate. Dacă ar fi trecut pe lângă omul acesta pe stradă — în

Mileniul al III-lea d. Hr. la New York sau în secolul III î.Hr. la Atena — nu i-ar fi acordat nici o atenție. Doar expresia de pe fața lui Alcibiade îi dezvăluia că acel om era Socrate. Și această expresie spunea mai mult decât era suficient.

Alcibiade o prezentă mentorului lui de altădată. Istoria nu păstrase prea multe informații despre atitudinea lui Socrate față de femei, cu excepția faptului că era căsătorit, dar nu avea discipoli feminini. Sierra îi surprinse privirea. Chiar dacă se afla pe patul de moarte, Socrate era un bărbat căruia îi plăceau femeile. Era interesant că istoria rămăsese mută în legătură cu acest fapt. La fel ca scrierile lui Platon...

Socrate îi zâmbi cu ochii.

Socrate râse și încuviință.

Acum Socrate zâmbi îngăduitor.

Sierrei îi pieri graiul de uimire.

Socrate se întorsese deja și intrase în camera lui. Se plecă asupra unui lucru dintr-un colț. Reveni cu un manuscris din papirus și-l puse în mână lui Alcibiade.

Alcibiade și-l apropie de față, mirosindu-l.

Sierra se apropie cât mai mult ca să poată vedea ce era scris. Ceea ce citea Alcibiade cu voce tare apărea într-adevăr și pe papirus.

Socrate o privi cu admirație.

Socrate îl privi.

Alcibiade dădu din cap.

Socrate zâmbi cu tristețe.

Socrate încuviință.

Socrate chicoti.

Sierra zâmbi, dar fără nici o satisfacție.

Socrate râse din nou. Sierra se gândi că râsul lui era poate cel mai atrăgător lucru la acest bărbat.

De afară se auzi un zgomot.

Alcibiade îi făcu semn Sierrei să intre în încăperea cu Socrate. Dar ea îl duse pe Socrate în cameră și se întoarse lângă Alcibiade pe coridor.

Două gărzi intrară în casă cu săbiile scoase. După ei intră și un bărbat aparent neînarmat.

* * *

Alcibiade consimți.

Sierra încuviință spre Heron și spre gărzi. Una dintre gărzi îi puse o mână grea pe umăr, ținând-o nemișcată.

Alcibiade nu-i răspunse.

Alcibiade încuviință.

* * *

Heron și cele două gărzi îi escortară pe Sierra și pe Alcibiade în camera unde se afla Socrate.

Socrate le zâmbi strâmb.

Sierra mormăi și dădu din cap.

Garda se roti și se aruncă asupra Sierrei. Sierra se împotrivi. Garda o lovi deasupra stomacului și-i tăie respirația. Se prăbuși, tremurând pe brațul lui.

Alcibiade se mișcă...

Dar fu oprit de vârful unui cuțit — al celei de-a doua gărzi — la gât.

Socrate oftă.

Socrate mârâi.

Alcibiade se roti acum spre garda din spatele lui și-l lovi sălbatic în vintre. Atacul fu oarecum atenuat de un soi de strat protector și nu fu încununat pe deplin de succes. Dar Alcibiade se repezi la cuțitul cel lung, iar el și garda se rostogoliră pe pământ.

Cel care o ținuse captivă pe Sierra o trânti la pământ, dar fără urmări grave. Începuse să-și revină și să respire normal de-acum.

Apoi îi atacă rapid pe Socrate și pe Heron, ghemuindu-i la perete. Garda ezită. Nu îndrăznește să le facă rău...

Alcibiade se aruncă peste gardă, cu cuțitul în mână. Băgă cuțitul adânc în gâtul gârzii. Apoi sări în picioare și-i înfipse cuțitul în gât și celeilalte gârzi înainte ca acesta să-și mai dea seama ce se întâmplă.

Alcibiade se ivi în fața lui Heron.

Socrate se ridică încet. Se uită la Alcibiade și în jur prin cameră.

Sierra, care se ridicase în picioare acum, puse mâna pe armă. Îl privi pe Socrate și zâmbi.

* * *

Alcibiade verifică dacă Heron mai avea și alte arme. Negăsind nici una, îl împinse într-un colț pe podea...

Heron zâmbi drept răspuns.

Alcibiade îl săgetă cu privirea.

Socrate și Sierra protestară amândoi dar din motive diferite.

Socrate inspiră scurt ... și încuviință.

Alcibiade răsuflă ușurat.

Sierra îl privi pe Heron.

Alcibiade o trase puțin mai departe de Heron. Amândoi îl țintuiau cu privirea.

Alcibiade se uită la Socrate.

Ochii Sierrei se umplură de lacrimi.

Zâmbetul lui Heron se lăți. Însă în clipa aceea nu-l observă nimeni.

Cei doi încuviințară și ieșiră pe ușă.

Capitolul Zece

[Atena, 399 î. Hr.]

Socrate ieși din căsuța care fusese închisoarea lui. Sierra era alături de el.

Socrate privi noaptea.

Sierra încuviință.

* * *

Drumul spre casă, cu scaunele, fu scurt și lipsit de incidente.

Sierra îl privi pe Socrate.

Socrate încuviință.

Sierra încuviință, oprindu-se prudentă la câțiva metri de casa cu scaunele. Își puse brațul pe Socrate ca să-l oprească. Nu se vedea aproape nimic în întuneric, dar din cât i se părea, nu era nimeni în fața casei și nici înăuntru, doar dacă cineva se culcase și stinsese toate luminile.

* * *

În casă erau patru scaune. Sierra nu știa cine erau pasagerii programați. Știa doar că ea și cu Socrate trebuiau să folosească două dintre scaune imediat. Cu puțin noroc, Alcibiade putea să ajungă și el aici în curând. O să-i seteze scaunul pentru o călătorie simultană cu ea și cu Socrate. Acum știa cum să programeze scaunele în acest scop.

Pentru o clipă se gândi că probabil îl va trimite pe Socrate în călătoria prin timp cu unul dintre scaune, în timp ce ea se întorcea la închisoare să-l ajute pe Alcibiade...Nu, Socrate s-ar fi simțit pierdut în orice perioadă de timp care nu era apropiată de acest timp prezent.

De fapt, nici eu, se gândi Sierra.

Sierra reflectă.

* * *

Cei doi se așezară pe scaune — poate cel mai mare filozof al tuturor timpurilor, venind din anul 399 î. Hr. și un doctorand cu o disertație pregătită doar pe jumătate, venind din anul 2042 d. Hr.. Filozoful nu avea nici o idee despre ce însemnau cursurile universitare de filozofie deși le trăia în fiecare zi din viața sa.

Sierra programă scaunul lui Socrate să ajungă în același timp cu al ei. Avea acces măcar la acest nivel de comandă.

Apărură bulele transparente.

* * *

[Atena, 2061 d. Hr.]

O fracțiune de secundă. Întregul univers într-un grăunte de nisip... Nu, eternitatea într-un grăunte de nisip dintr-o clepsidră...

Cum de era posibil să traversezi o distanță uriașă de istorie într-un timp atât de scurt?

Bula transparentă din jurul Sierrei se retrase. Avu un gând fugar și neliniștitor: dar dacă, dintr-un motiv oarecare, Socrate ajungea cu câteva secunde sau minute mai târziu, nu cumva ar fi fost periculos pentru ea să aștepte acolo în aceeași cameră sau oriunde, împreună cu aceste scaune? Nu, oamenii călătoreau împreună tot timpul. Probabil că scaunele erau proiectate și pentru această situație... Sierra râse ironic. Da. Sigur, tot timpul....

Dar bulele dispăruseră din jurul ambelor scaune și iată-l pe Socrate așezat pe scaunul lui... Incredibil, deși nu atât de incredibil cât fusese să-l întâlnești pe Socrate în carne și oase....

Îl ajută pe filozof să se ridice de pe scaun.

În locul obișnuit se afla o cutie cu haine. Înăuntru erau niște salopete complete dintr-un material foarte subțire, moale și plăcut la atingere.

În salopetă era o tabletă. Sierra o examinează. Se aprinde un ecran. Conţinea o fotografie a ei şi o fotografie a lui Socrate. În timp ce Sierra se uita fix la fotografia lui Socrate — fusese făcută, evident, când Socrate se aşezase pe scaun — aceasta se transformă în fotografia ei. Şi rămase neschimbată.

Socrate încuviinţă, după o vreme.

* * *

Ieşiră din casă.

Socrate încremenise.

Socrate dădu din cap şi părul tulburat.

Sierra îl privi.

Socrate dădu din cap în semn că nu.

Sierra se porni la drum. Socrate o urmă fără tragere de inimă.

Dar ce an e ăsta, se întreba Sierra. Erau la Atena, nu se îndoiau de acest lucru. Putea să-şi dea seama după cum arăta locul şi din cauza faptului că scaunele călătoriseră în timp şi nu în spaţiu. Şi locul semăna cu Atena timpului ei, Atena din anii 2040...milenii de stiluri arhitectonice dens combinate, pudrate cu un praf de zăpadă inteligentă — cofeturi de telecomunicaţie, cum le numesc anunţurile publicitare — o multitudine de celule infinitezimale care pot retransmite semnalele telefoanelor sau ale altor dispozitive de comunicaţii...

Nu fusese niciodată în viitorul mai îndepărtat al lumii lui Heron. Arăta oare așa? Sau Heron setase scaunele pentru anul 2042 d. Hr.?

Trebuia să descopere în ce dată erau. Eterna întrebare a călătorului prin timp....

Află imediat răspunsul. De pe o fereastră plutitoare şi strălucitoare aflată la câţiva metri deasupra drumului. Pe ea se putea vedea prima pagină din Athenian Global Village. Datele de pe spaţiul titlului de ziar unduind mov — douăsprezece date în douăsprezece limbi şi culori diferite— anunţau toate aceeaşi dată: 13 aprilie 2061.

De ce? De ce atât de aproape de timpul ei? Heron Inginerul nu făcea

nimic din întâmplare...

Sierra chemă fereastra. Perfect, sistemele încă înțelegeau accentul ei new-yorkez.

Spera că numele nu se schimbase.

* * *

[Atena, 399 î. Hr.]

Alcibiade îl privi pe Heron, cum stătea pe podea lângă peretele camerei care fusese închisoarea lui Socrate. Își strânse mâna pe cuțit—

Unul dintre oamenii lui de încredere — Antistene — își puse mâna pe brațul lui Alcibiade.

Inginerul zâmbi senin.

Oameni năvăliră în odaie, urlând—

* * *

[Atena, 2061 d. Hr.]

Socrate se simți mai acasă la Realport, decât în taxi și era cât se poate de firesc.

Socrate își atinse burta.

Socrate se gândea deja la altceva.

Socrate păru mult mai perplex decât atunci când privea pe geamul taxiului comandat de un computer.

* * *

[Atena, 399 î. Hr.]

Două grupuri de bărbați înarmați se îndreptară spre casa ce fusese închisoarea lui Socrate. Un grup era format din romanii lui Heron aduși în trecut în anul 405 Î.Hr. și instruiți în artele marțiale ale viitorului în tabere secrete. Celălalt grup era format din mai mult de patruzeci de oameni și era de patru ori mai numeros decât grupul de romani; aceștia erau soldații lui Alcibiade, atenieni credincioși până la moarte. Erau luptători feroși. Dar tehnicile avansate ale romanilor făceau ca această confruntare să fie egală...

În casă intrară mai întâi trei romani.

Alcibiade îi întâmpină, ținând cuțitul la gâtul lui Heron.

Heron vorbește în latină.

Romanii rămaseră pe loc, în tăcere și cu armele în mâini.

Cinci oameni de-ai lui Alcibiade năvăliră în spatele lor.

Romanii se întoarseră și luptară.

Alcibiade îl aruncă pe Heron la pământ.

Antistene stătea deasupra lui Heron, cu vârful lamei cuțitului său la un centimetru de gâtul lui.

* * *

[Atena, 2061 d. Hr.]

Găsiră cu ușurință un zbor la New York. Plătiră cu tabletele așa cum plătiseră pentru taxi și pentru pașapoarte, exact așa cum își imaginase Sierra.

Socrate se lăsa pe spatele scaunului după ce avionul hipersonic decolă.

Socrate o privi.

Sierra privi spre vârtejul albastru-cenușiu de dincolo de hublou.

Socrate zâmbi, misterios.

Socrate își lipi fața de hublou.

Sierra îl privi.

Socrate încuviință.

Ochii Sierrei se măriră de uimire, începând să înțeleagă.

Sierra dădu din cap.

Sierra reflectă.

Socrate încuviință.

Socrate încuviință, din nou.

Sierrei îi pierise graiul.

Sierra clătină capul cu tristețe.

Sierra oftă.

Socrate nu răspunse. Tăcu o vreme, apoi reveni la întrebarea cea mai evidentă.

Un glas plăcut de femeie îi anunță că avionul lor se apropia de New York.

* * *

[Atena, 399 î. Hr.]

Alcibiade și Antistene priviră cum se pierdeau în zare cele două grupuri de bărbați — Heron și câțiva romani urmăriți de un nou grup din miliția lui Alcibiade.

Antistene își scosese sabia să-l ajute pe Alcibiade. Reușiseră să-i omoare pe romanii din jur, dar Heron și cei trei soldați scăpaseră. Unul dintre oamenii lui Alcibiade alergase să cheme întăriri. Întăririle sosiseră și îl urmăreau acum pe Heron.

Trei dintre oamenii lui Alcibiade ieșiră din casă. Raportară că au văzut trupul mort al lui Socrate din camera știută. Doar Alcibiade și Sierra și acum și Antistene știau că trupul acela nu era de fapt Socrate, ci un trup pe care-l adusese Heron din viitor....

Alcibiade se uită din nou la cele două grupuri care se îndepărtau repede. Se întoarse să-i dea replica lui Antistene.

Antistene își luă brațul însângerat de pe corpul lui Alcibiade.

Ochii lui Alcibiade se închiseră. Gemu.

Antistene chemă doi dintre oamenii lui Alcibiade.

Alcibiade încercă să-și adune forțele, pentru o clipă. Ochii i se deschiseră cu pleoapele tremurând, apoi se închiseră.

Aceștia încuviințară.

Bărbații încuviințară din nou.

* * *

[New York City, 2061 d. Hr.]

Sierra îl informă pe Socrate despre formalitățile de sosire la Greater La Guardia Airport²¹.

Au funcționat.

Socrate și Sierra ieșiră afară din aeroport, intrând în după amiaza cenușie și mohorâtă new-yorkeză. Socrate se înfioră în geaca lungă de puf pe care i-o cumpărase Sierra de la magazinul din aeroport. Observase temperatura pe un ecran: 2°C. Acum își dori să-și fi cumpărat și ei o geacă. Tot ce mai putea face acum era să-și strângă umerii și să-și sufle în palme ca să și le încălzească.

Îl invită pe Socrate să urce într-un taxi. Pe portieră scria „neo-primitive”— și avea șofer uman.

Sierra nu știu ce să răspundă. Din fericire șoferul vorbea englezește așa că Socrate habar nu avea ce spune.

Șoferul râse.

Sierrei îi plăcu mai mult că râde, decât ce-i spusese.

Nu se trimiseseră expediții spațiale grecești sau europene pe Jupiter în anul 2042, deși chinezii împânziseră sistemul solar și făcuseră acest

lucru de ani întregi. Pentru o clipă, Sierrei îi fu teamă că poate a făcut ea ceva, sau urma să facă, sau poate făcea ceva chiar atunci: ceva care putea schimba tot cursul istoriei. Sperase să-l aducă înapoi pe Socrate în anul 2042. În schimb, ajunseseră, în anul 2061. Ce impact posibil putea avea acest fapt asupra colonizării spațiului extraterestru? Nu era sigură că-și putea imagina...Dar cine ar fi putut spune cu exactitate ce impact avea salvarea lui Socrate asupra oricărui lucru și a tuturor lucrurilor, dacă Socrate nu avea dreptate în legătură cu diagnosticul său și trăia... Iar Sierra își dorea fierbinte să se întâmple cumva asta...

Dar, sigur, Sierra știuse dintotdeauna că încercarea de a-l salva pe Socrate însemna să te joci cu focul. Se așteptase ca Socrate să trăiască după ce-l salvau. Ceea ce era diferit acum era insistența lui Socrate că va muri în curând...

Se aflau acum la mare înălțime, deasupra râului East River, pe podul RFK-4 Bridge, pe care începuseră să se aștearnă câțiva fulgi de zăpadă umezi și lucitori...

* * *

[Atena, 399 î. Hr.]

Se apropiară de casă. Antistene îl privi pe Alcibiade, care era purtat pe o targă de doi dintre oamenii lui. Nu părea să-i fie mai rău. Antistene îi strânse mâna lui Alcibiade. Acesta îi zâmbi, slăbit, dar cu ochii închiși.

Intră în casă.

Alcibiade se mișcă.

Antistene ieși din casă.

Alcibiade încuviință și se ridică, clătinându-se.

Antistene puse un braț în jurul lui ca să-l sprijine.

Antistene ezită.

Antistene se înduplecă.

Alcibiade și Antistene intrară în casă.

Antistene dădu să obiecteze.

Alcibiade îl privi drept în ochi:

Antistene îi vorbi cu vocea înecată.

* * *

[New York City, 2061 d. Hr.]

Taxiul opri în fața Clubului Millennium Club pe Strada 49. Sierra își băgă tableta în fanta din spatele scaunului șoferului. Costul urma să fie extras din suma pe care o depusese Heron pe tabletele acestea. Tranzacția îl va anunța probabil pe Heron exact unde se află și când. Dar Heron urma să afle acest lucru oricum, dacă Sierra reușea să urce la etaj cu Socrate și să folosească scaunele din Club...scaunele lui Heron, tabletele lui Heron...Fiecare lucru blestemat din toată istoria asta cu călătoria prin timp era al lui Heron. Inclusiv toate avantajele.

Dar ce putea face Sierra? Depindea de echipamentele lui de control și asta însemna că nu poate să se ascundă de Heron. Dar cine știe — poate că Heron nu mai reprezenta o amenințare pentru ei acum, dacă fusese o amenințare reală vreodată.... Sierra va trebui să reușească, oricum ar sta lucrurile....

Stratul de zăpadă se îngroșase și începuse să se lipească de trotuar în fața Clubului. Socrate contemplă albeața cu ochii mari de uimire. Sierra nu era sigură dacă ninge în Grecia antică. Deschise ușa mare de la intrarea în Clubul Millenium și o ținu deschisă ca să intre Socrate. Respiră adânc și plină de recunoștință aerul familiar dinăuntru. Ușierul se apropie de ei. Era prietenos, dar nu-i păru cunoscut.

Ușierul încuviință, curtenitor.

* * *

[Atena, 2061 d. Hr.]

Alcibiade știa doar că scaunul său se îndrepta spre viitor. Văzuse că anumiți ani nu erau accesibili cu acest scaun. Dacă Ampharete și Socrate luaseră scaune care aveau itinerariul pre-setat, Alcibiade se gândi că era o șansă să se întâlnească cu toții în viitor.

Bula transparentă începu să dispară. Văzu celelalte trei scaune din încăpere. Ampharete și Socrate și ...

Al lui Heron? Speră că nu.

Camera din jurul lui îi părea de nerecunoscut. Dar în ce an se afla?

Anul era mai puțin important. Acum trebuia să aibă grijă de rana lui, realizeze Alcibiade. Ampharete îi spusese, de mai multe ori, că în viitorul ei erau doctori care putea readuce la viață oameni care muriseră de curând. Sigur, rana lui nu era la fel de gravă. Dar cum să-i găsească pe doctorii aceia?

Se ridică cu greutate de pe scaun. Își înșfăcă cuțitul și privi în jur. Văzu o ușă. Se duse într-acolo și-și apăsă mâna liberă pe coapsă. Știa că pierduse sânge. Abia se ținea pe picioare.

Împinse și trase de ușă până când o deschise. Ieși, împleticindu-se. Și camera aceasta era pustie.

Pe un pătrat din zid pâlpâiau niște lumini palide, colorate și care păreau foarte ciudate....

În capătul celălalt al camerei se deschise o ușă. Lumina neașteptată îl orbi temporar pe Alcibiade. Cuțitul îi căzu din mână și se prăbuși în genunchi.

Văzu, ca prin ceață că se apropie un bărbat și-l privește de sus:

Alcibiade zâmbi istovit.

* * *

[New York City, 2061 d. Hr.]

Cyril Charles își făcu apariția în micul vestibul de la Clubul

Millennium după doar câteva minute și se prezentă.

Sierra se ridică să-l întâmpine, la fel ca Socrate.

Charles încuviință.

Charles zâmbi cu înțeles.

Socrate încuviință.

Cei trei se așezară la o masă din lemn de mahon. Charles îi laudă vinul de smochine lui Socrate. Ochii filozofului se luminau.

Sierra dădu să explice.

Charles încuviință.

Această parte din conversație fusese în grecește și Socrate probabil înțelese. Îi spuse grav Sierrei:

Sierra reflectă. Nu era sigură cât de mult se putea încrede în Charles. Sustinea că este prieten cu Appleton și era limpede că știa despre scaune și le folosisese.... Dar toate astea puteau însemna și că este prieten cu Heron...

Cu toate acestea...

Sosiră băuturile.

Charles încuviință spre barman, Sierra și Socrate și-și dădu peste cap scotch-ul.

Sierra încuviință, semn că înțelegea.

* * *

[Atena, 2061 d. Hr.]

Appleton rămăsese destul de mult timp în anul 2061 și știa cum să solicite ajutor medical de urgență. „Am văzut un anunț pe un ecran mare prin oraș”, își spuse el. „În era aceasta oferă tratament medical gratuit după cum se vede— mi se pare cât se poate de uman!” Appleton își scoase haina și o puse sub capul lui Alcibiade. Discipolul preferat al lui Socrate gemu. Chipul lui Appleton se cufundă în

gânduri, neliniștit.

Alcibiade își deschise ochii și încercă să se ridice.

Appleton și Alcibiade intrară cu chiu cu vai în mașină și plecară după douăzeci de minute.

* * *

[New York City, 2061]

Charles, Sierra și Socrate își terminară băuturile și refuzară invitația barmanului pentru încă un rând.

Charles îl însoți pe Socrate la baie și-i oferî filozofului un tur rapid al facilităților.

Cei doi se alăturară Sierrei, care ieșise deja și toți trei o luară în sus pe scara largă care ducea spre bibliotecile de la etaj. Charles îi arătă lui Socrate resursele din Grecia:

Socrate se apropie de rafturi.

Charles se uită la Sierra.

Sierra încuviință.

Charles luă o carte de pe raft. O privi cu dragoste, de parcă până și privirea lui ar fi putut cumva s-o tulbure sau s-o strice. I-o dădu lui Socrate.

Sierra și Charles îl urmăriră cu respirația tăiată.

Socrate deschise cartea cu o grijă exagerată, ca și cum ar scoate momeala dintr-o capcană... Întoarse paginile încet ... Ochii i se umplură de lacrimi...

Se-ntoarse spre Sierra și Charles.

* * *

[Atena, 2061 d. Hr.]

O doctoriță tânără și prietenoasă de la Centrul Medical Hipocrat se duse mai departe pe hol să se întâlnească cu Appleton.

Appleton încuviință. Adevărul era că habar nu avea cum se rănise Alcibiade, deși suspectul cel mai logic era Heron. Appleton știa că folosise acele câteva minute suplimentare la restaurant— între ora anunțată de sosire a taxiului și cea efectivă — să introducă informațiile de identitate și să facă fotografii pe ecran pentru tabletele lor de identitate. Degetele lui trebuie că alunecaseră între „Al” și „cibiade”, astfel că acum păreau două nume în loc de unul singur.

Se duse la cafeneaua spitalului să bea o ceașcă de ceai, panaceul universal. Salturile astea prin timp începeau să-și facă simțite efectele.

* * *

[New York City, 2061 d. Hr.]

Charles deschise ușa camerei din vârful scării în spirală. Înăuntru erau trei scaune.

Socrate zâmbi, aproape răutăcios.

Charles atingea unul dintre scaune cu admirație.

Sierra încuviință.

Charles ieși din încăpere și Sierra își îndreptă atenția spre scaune.

Sierra se uită la scaune.

Sierra zâmbi.

Sierra se așază în celălalt scaun pe care-l programase. Privi o clipă spre cel de-al treilea scaun din încăpere. Oare pentru cine era? Pentru Heron, pentru domnul Charles, pentru Thomas? Pentru cineva pe care nu-l întâlnise încă în iureșul din acest leagăn temporal?

Tastă propriile coduri și programă scaunele să plece în același timp.

Apărură bulele transparente ...

Inimile bătură cu putere...

Bulele începură să dispară...

Sierra se sculă de pe scaun și se duse spre Socrate.

Încăperea arăta absolut la fel. Ai fi zis că nu călătoriseră nicăieri și nu se mișcaseră nici măcar o secundă în timp...

Dar imediat Sierra observă: acum erau patru scaune în încăpere, nu trei.

Îl ajută pe Socrate să se scoale din scaun. Filozoful se sprijini cu putere pe brațul ei. I se păru că se sprijină cu mai multă putere decât ultima oară... Fusese o zi lungă. Socrate, deși destul de agil, nu mai era un tinerel. Sau poate zilele lui se scurtau mai iute încă de pe acum...

Chepengul din podeaua încăperii se deschise în sus.

* * *

[Atena, 2061 d. Hr.]

Appleton rezervase o cameră la hotel în apropiere de Centrul Hipocrat. Alcibiade se simțise cu mult mai bine a doua zi de dimineață, dar doctorii mai „doreau să-l țină sub observație” câteva zile în plus.

Appleton petrecu două zile de conversații, mai toate foarte tonice, cu Alcibiade. Grecul îi povesti victorianului despre viața din Atena antică, ce i se întâmplase în Frigia și în

închisoarea lui Socrate. Victorianul îi spuse grecului despre editura lui, despre mărețele descoperiri și invenții din secolul al XIX-lea și despre casa lui de pe Râul Hudson. Appleton descoperi în Alcibiade o persoană surprinzător de abordabilă și plăcută. Se simțea de parcă erau foarte apropiați de foarte mult timp.

Dar când ajunse la spital în cea de-a treia zi...

Appleton murmură o înjurătură .

Mesajul apăru pe ecran.

„Am hotărât să mă întorc în vremea lui Theon la Alexandria și să caut un leac pentru Socrate despre care i-a spus Heron lui Antistene. După cum știi, am prea puțină considerație pentru sinceritatea lui Heron. Dar nu pot risca să-i ignor spusele. Mă bizui pe tine să nu-i spui lui Ampharete și să o convingi să nu mă urmeze. Mă bizui pe tine s-o protejezi până termin ce am de făcut la Alexandria și mă întorc. Te rog să stai în preajma ei. Doar așa o s-o pot găsi din nou.”

Appleton dădu din cap și înjură din nou. Alcibiade îi spusese ce-i povestise Heron lui Antistene în închisoarea lui Socrate. Socrate avea o boală mortală a creierului. Dar poate că exista un leac. Theon, ultimul bibliotecar șef al Bibliotecii din Alexandria, scrisese despre acest lucru. Un leac care se pierduse în cursul istoriei. Appleton își încleștă pumnii cu furie.... Theon era tatăl Hipatiei. Era oare încă o festă de-a lui Heron?

Luă hârtia, ieși pe stradă și-și cântări opțiunile. Își scoase micul aparat de telefon din buzunar. Era ieftin și învățase cum să-l folosească. Putea să contacteze autoritățile și să le ceară să-l caute pe Alcibiade, în cazul în care nu se dusesse direct la restaurantul cu scaunele... Nu, sesizarea autorităților în toată povestea asta nu ar fi făcut decât mult rău...Se chinuise cât putuse să evite așa ceva la spital.

Appleton oftă. Singurul plan de acțiune rezonabil era să aștepte aici, lângă Centrul Medical Hipocrat, până când se întorcea Sierra Waters cu avionul sau cu scaunul. Casa lui de pe Râul Hudson trebuia să mai aștepte o vreme.

* * *

[New York City, 2042 d. Hr.]

Se îndreptă spre Thomas, dar continua să-l privească fix pe Socrate.

* * *

Cei patru dispărură jos pe scări spre restaurantul Clubului Millennium. Era pustiu.

Charles se gândi preț de o clipă.

Charles se îndreptă spre bucătărie.

Thomas încuviință.

Socrate, care examinase ustensilele de pe masă, o privi. Sierra repetă întrebarea în grecește.

Sierra căzu pe gânduri, scuturând din cap.

Sierra își dădu seama că Thomas părea puțin mai în vârstă, sau mai tânăr, dar cumva diferit decât ultima oară când îl văzuse. Nu putea fi mai tânăr — acel Thomas care stătea așezat de partea cealaltă a mesei știa prea multe.

Sierra încuviință.

Charles tăie o felie de pâine pentru Socrate și-i dădu coșul cu fructe și cu brânză.

Sierra se întoarse spre Socrate.

Socrate încuviință cu gura plină de pâine.

Thomas îl privi pe Charles.

Thomas expiră lent și dădu din cap.

Thomas tăcu.

Socrate privi în sus. Era imposibil să nu simți că discuția se înfierbântase.

Sierra strângea cu mâna marginea mesei. Articulațiile degetelor i se albiseră. Vorbea grecește.

Sierra dădu să spună ceva, mai furioasă.

Socrate se ridică pe jumătate, se aplecă peste mica masă, atingându-i brațul Sierrei. Vorbi limpede și calm.

Sierra începu să spună,

Sierra îl privi pe Socrate.

Sierra se ridică în picioare.

Thomas îl privi gânditor.

Socrate dădu din cap.

Sierra tresări.

Îl îmbrățișă din nou pe Socrate, îi zâmbi lui Charles și se întoarse spre Thomas.

Se roti și o luă sus pe scări spre camera de la etaj.

Rămaseră cu toții tăcuți.

În cele din urmă Charles spuse:

Thomas încuviință.

Thomas se întoarse spre Socrate, luându-i mâna.

Capitolul Unsprezece

[Alexandria, 413 d. Hr.]

Sierra mergea cu pași repezi pe lângă Biblioteca din Alexandria și sandalele-i loveau pietrele de pe drum.

Nu existau ceasuri pe ziduri. Dar dacă ar fi existat un ac orar și un minutar, din alabastru sau din alt minereu care să se asorteze pereților, știa că mai era doar un minut până la ora douăsprezece fix. Mai avea puțin și depășea biblioteca...

Se întoarse.

Soarele tocmai coborâse la asfințit în spatele lui. Sinesiu era de aceeași vârstă cu Sierra – ar fi fost cu zece ani mai tânăr decât Hipatia cea adevărată. Fusesse discipolul Sierrei timp de un an intens, cu puțin după ce o înlocuise prima oară pe Hipatia, doborâtă de o răceală rebelă. Astăzi Sinesiu părea mai bătrân decât amândoi la un loc. Avea cearcăne întunecate sub ochi și fruntea îi era brăzdată de riduri adânci.

Sierra pufni.

Sierra se întoarse cu spatele la Sinesiu și culorile din spatele lui și privi din nou spre Bibliotecă. Strălucea arămie și demnă în lumina asfințitului.

Pentru întreaga lume alexandrină din anul 410 d.Hr. și pentru istoria care urma să vină, Hipatia se înzdrăvenise. Dacă arăta puțin mai altfel sau dacă glasul îi suna ciudat, lumea credea că e din cauza mâhnirii ce o încerca în urma pierderii tatălui său și a pericolului de moarte prin care tocmai trecuse...

Din nefericire, aceeași istorie ne amintește cum a murit Hipatia, ucisă cu cruzime în anul 415 d. Hr.. Dar mai erau încă aproape doi ani. Sierra avea o misiune crucială, și nu-și dorea să rămână până atunci în Alexandria... Dar care era oare atunci motivul vizitei de azi a lui Sinesiu? Vreun pericol invizibil pe care cunoștințele ei de istorie nu-l prevăzuseră?

Sierra își aminti că în vremea aceasta, episcopii nu trebuiau să

respecte celibatul.

* * *

Sierra privi la tavanul pastelat al dormitorului ei de la Bibliotecă târziu în noapte și dădu încet din cap...Dar dacă Alcibiade venea aici, de ce nu a ajuns încă?

Unde se afla? Își pusese întrebarea asta nopți de-a rândul, întorcându-se de pe o parte pe alta, mișcându-se întruna și așteptând să adoarmă. Ziua putea să-și scoată gândul ăsta din cap oarecum, dar nu și noaptea. Privi medalionul digital pe care-l adusese din viitor și-l ținea lângă pat. Înfațișa o pictură – de Jean Baptiste-Régnauld din anul 1785: „Socrate smulgându-l pe Alcibiade din brațele voluptății”. Un Socrate neînduplecat care-l smulge pe un tânăr blond din brațele unei femei blonde. Nimic din pictură nu era cum trebuie. Socrate nu arăta ca Socrate, bineînțeles, Alcibiade nici nu aducea măcar cu bărbatul adevărat și ea însăși, nu fusese niciodată blondă, oricum s-ar fi deghizat. Dar cineva, ceva, l-a smuls din brațele ei....

Aștepta oare să apară cât mai aproape de data morții ei anunțate — data reținută de istorie a asasinării Hipatiei — ca să apară în ultimul moment și să fie sigur că ea, Sierra în rolul Hipatiei, era cu adevărat aici?

Un joc foarte periculos. Dar și ea îl juca. Se simțea atrasă ca o insectă de noapte de lumina acestei capcane afrodiziace de muște din spațiu și timp. De ce oare?

Din cauza lui Alcibiade? Da.

Dorea să afle leacul de negăsit pentru Socrate, dacă exista – deși până și Theon, presupusul lui creator, murise? Da. Chiar dacă biblia pe care i-o dăduse Sinesiu astăzi se dovedise a fi un alt punct mort, nu conținea nimic nou, cel puțin la prima ei lecturare, iar inima îi bătea nebunește.

Se gândi la pergamente – și apoi la toate pergamentele care mai erau la Bibliotecă. Luă un pergament de lângă o parte a patului. Era scris de Alcman din Sardes, un spartan din secolul al VII-lea î.Hr.. El și poeziile lui erau cunoscute în vremea ei din viitor, dar nu și toate operele sale. Nu au supraviețuit distrugerii finale ale Bibliotecii de către Califul Omar la două sute de ani după perioada în care trăise.

Dar Alcman și lumea lui de potențiali cititori avuseseră noroc – măcar o parte dintre operele lui supraviețuiseră. Cele mai multe lucrări tipărite în perioada preseii de tipar din Occident– lumea lui Gutenberg din anii de după 1450 și a exemplarelor de masă pe care le putea produce – se distribuiau gratuit pe la casele oamenilor. Sigur toate câte ajunseseră până în era ei digitală din Secolul al XXI-lea era disponibile pentru satisfacerea plăcerilor, informarea și înfurierea cititorilor atâta timp cât vor mai fi oameni pe Pământ și pe celelalte planete.

Dar ce avea să se aleagă de autorii antici cărora până și numele li transformaseră în funingine în rămășițele arse ale Alexandriei? Dăduse peste multe dintre pergamentele lor aici... Îi veni în minte o altă poezie – „Elegie scrisă într-un cimitir de țară” a lui Thomas Grey din anii 1600 – și al ei imn de mulțumire închinat „neștiuților Miltoni lipsiți de grai” care erau îngropați în cimitire, marilor poeți și gânditori ale căror opere nu ajunseseră nicicând să vadă lumina zilei sau a tiparului. Oare câți Homeri și Platoni neștiuți și lipsiți de grai zăceau prin sălile de lângă camera ei și care acum nu erau lipsite de grai sau necunoscute, dar care vor fi irevocabil astfel nu după mult timp?

Nu... nimic nu era irevocabil când era vorba despre călătoria în timp....

* * *

Dis de dimineață auzi pași familiari prin sală în timp ce parcurgea o variantă necunoscută a Politicii lui Aristotel – cine știe, putea fi o copie a unuia dintre pergamentele din celebra bibliotecă personală a lui Aristotel, despre care se spunea că a fost germenele măreței Biblioteci din Alexandria.

Pașii erau prea înceți ca să fie ai lui Sinesiu. Se așeză cu grijă și puse la loc pergamentul în compartimentul lui.

Sierra încuviință. Veștile neplăcute nu erau neașteptate.

Sierra se întoarse la pergamente. Cercetă din nou toate papirusurile pe care i le adusese Sinesiu.

Nu conțineau nimic despre vreun leac pentru bolile creierului. Doar scoliile matematice ale lui Theon....

Leacul ăsta era ca Alcibiade. Nici unul nu păreau să fie de găsit la Alexandria.

Unde era acum? Murise cumva într-un timp care nu era al lui?

Lumea, bineînțeles, credea că Alcibiade fusese asasinat în Frigia, cu câțiva ani înainte de moartea lui Socrate. Lumea habar nu avea de infinitatea alternativelor, pe care le oferea călătoria în timp. Alternități, credea că le numise un scriitor de science-fiction în lumea ei viitoare...

Complicațiile călătoriei în timp îi jucau renghiuri ca întotdeauna. Domnul Appleton fusese aici de trei ori, Alcibiade niciodată — să fi fost vorba de un alt accident al unui scaun imprecis pe care Alcibiade încercase să-l ia ca să vină aici în trecut în ultimii trei ani? Va ajunge poate într-o săptămână, o lună sau un an?

Se obișnuise cu lumea aceasta. Ca Hipatia, devenise un logician, un matematician și un filozof neo-platonician reputat. Asta fusese cel mai ușor... Discutase în fond cu Socrate și cu Platon. O interesau Pitagora, Euclid și teoreticienii antici ai numerelor, moștenind acest interes de la mama ei, profesor de matematică. Citise deja multe dintre tratatele antice și comentariile relevante la o vârstă fragedă din viața ei din viitor. Matematica era o joacă de copil pentru ea, spre deosebire de realitățile sofisticate ale călătoriei în timp.

Scrisese chiar mai multe pergamente sub numele de Hipatia. Se întrebă chiar dacă nu le citise chiar pe acestea cu ani de zile în urmă...Poate că de aceea fusese atrasă de ele. Poate că Benjamin Jowett avusese dreptate până la urmă: nu avea importanță cine primea laudele pentru realizările tale.

Se întoarse la pergamentele lui Theon. Așa-zisul ei tată fusese un om optimist. Privise mereu înainte cu speranță. Habar nu avea că zărea primele raze cenușii ale unui Ev Mediu întunecat și adânc. Ar fi fost încântat să descopere un leac al oricărei boli. Dar nu erau leacuri în scrierile acestea.

Se frecă la ochi și luă obosită un alt pergament. Acesta fusese deteriorat serios de incendiul nitrian. Părea mai mult un jurnal decât un comentariu savant și-l aruncase repede cu o noapte în urmă. Părea să fi fost scris cu câțiva ani înainte de sosirea Sierrei. Descria dragostea nețărnută a lui Theon pentru Hipatia, mândria lui de tată pentru munca ei importantă, pentru potențialul ei și...

Sierra desfăcu cu grijă mai departe pergamentul. Citi din nou un

paragraf care acum îi atrase atenția. Urmări cu degetul arătător cuvintele, în anticul stil de citit pe care-l adoptase și pe care-l folosea acum adesea fără să-și dea seama:

„Un vizitator din Răsărit. Am băut vin lângă port. Am vorbit despre creier și despre credința lui că reprezenta sălașul sufletului. Am vorbit despre o boală care putea nimici sufletul. Și cum ar putea fi vindecată.”

Nu mai erau alte notații asemănătoare în pergamentul ars. Își suflă cenușa neagră de pe vârful degetului.

Cam palidă relatarea, dar decât nimic....

* * *

Se trezi a doua zi de dimineață și se gândi la pergament. I-l dăduse Sinesiu. Trebuia să-l întrebe mai multe. Ocazia ei cea mai bună era să încerce să-l întâlnească la corabie în port – poate că nu plecase încă la Ptolemais.

Se duse să vadă ce face Appleton – dormea buștean. Îi lăsă un bilet scris în engleză. Îi spunea că se va întoarce repede. Asta intenționa. Dar cuvintele îi păreau doar niște minciuni imediat ce se uscau pe foaie.

Se îndreptă repede spre port. Putea să-și dea seama, privind cerul, că erau orele opt. Avu noroc...

Episcopul se încruntă. Privi în sus spre cer la fel cum un om presat de timp dintr-un mileniu viitor s-ar uita la ceasul de la mână.

Sierra scoase pergamentul ars.

Cineva de pe corabie îi strigă lui Sinesiu că sunt gata de plecare.

Sierra privi chiorâș spre soare.

* * *

Appleton se trezi, citi biletul Sierrei și știu imediat că „în curând” însemna „niciodată” când era vorba despre ea.

Plecă din apartamentul Sierrei, în căutarea unui nou itinerar și a unui prânz. Biblioteca strălucea în lumina dimineții. Aripa unde se afla arăta încă splendid, un vis devenit realitate al oricărui editor. Frunzele verzi ale viței, florile de un galben pal, pereții albiți de căldura solară și toată cunoașterea aceea dinăuntru...ca smântâna dintr-un ou de Paști. Oftă. Ce putea face cineva să nu vină noaptea? Știa că Sierra făcea tot ce putea mai bine aici. Îi spusese că le dăduse unor oameni care reprezentau echivalentul modern al organizatorilor de funeralii diverse pergamente. „Puneți-le în morminte, dați-le celor plecați ceva de citit!” îi sfătuisese ea.

Conservase astfel patru exemplare ale textului lui Andros în acest fel. Nu adăugase numele autorului lor adevărat. Era misiunea ei de a pune complotul în mișcare. Rolul ei în efortul de transformare a ficțiunii în realitate. Și a funcționat. În fond, nu era Socrate acum cu Thomas în mileniul trei, în siguranță, fie și pentru foarte puțin timp? Un rezultat miraculos!

Și nu-i așa că Sierra era acum aici în secolul V d.Hr. și nu era deloc în siguranță? Nu era un rezultat mai puțin miraculos, în schimb era înfricoșător.

Dar amândouă sunt dovada vie că măcar unul dintre manuscrisele ei au supraviețuit mai mult de 1500 de ani și a fost descoperit în timpul unor săpături de la începutul secolului al XXI-lea...

Câte alte texte salvase de la uitare, recomandând să fie păstrate la loc sigur înăuntrul giulgiurilor și pe lângă cadavre? Era prea târziu pentru multe dintre ele, Appleton își dădea seama de acest lucru. Legionarii lui Iulius Cezar dăduseră foc Bibliotecii accidental sau intenționat. Se pierduseră multe pergamente. Și o filială a Bibliotecii fusese distrusă de maleficul Episcop Theophilus în 390 d. Hr..

Sierra îi spusese cum toate acestea îi frânseseră inima lui Theon. Îl văzuse pe tatăl adevăratei Hipatia cum se uita în sus de nenumărate ori la stelele lui iubite, jelindu-și cărțile pierdute pentru totdeauna. „Cum poate un astronom să se lupte cu josnicia umană aici pe Pământ?” repetase Sierra cuvintele lui îndurerate. Dar cel mai rău lucru care nu se întâmplase încă, și Appleton și Sierra știau asta, avea să se producă odată cu incendiile islamice de peste două secole....

A treia și ultima lovitură care va șterge Biblioteca din Alexandria de pe fața pământului— „Nu și dacă pot s-o împiedic”, se jurase Sierra calm în fața lui Appleton de nenumărate ori.

Appleton se întrebese de mult timp dacă Heron jucase vreun rol în punerea la cale al acelui ultim incendiu...Nu, nu se putea, ar fi pierit și multe dintre cărțile lui, vor fi pierit, în acele incendii de mari proporții. Lumea ar fi fost cu totul altfel dacă mai multe dintre cărțile și invențiile sale ar fi supraviețuit... Appleton era editor și-i venea greu să-și imagineze un alt editor sau autor care să pună pe foc atâtea cărți ale lor sau ale multor alți autori... Și totuși, nu cumva Heron hotărâse la un moment dat, după ce scrisese toate acele cărți, că lumea va fi mult mai bună, în fond, sau poate că lumea îi va fi plăcut mai mult așa, fără ele? Appleton își aminti că Heron din Alexandria era mai mult decât un simplu autor. Heron nu crease numai cuvinte, crease lumi întregi.

Sau poate că focurile fuseseră puse la cale de cineva care nu dorea lumea din graficele textelor lui Heron? Poate că de vreun dușman al lui Heron.... Cineva care nu dorea ca lumile reale sau imaginate ale lui Heron să ia ființă?

Dacă așa stăteau lucrurile, prețul era prea mare... Prea multe tratate și piese de teatru, lucrări minunate de frumoase, urmau să fie incinerate și ele...

Appleton știa că nu putea face prea mult. Dar era hotărât să n-o lase pe Sierra, sub numele de Hipatia, să fie nimicită de vreun foc sau de vreun fanatic. De data asta nu va mai pleca de aici fără ea.

* * *

[Ptolemais, 413 d. Hr.]

Sierra așteptă la umbra porții impresionante a zidurilor din partea de apus a orașului Ptolemais. Sinesiu aranjase ca „tânărul evreu” care adusese pergamentul preotului său să se întâlnească cu ea aici.

Un tânăr se apropie și-i zâmbi.

Zâmbetul bărbatului crescuse.

Sierra îl privi, întrebătoare.

Sierra rămase cu gura căscată.

Tânărul încuviință.

Sierra rămase fără grai.

Sierra încuviință.

Sierra expiră încet.

Benjamin privi în depărtare.

* * *

[Alexandria, 413 d. Hr.]

Appleton nu trebui să aștepte prea mult. Dar nu-i veni în întâmpinare Sierra la Biblioteca din Alexandria.

Appleton privi în sus peste umăr și aproape că sări din robă.

Appleton se ridică, confruntându-l.

Mintea lui Appleton se mișca cu repeziciune. Nu era surprinzător că Heron era aici, bineînțeles. Nu era surprinzător deloc.

Appleton nu răspunse.

Appleton continuă să tacă. Oare Heron nu știa că Sierra este acum Hipatia?

Ochii lui Heron se îngustară.

Heron dădu din cap mâhnit.

* * *

Sierra se întoarse de la Ptolemais a doua zi. Îl găsi pe Appleton în camera lui.

Editorul victorian încuviință.

Sierra își dădu ochii peste cap. Dar îi vorbi lui Appleton, nu despre Heron, ci despre Benjamin.

Sierra îl urmă.

Sierra promisese că va părăsi Alexandria „în curând” cu Appleton, fără să spună lămurit dacă e vorba de săptămâni sau de luni de zile.

Appleton fu de acord, deoarece nu avea ce face. „Heron nu a specificat unde locuiește, dar trebuie să presupunem că poate fi oriunde. Ne poate contracara eforturile în orice clipă. Poate să dea năvală în intimitatea ta. De-ar fi doar asta și ar trebui să te mai gândești...”

Dar Sierra îi ignora argumentația și-și redubla eforturile pentru găsierea leacului. Cerceta în amănunt fiecare scriere a lui Theon pe care o găsea de când descoperise pergamentul cel ars. Appleton o ajuta. Dar fără nici un rezultat. Dacă toate aceste cuvinte de pe toate aceste pergamente s-ar găsi undeva pe un computer, se gândi ea, ar putea căuta cum trebuie. Era un adevărat miracol că acești antici reușiseră ce reușiseră, legați cum erau de cuvintele înșirate pe o hârtie...

Într-o dimineață auzi pași pe când citea în camera ei și Appleton își luase o pauză pe țărmul mării.

O privi din ușa deschisă, apoi zâmbi cu tristețe.

Heron zâmbi din nou.

Sierra reflectă la ce voia să spună Heron,

Sierra tăcu.

Sierra vru să-l contrazică—

Sierra îl privi bănuitoare și surprinsă.

Sierra se ridică în picioare.

Sierra dădu să răspundă, apoi își întoarse capul spre coridor -

Sierra gesticulă spre coridor.

Heron nu se mișcă.

Avea oare puterea să-i citească gândurile și știa că se gândea la Alcibiade? Nu, era doar foarte logic să gândească așa de vreme ce Heron știa despre

ea și despre Alcibiade.

Sierra scutură din cap.

Heron încuviință.

Sierra își dădu seama că pașii lui Appleton se opriseră.

Heron îi surprinse expresia.

Sierra ieși repede din încăpere.

Dar la ușă erau doi legionari romani, înainte chiar să pună mâna pe cuțit.

Heron le spuse în limba latină s-o prindă, dar s-o trateze cu respect. I se adresă Sierrei, tot în engleză.

[New York City, 2042 d. Hr.]

Thomas O'Leary se întoarse de la mormântul lui Socrate. Tocmai fusese înmormântat cu o ceremonie scurtă și intimă, la Cimitirul Woodlawn Cemetery din Bronx. Nimeni nu știa că răposatul era Socrate cu excepția persoanelor îndoliate, reprezentate doar de Thomas și de domnul Charles. Pe mormânt scria Socrate, dar mai erau și alții cu acest nume în timpul acesta. Nimeni nu va ști cine era înmormântat aici cu adevărat, deși unii s-ar fi putut opri să citească inscripția care spunea absolut exact: „A preferat să vorbească și nu să scrie, dar impactul celor scrise de el este incomensurabil.”

Charles se scuză că e istovit și plecă acasă mai devreme. Thomas se duse la Club să bea un pahar în tihnă și să-și adune gândurile...

Nu l-au putut salva pe Socrate în nici un chip, nici măcar în mijlocul secolului al XXI-lea. Partea din creierul lui care dăduse naștere spiritului său genial produsese și acele tumori masive și inoperabile care acum îi cuprinseseră tot creierul. Nu se putea una fără cealaltă. Orice intervenție asupra celei de-a doua ar fi avut același efect asupra primei dintre ele... Clonele ar fi fost sortite aceluiași destin. Poate că toate acestea vor putea fi schimbate într-un viitor îndepărtat, dar Heron se jurase că nu era posibil în timpul său.

Dar de fapt ce dorise Heron să împlinească? Thomas nu văzuse nici urmă de inventator sau de mercenarii săi în timpul lunilor pe care Thomas le petrecuse cu Socrate. Thomas nu știa ce însemnau toate acestea din punctul de vedere al planului lui Heron. Poate că Heron se înclinase neputincios și ieșise din joc, murise, sau își mutase atenția spre altceva, dar Thomas se îndoia de asta. Thomas știa că accesul în timp înainte cu nouă zile după ultima noapte din închisoarea din Atena a lui Socrate era acum blocată, cel puțin cu ajutorul scaunelor de la Clubul Millenium. Thomas se așezase pe scaunele acelea, le testase comenzile și descoperise restricția de acces. Oare și scaunele de la Londra sau de la Atena erau supuse aceleiași restricții? Thomas așa credea. Intenționase să se ducă în ambele locuri și să verifice acum, când singura lui rațiune de a rămâne la New York își pierduse sensul. Heron era responsabil. Era satisfăcut pentru ce se întâmplase în închisoarea lui Socrate, cel puțin îndeajuns să nu mai permită nimănui altcineva din viitor să tulbure apele pe acolo...

Thomas o deplângea pe Sierra, pentru că o atrăsese de la bun început în toată povestea asta, pentru că o trimisese acolo, în trecut ... Dar știa că ea va supraviețui... Appleton își dăduse seama și Thomas nu-și putea imagina un martor al istoriei mai demn de încredere...

Thomas nu avusese de ales cu Sierra. Avusese nevoie de ea ca să-l momească pe Heron în povestea asta...Să-l transforme dintr-un inventator talentat care călătorise în trecut la Alexandria probabil într-un nebun care încercase să modifice mai mult din timp decât doar ultima noapte a lui Socrate... Dar și asta fusese necesar...

Thomas o iubea pe Sierra, femeia cu trei nume diferite. Fusese tentat să se întoarcă în timp, călătorind la Alexandria și să-i vorbească...Dar nu dorise să-i complice viața și lumea ei și mai mult de atât...

Oare l-ar fi recunoscut cineva? Probabil că nu. Poate doar puțin, inconștient. Greu de spus...Luase la întâmplare un set de gene deosebite și-și plăsmuise un chip nou, ochi noi, corzi vocale noi și oarecum un nou trup...Și îmbătrânise în el... Într-un fel era trist...Era îndeajuns de arogant să-i fie dor de corpul său dinainte...

Scoase o bucată de hârtie din buzunar...

Socrate. Ce oră e?

Vizitator. S-a crăpat de zori cu puțin timp în urmă.

Socrate. Probabil că adormisem. Nu te-am văzut intrând—

Da, Socrate scrisese asta. Alții făcuseră modificări în cursul timpului, cu sau fără intenție. Așa mergeau lucrurile în traducere și în moștenirea culturală. Cuvinte mutante pe o pagină ca genele din carne...

Thomas se întrebă dacă nu ar trebui să mai facă niște modificări suplimentare. Era una mai ales pe care se simțea obligat s-o facă pentru păstrarea consecvenței istorice. Tăie „Vizitator”. Înlocui cu „Andros” - - insula din Marea Egee care-i salvase viața.

Fu tentat să mai facă și alte modificări. Se va întoarce la Atena într-o zi, cu mult după moartea cunoscută a lui Socrate și va face copii ale manuscrisului său pe pergamente adecvate. Unul dintre ele, sau o

copie mai fidelă a lui, își va găsi drum la Biblioteca de la Millenium în anii 2020... Era absolut sigur de asta. În fond dacă ultimul an din viața lui nu i-ar fi confirmat cu atâta prisosință acest lucru... Dacă aproape jumătate din viața lui nu i-ar fi confirmat acest lucru cu și mai multă tărie...

Se întrebă dacă nu ar trebui să încerce să revizuiască și alte dialoguri socratice și platoniciene. Ar putea să asezoneze trecutul cu adevăruri mai bune....

Nu. Nu se putea gândi acum la așa ceva.... Îndoi cu grijă hârtia și și-o puse la loc în buzunar.

Făcuse destule astăzi. Capul i se învârtea de vuietul emoțiilor ce-l inundau...

Fie ca această zi să-i fie dedicată lui Socrate. Tocmai își înmormântase mentorul aici, într-o eră în care nu se născuse nici unul dintre ei. De-ar fi putut să se bucure de mai mult timp împreună, deși se simțea recunoscător de-a pururi pentru timpul furat sorții... Fiecare minut meritase din plin... Se gândi că Socrate se bucurase și el de acest timp. Înghețată de casă topindu-se în gură, faleza Palisades strălucind într-o zi însorită, chipurile femeilor care-ți făceau inima să-ți tresalte... Vocabularul mentorului său începuse să se stâlcească din ce în ce mai rău, dar ei nici nu observaseră prea mult. Cei doi prieteni reușiseră să iasă și la o plimbare în afara orașului într-o mașină decapotabilă de la Ithaca la Syracuse...

Socrate, bineînțeles, știuse cine era, îl recunoscuse, în ciuda noului său chip. Socrate îi zâmbise, în felul acela al lui din prima clipă când se așezase de partea cealaltă a mesei la Club cu doar câteva luni în urmă... Doar Socrate pricepuse adevărul. I se păruse straniu, într-adevăr, să-i vorbească în greaca aceea veche a lor după ce petrecuse atâta timp ca new-yorkez în secolul XIX și apoi în secolul XXI... Dictionarul acela mic de engleză pe care i-l dăduse Sierra cu atâta timp în urmă își făcuse treaba...

Alcibiade se ridică, oftă, îi făcu semn că pleacă barmanului și o luă încet jos pe scări. Da, îi plângea inima după ea și așa va fi mereu. După ce plecase de la Centrul Medical Hipocrat din Atena în anul 2061, se întorsese la Alexandria în vremea lui Theon, propunându-și cu orice chip să se întoarcă la ea. Îl căutase pe Theon. Îl descusese în legătură cu leacul pentru ceea ce îl omora pe Socrate și-i răpea bucuria salvării de la moartea prin băutul cucutei, dar Theon nu cunoștea nici un leac. O altă festă a lui Heron, se gândise Alcibiade

atunci.

Se întorsese în anul 2061 la Atena s-o caute pe Ampharete. Plecase și Scaunele nu erau îndeajuns de precise ca să poată ajunge în vreuna din zilele când știa el unde se află.

Așa că se întorsese în anul 2042 la Atena și o căutase acolo — dar căzu grav bolnav. Fusesse în pericol de moarte.

Fusesse bolnav luni de zile, fusesse plimbat prin tot felul de ceea ce ei numeau spitale. La un moment dat își dădu seama că discuția lui cu Theon se putea foarte bine să fi fost sursa informației lui Heron despre acel leac antic pentru Socrate. Când își dăduse seama de acest lucru se înfuriase pe el însuși și pe întregul concept al călătoriei în timp. Problema nu era faptul că Heron îi înșela. Nu și de data aceea. Era mai degrabă înșelătoria inerentă a minților lor alergând după simple fantezii, a călătoriei în timp însăși...

Învăță cum să folosească email-ul și-i lăsă mesaje lui Ampharete în tot felul de locuri publice. Appleton, care ajunsese un maestru al acestei scrieri cu aripi digitale²³ îi văzu, în cele din urmă, mesajele. Appleton îl găsi și-l aduse la New York în anii 1890. Atunci Appleton îi spusese despre salvarea Sierrei din Alexandria în anul 410 d.Hr. ....

Accesele bolii lui Alcibiade durară ani de zile. Îi era imposibil să călătorească. Appleton îi spuse de ce. Oamenii născuți în trecut care se deplasează în viitor își dobândesc imunitatea mai greu — trecând prin aceste boli și depășindu-le, dacă nu mor între timp.

Appleton murise la vârsta de 85 de ani în anul 1899. Dacă s-ar fi pus la socoteală și timpul petrecut de el pe drumurile trecutului și ale viitorului, s-ar fi putut spune că era mai în vârstă cu un an sau cu mai mulți, când a murit. Fusesse cel mai nobil suflet din tot acest proiect îndrăzneț. Murise împăcat cu sine, știind că fusesse îngerul păzitor al Sierrei.

Alcibiade nu încetase niciodată să tânjească după ea. Dar știa că va fi mai fericită fără el — fără el ca iubitul ei, Alcibiade.

Călătorise nu spre trecut, ci spre viitor și-și obținuse un nou chip și un nou glas. Alcibiade devenise Thomas O'Leary. Nu era tot atât de idealist ca Appleton. Thomas pusese în mișcare cursul lui de evenimente care au atras-o pe Sierra în toată povestea asta... ce putea face altceva? Orice alt plan de acțiune ar fi tulburat nu numai intențiile lui, dar și viața Sierrei însăși și chiar ultimii zece ani din viața lui Appleton. Alcibiade, viitorul Thomas, ar fi murit la patruzeci

de ani în Frigia. Ar fi putut alege în anul 2042 să meargă din nou pe acel drum și să-și lase viața în mâinile destinului său inițial. Dar oare Sierra ar fi fost mai fericită, mai împlinită, dacă Thomas nu ar fi abordat-o, arătându-i dialogul? Era sortită să înfăptuiască lucruri mărețe cu viața pe care o ajutase să și-o facă... Lucruri care erau chiar mai presus de Socrate.

Ușa de la intrare a Clubului Millennium se deschise chiar în momentul în care Thomas ajunsese în fața ei.

Alcibiade, cunoscut domnului Charles sub numele de Thomas O'Leary, își bătu prietenul pe spate.

Și se duseră amândoi în sus pe scări...

Apendice

În cele ce urmează vă prezentăm oamenii reali care apar în cartea *Complot pentru salvarea lui Socrate* (împreună cu personajele pentru care nu există informații istorice). Informațiile de mai jos sunt cele pe care le deținem la data scrierii acestei cărți (ianuarie 2005).

Alcibiade, 450-404 î. Hr. Renumit pentru frumusețea lui, senzual, bogat, strălucitor, curajos, imprevizibil, egoist și discipolul preferat al lui Socrate. Cei doi și-au salvat reciproc viețile pe vremea când erau soldați, la începutul celui de-al Doilea Război Peloponesiac dintre Atena și Sparta. Alcibiade a devenit mai târziu un general atenian cu rezultate amestecate. A intrat și a ieșit din grațiile diverselor guverne oligarhice și democratice de la Atena. În timp ce se refugiase temporar în Frigia pe partea din est a Mării Egee, a fost asasinat de o ceată de spartani (fie loiali Spartei, fie plătiți de opozanții politici ai lui Alcibiade de la Atena). Potrivit lui I. F. Stone și surselor lui (vezi mai jos), Alcibiade a fost surprins în pat cu o femeie și s-a luptat „gol, depășit numeric, dar curajos și cu sabia în mână” până la sfârșit.

*Antistene, 444?-365 î. Hr. Cel mai vechi discipol al lui Socrate, despre care se spune că mergea pe jos în fiecare zi de la Pireu la Atena ca să-l audă vorbind. Numit de Platon în dialogul său *Phaidon* printre cei prezenți în ultima zi de viață a lui Socrate (Se observă absența lui Platon). A fondat mai târziu Școala Cinică de filozofie și (pentru a-l cita pe I. F. Stone, vezi mai jos) „era cât se poate de cinic cu privire la democrație”. Potrivit lui Diogene Laertios, Antistene se întreba de ce atenienii nu au votat ca „măgarii să fie cai”, de vreme ce aleseseră generali pe niște oameni care aveau tot atât de a face cu niște conducători militari adevărați cât aveau și măgarii cu caii. Și tot potrivit lui Diogene, Antistene l-a alungat pe Anytos din Atena ca să răzbune moartea lui Socrate, dar acest fapt nu este confirmat din punct de vedere istoric (vezi Anytos, mai jos). Antistene a scris un dialog despre Alcibiade; astăzi au rămas doar unele fragmente din acesta.*

Anytos, data nașterii și a morții sunt aparent necunoscute. În *Dictionarul*²⁴ din 1849 al lui Smith se arată că Anytos a fost „cel mai influent și formidabil acuzator” al lui Socrate (au mai fost doi) înainte și după proces; surse recente, cât și Stone (vezi mai jos) confirmă acest lucru. Anytos era un negustor bogat din clasa mijlocie (un „tăbăcar”).

A fost numit general ateniian în anul 409 î. Hr., nu a reușit să împiedice pierderea orașului Pylos (cunoscut astăzi și sub numele de Navarone); a fost apoi adus înapoi și pus sub acuzare, achitat, dar se spune că a mituit juriul (ceea ce este reținut de istorie ca primul caz de mită din lume). A revenit în grațiile puterii până în 403 și a început să-l combată pe Socrate trei ani mai târziu. Cele mai multe surse confirmă că ostilitatea sa era atât personală cât și politică: fiul lui Anytos era atras de învățăturile lui Socrate, care considera că filozofia era o îndeletnicire mult mai nobilă decât tăbăcitul pieilor. Nu se mai știe nimic despre Anytos după anul 386 î. Hr. . Cele mai multe surse afirmă că relatările lui Diogene Laertios (secolul al III-lea d. Hr.) și ale altora cum că Anytos ar fi fost după aceea repudiat, exilat și chiar lapidat sunt simple fabulații născute din dorința de a-i vedea pedepsiți pe acuzatorii lui Socrate.

Appleton, William Henry, 1814-1899. A devenit directorul editurii D. Appleton & Co, atunci când tatăl său Daniel s-a retras de la conducerea editurii în 1844. I-a publicat pe Lewis Carroll, Charles Darwin, Thomas Huxley, John Stuart Mill, Herbert Spencer și pe savanții și filozofii de frunte ai Americii secolului al XIX-lea. Birourile editurii erau în Manhattan. Avea în proprietate casa Wave Hill din Riverdale, cu vedere spre Râul Hudson River și spre frumoasele stânci Palisades, 1866-1899. Huxley s-a numărat printre oaspeții lui aici. Familia lui Theodore Roosevelt a închiriat Wave Hill (când era doar un băiețandru în timpul verii în anii 1870 și 1871), la fel și Mark Twain (1901-1903).

Heron (sau Hero) din Alexandria, 150 î. Hr. ??-250 d. Hr.?? Anii nașterii și morții lui rămân o chestiune deschisă — Heron apare ici și colo de-a lungul unei perioade de 400 de ani din istoria antichității. A fost un prolific inventator de dispozitive care au concretizat principii și tehnologii cu 2000 de ani înainte de aplicarea lor în masă în vremea Erei Industriale. Printre ele se numără o jucărie care funcționează cu ajutorul puterii aburului (eolipila) și un teatru automatizat care folosea o „oglină fantomă” și efecte de persistență a viziunii care stau la baza filmelor noastre de astăzi. Multe dintre tratatele asupra altor invenții ale sale și despre matematică mai există doar fragmentar sau sunt cunoscute prin referințele la acestea făcute de scriitori greci, romani sau arabi de mai târziu. Opera sa Metrica, este considerată cea mai importantă lucrare de matematică și a fost descoperită în Istanbul în 1896.

Hipatia, 355-370?-415 d. Hr.. Fiica lui Theon, care a fost astronom, matematician și unul dintre ultimii membri ai Muzeului din Alexandria.

Probabil că Hipatia și-a ajutat tatăl la întocmirea noii ediții a Elementelor lui Euclid și a comentariilor sale la lucrarea Almagest de Ptolemeu, dar a fost considerată un filozof și matematician strălucit ea însăși și a condus Școala Neoplatoniciană din Alexandria. Renumită nu numai pentru spiritul, dar și pentru frumusețea și elocința ei, Hipatia și-a atras mulți discipoli și admiratori. Hipatia era păgână și farmecul și împlinirile ei i-au înfuriat pe anumiți fanatici creștini care au ucis-o și mutilat-o cu brutalitate. Se consideră că moartea ei marchează sfârșitul Alexandriei ca pol cultural al lumii antice; în urma morții ei a început un exod al cărturarilor. Romanul lui Charles Kingsley, *Hipatia* (1853) o transformă într-o eroină a epocii victoriene și în zilele noastre este considerată ca prima femeie din lume care a adus o contribuție semnificativă la dezvoltarea matematicii. (Kingsley este cunoscut acum mai ales pentru lucrarea sa din 1863, *Copiii Apelor*, un roman tip *Urban Fantasy*.)

Jowett, Benjamin, 1817-1893. Traducătorul *Dialogurilor* lui Platon, în patru volume, cu analize și prezentări ample, prima ediție în 1871—reprezintă și azi traducerea de referință în limba engleză — , dar și al unor scrieri ale lui Tucidide și al *Politicii* lui Aristotel. Înrautățirea sănătății l-a împiedicat să termine o serie de eseuri despre *Politica* lui Aristotel. A fost, timp de 28 de ani, Tutor, și apoi, timp de 23 de ani, Master la Colegiul Balliol din Oxford.

Platon, 427?-347 î. Hr. . Discipolul lui Socrate, considerat de mulți cel mai mare filozof al tuturor timpurilor, părintele filozofiei etc. Printre cele mai influente dintre ideile sale se numără aceea că adevărul există într-un tărâm ideal aparte, separat de umanitate, și pe care ființele umane nu pot să-l înțeleagă pe deplin (teoria formelor); și cea mai bună formă de guvernământ este o dictatură absolută a celor mai înțelepți (regele filozof). Toate cunoștințele noastre despre Socrate se bazează pe ceea ce ne spune Platon în dialogurile sale, împreună cu alte scrieri de mai puțină importanță ale lui Xenofon (și el discipol al lui Socrate), cât și apariția lui ca personaj în piese de teatru contemporane lui, cum ar fi *Norii* lui Aristofan. Continuă dezbaterile privitoare la ce părți anume din ceea ce a spus Socrate în dialogurile lui Platon reprezintă cu adevărat expresia ideilor și cuvintelor autentice ale lui Socrate sau dacă nu cumva îi aparțin lui Platon și dacă Platon sau Xenofon ne-au împărtășit relatări de încredere despre proces (în general ambii sunt de acord asupra celor mai semnificative detalii) etc. Cele mai multe relatări confirmă faptul că Platon, în vârstă de 28 de ani în momentul procesului (399 î. Hr.), a părăsit Atena înainte ca Socrate să bea cucuta, a călătorit mult și foarte departe, ajungând până în Egipt și Sicilia și s-a întors la Atena definitiv în anul 387 î. Hr. .

Academia pe care a fondat-o la Atena a continuat să existe până când a fost închisă de Iustinian în anul 529 d. Hr..

Socrate, 470?-399 î. Hr. Nu există teste scrise de Socrate care să fi supraviețuit sau la care să se fi făcut referință de către autorii antici; tot ce cunoaștem despre el sunt din scrierile discipolilor săi, mai ales ale lui Platon (vezi mai sus) și ale câtorva scriitori contemporani. Socrate ne-a învățat că aspirația spre cunoaștere este cea mai nobilă virtute și poți ajunge la cunoaștere mai ales prin interogarea continuă și prin dialog. Nu era un fan al democrației — în Phaidros (unde Socrate condamnă și cuvântul scris care ar transmite doar „pretenția de înțelepciune”), Socrate se întreabă de ce, dacă nu avem încredere în cineva care nu are habar despre cai să ne sfătuiască despre cai, ar trebui să avem încredere într-un guvern compus din oameni obișnuiți care nu au o instruire filozofică pentru cunoașterea binelui și a răului — cu toate acestea Socrate, condamnat de sistemul democratic atenian sub acuzația de corupere a tineretului din oraș prin ideile sale, a acceptat condamnarea sa la moarte. Mai mult decât atât, în timp ce aștepta în închisoare timp de treizeci de zile întoarcerea preotului lui Apollo de la Delos (nu puteau fi executate condamnările la moarte în absența sa), Socrate a refuzat o ofertă de evadare și de refugiere făcută de vechiul său prieten Criton. Socrate explică în dialogul platonician cu același nume că a se salva de la condamnarea la moarte ar însemna să se plaseze deasupra statului și deși critica statul nu dorea să facă acest lucru. I. F. Stone (vezi mai jos) susține că Socrate ar fi dorit ca să se execute sentința de condamnare a sa la moarte și pentru că își dorea să facă de rușine pentru totdeauna această democrație pe care o ura din tot sufletul. În orice caz, este sigur că această sentință a fost executată: moartea lui Socrate prin ingerarea de cucută din anul 399 î.Hr. rămâne și astăzi unul dintre cazurile cele mai teribile din istorie ale unui disident nimicit de o formă de guvernământ și cu atât mai groaznic cu cât forma de guvernământ care l-a condamnat a fost prima formă de guvernământ democratic cunoscută din istoria lumii.

Stone, I. F., 1907-1989. Jurnalist american incomod, a publicat *I. F. Stone's Weekly*, 1953-1971. Când a ieșit la un soi de pensie a început să învețe de unul singur greaca veche, a susținut apoi că multe traduceri existente ale operelor clasice erau oarecum incorecte și în anul 1988 a publicat *The Trial of Socrates*²⁵.

Sinesiu din Cirene, 370-414. Student al Hipatiei (vezi mai sus) și discipolul ei devotat. Episcopul creștin de Ptolemais, 410-414. Sinesiu fusese mai înainte și la Atena și la Constantinopol. Scrisorile sale către Hipatia

demonstrează un interes adânc în știință și pentru invenții și o afecțiune profundă pentru Hipatia. Într-una dintre ultimele sale scrisori către Hipatia, scrisă în 413, îi reproșează că nu i-a scris și-i declară ferm că dacă ar fi făcut-o, el s-ar fi „bucurat de fericirea ta”. Nu se știe dacă dragostea lui pentru Hipatia a fost sau nu carnală, dacă a fost sau nu consumată.

„Cei Treizeci”²⁶, 404-403 î. Hr.. Oligarhia ateniană a răsturnat democrația și a fost răsturnată de la putere de democrație, a rămas la putere doar aproximativ un an. A fost sprijinită de garnizoana spartană. Unchiul (Charmides) și vărul lui Platon (Critias) au făcut parte din ea. Li s-au opus cu strășnicie Alcibiade (vezi mai sus) și Anytos (vezi mai sus) — răspunzător pentru moartea lui Alcibiade. Socrate a propus o „nesupunere civică” blândă (după cum se exprimă I. F. Stone; vezi relatarea sa din *The Trial of Socrates* și a lui Platon în *Apologia*). Platon, în *Scrisoarea a șaptea*, spune că a fost invitat să li se alăture Celor Treizeci, că a fost tentat la început, dar la puțin timp după aceea s-a simțit dezamăgit (vezi Stone pentru detalii).

CUPRINS

Lauda cărții

Capitolul Unu

Capitolul Doi

Capitolul Trei

Capitolul Patru

Capitolul Cinci

Capitolul Șase

Capitolul Șapte

Capitolul Opt

Capitolul Nouă

Capitolul Zece

Capitolul Unsprezece

Capitolul Doisprezece

Apendice

Observații

[←1]

curled up înseamnă ghemuit (n. trad)

[←2]

Smith's 1849 Dictionary of Greek and Roman Biography and Mythology, în limba engleză în original, NT.

[←3]

Procesul lui Socrate, NT.

[←4]

Browstone, o clădire tipic new-yorkeză din gresie brună (n. trad.)

[←5]

Hypersonic Transportation, adică: transport hipersupersonic (n. trad.)

[←6]

Sistemul de înregistrare a titlurilor de la Biblioteca din Alexandria, un soi de catalog al cărților lor (n. trad.).

[←7]

La Alexandria din Egipt, în latină în original (n. trad.)

[←8]

Gubernatore în limba latină în original, înseamnă pilot, sau mai bine zis aici, un bătrân lup de mare. (n. trad.)

Fosta gară centrală din New York construită de milionarul Vanderbilt și care a fost dată în funcțiune în anul 1871 și a fost demolată mai târziu. În 1913 în locul fostei gări se ridică acum Grand Central Terminal în stil Beaux-Arts. (n. trad.)

[←10]

Aluzie la cartea lui Mark Twain, „Un yankeu la curtea Regelui Artur”
(n. trad.)

[←11]

Whisky american : Bourbon-ul se produce dintr-un amestec de minim 51% porumb (70% în mod obișnuit), grâu, secară și orz malțificat. (n. trad.)

[←12]

Whisky scoțian produs la o singură distilerie numai din malț de orz (n. trad.)

Benjamin Jowett, celebrul traducător al lui Platon și Aristotel în limba engleză, printre altele, profesor la Balliol College, Oxford, impresiona prin fălcile care-i ajungeau până la guler... (n. trad.)

[←14]

„It's still mostly Greek to me”, joc de cuvinte în limba engleză în original, cu referire la limba greacă, dar și cu înțelesul de: „nu pricep o iotă” (n. trad.)

[←15]

Resursele Online ale Universității Britanice de Studii la distanță (n. trad.)

[←16]

În latină în original: mod de operare, aici: mod de acțiune (n. trad.)

[←17]

Satis în limba latină în original: satisfăcător (n. trad.)

[←18]

Magister navis, în limba latină în original: comandant de corabie (n. trad.)

[←19]

Eggs over easy, în limba engleză în original: ouă ochiuri (preparate) ușor, joc de cuvinte (n. trad.).

Un amiral atenian care a luptat cu strășnicie împotriva Spartei în timpul Războiului Corintic, participând și la tratative pentru reclădirea Atenei (n. trad.).

[←21]

Marele Aeroport La Guardia, în engleză în original (n. trad.).

[←22]

Este vorba despre călugării nitrieni care au fost instigați de cititorul Petru împotriva Hipatiei, pornind astfel s-o omoare în acel chip oribil (n. trad.)

Digital Wings în limba engleză în original este un site pentru copiii mici care-i ajută să se familiarizeze cu internetul în siguranță și să creeze documente de tot felul cu Google Docs (n. trad.).

Dictionary of Greek and Roman Biography and Mythology (n. trad.).

[←25]

Procesul lui Socrate (n. trad.).

[←26]

Cei Treizeci de Tirani (n. trad.)

Table of Contents

Lauda cărții	
Capitolul Unu	
Capitolul Doi	
Capitolul Trei	
Capitolul Patru	
Capitolul Cinci	
Capitolul Șase	
Capitolul Șapte	
Capitolul Opt	
Capitolul Nouă	
Capitolul Zece	
Capitolul Unsprezece	
Capitolul Doisprezece	
Apendice	